

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG.FI

~~~~~
**BUDGET OCH
EKONOMIPLAN
2020-2022**

VISION

HÄRLIGA RASEBORG
FUNGERAR
HÅLLBART

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Nu behövs strukturella förändringar för att få ekonomin i balans	1
Raseborgs strategi 2018-2021 och dess förankrande i stadens verksamhet	7
Budgetstruktur 2020	9
Utgångspunkterna för ekonomi, skatter och stadsandelar	11
Staden som arbetsgivare	22
Investeringarna i budgeten och ekonomiplanen	24
Affärsverk och koncernbolag	28
Resultaträkningsdel 2020-2022	30
Finansieringsdel 2020-2022	31
Driftshushållning 2020-2022	
<i>Sektor: Koncerntjänster</i>	32
Revision	35
Stadskansli	37
Ekonomi	40
Personal	43
Stadsutveckling	46
Kollektivtrafik	51
<i>Sektor: Social- och hälsovård</i>	54
Administration och stödtjänster	57
Vård i hemmet och stödtjänster	59
Dygnet runt boende	63
Hälsovårdstjänster	66
Mental- och missbrukarvård	70
Tandvård	73
Barn- och familjetjänster	76
Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå	80
Sysselsättningstjänster	84
Specialsjukvård / Bet.andel	87
Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård	89
<i>Sektor: Bildning</i>	91
Övrig utbildning	93
Småbarnspedagogik	96
Utbildning	100
Gymnasier	102
Muséer	105
Bibliotek	108
Fritid	111
<i>Sektor: Tekniska sektorn</i>	114
Administration	118
Samhällsteknik	121
Mätning- och fastighetsbildning	126
Utrymmesförvaltning	129
Lokalvård och kosthåll	134
Planläggning	140
Bygg och miljö / Miljöenheten	144
Avfallsnämnden	148
<i>Raseborgs Vatten</i>	151
Investeringar 2020-2022	154
Extern Resultaträkningsdel	160
Kommunernas och affärsverkets resultaträkning	161
Externa och interna inkomster och utgifter	162

NU BEHÖVS STRUKTURELLA FÖRÄNDRINGAR FÖR ATT FÅ EKONOMIN I BALANS

När bokslutet från år 2017 visade ett så positivt resultat som 9,4 miljoner euro invaggades vi en tro att ekonomin börjar komma i balans och att vi snart har arbetat bort det kumulativa underskottet. Resultatet från år 2018 blev tyvärr negativt, 2,7 miljoner euro, vilket var ett bakslag när den uppgjorda budgeten visade ett positivt resultat på 1,7 miljoner euro. I budgeten för år 2019 hade man aviserat ett positivt resultat på 1,4 miljoner euro. Det prognostiserade resultatet blir dock avsevärt sämre. Gällande prognos ger vid handen ett negativt resultat på 7,0 miljoner euro, vilket är 8,3 miljoner sämre än budgeterat. De främsta orsakerna till detta är lägre kommunalskatteinkomster på grund av skatte-kortsreformen och inkomstregistreringen och överskridningar inom specialistsjukvården. Även andra orsaker, såsom löneutjämningspotter har bidragit till det negativa utfallet. För år 2020 har budgeten uppgjorts med ett överskott på 0,2 miljoner euro, vilket gör att ekonomin är mycket känslig för fluktuationer i kostnader och då speciellt gällande specialistsjukvården. De uteblivna skatteinkomsterna för år 2019 torde återbetalas år 2020 men en viss osäkerhet i detta

föreligger även här. Statsandelarna har dock höjts avsevärt. Den globala och nationella tillväxten verkar avta vilket också är ett osäkerhetsmoment.

Det prognostiserade resultatet för år 2019 skulle innebära att vårt underskott blir 12,0 miljoner euro. Enligt kommunallagen bör kommuner, för att undvika kriskommunstatus uppvisa ett överskott i sitt ekonomiska resultat efter fyra år om resultaten varit negativa tidigare. För Raseborgs del betyder det, på grund av tidigare underskott, att ett överskott bör åstadkommas vid bokslutet år 2021. Med nuvarande prognos om ett underskott på 12,0 miljoner euro och enbart ett budgeterat överskott på 0,2 miljoner euro för år 2020 är det stört omöjligt att uppnå ett överskott i bokslutet för år 2021. Emellertid kan detta säkert kompenseras om tillräckligt strukturella förändringar görs som påvisar att tillräckliga åtgärder vidtas för att få ekonomin i balans. Av denna orsak är det ytterst viktigt att man först utreder olika alternativ, gör långsiktiga planer med strukturella förändringar och att man fattar beslut som håller på lång sikt.

Det är uppenbart att förnyelseprocessen Raseborg 2020 bör få en fortsättning. Den ursprungliga processen blev bara delvis förverkligad och nu behöver man ta ny fart. De interna processerna bör medföra effektivitet och kostnadsinbesparingar. Varje pensionering bör granskas för att se om arbetet kan omfördelas. Det förutsätter att processerna fungerar och att vissa digitala verktyg också används. Servicenätsutredningen som är gjord gällande våra fastigheters funktionalitet, effektivitet och tekniska skick bör utgöra bas för fortsatt utredning om där tillhörande verksamhet och dess kostnader. Med hjälp av den fortsatta utredningen bör en helhetslösning utformas, som stabiliserar ekonomin rätt långt in i framtiden. De första implementeringarna av lösningarna bör dock göras under nästa år och under ekonomiplanens tidsspann.

Landskapsreformen, som nu fått ny form och gäller enbart social- och hälsovården kommer att träda i kraft tidigast år 2022. För Nylands del utreds en möjlig särlösning och hur den kommer att se ut utkristalliseras under hösten och vintern 2019 - 2020. Dess inverkan på ekonomin år 2020 är marginell men kommer att sysselsätta tjänstemännen under år 2020 och 2021 och kommer att kräva arbetstid. Emellertid är det viktigt att delta och bevaka stadens intressen. Förutom att säkerställa servicen är det viktigt också att finansieringsmodellen och fastigheternas utnyttjande

definieras. Det betyder i alla fall att staden själv ännu bör handha och effektivisera social- och hälsovården de följande åren.

Driftsekonomin år 2020 och ekonomiplanen för 2020 - 2022

Budgeteringen för år 2020 utgår från ett positivt resultat på 0,2 miljoner euro, vilket är långt ifrån ramen som ursprungligen hade ett resultat på 2 miljoner euro. Även att uppnå detta resultat är utmanande och man bör noga följa med den ekonomiska utvecklingen på alla nivåer i organisationen. Eftersom det kumulativa underskottet uppskattas vara 12,0 miljoner euro efter år 2019 bör man se till att kumulativt uppnå positiva resultat under åren 2021 och 2022. Att uppnå ett överskott efter dessa år är troligtvis inte möjligt, men åtgärder som starkt påvisar att man är på väg mot ett överskott är ett måste.

Verksamhetsbidraget för år 2020 budgeteras för 173,0 miljoner euro och är 8,2 miljoner sämre än budgeten för år 2019. Det är främst social- och hälsovården och bildningen som försämrar bidraget och över hälften av detta härrör sig från specialsjukvården. För åren 2021 och 2022 förväntas att verksamhetsbidraget stabiliseras till samma nivå som år 2020.

Inkomstutvecklingen och risker

På grund av skattekursreformen och inkomstregistreringen som sackar efter har skatteintäkterna för år 2019 varit lägre än budgeterat. Det gäller hela kommunfältet. Detta bortfall torde korrigeras för år 2020 men risk finns att korrigeringen ännu pågår år 2021. Statsandelarna stiger för nästa år men eventuellt kommer dessa andelar till en del att utnyttjas även detta år för att kompensera skattebortfallet. Av denna orsak finns risker i skatteinkomstnivån och statsandelarna som naturligtvis kan inverka på resultaten för år 2020 men även för år 2021.

Driftsinkomsterna förväntas stiga med 0,9 miljoner euro och tekniska sektorn bidrar med två tredjedelar av inkomsten. Försäljning av vissa områden där affärsverksamhet planeras har fördröjts men torde förverkligas år 2020 eller senast år 2021 beroende på olika trafiklösningar, som är kopplade till försäljningen. Den inhemska och globala ekonomins utveckling är osäker på grund av globala faktorer och tillväxten förutspås avta. Detta kan inverka på inkomsterna och

planerade affärsverksamheter, vilket i sin tur kan medföra bortfall av intäkter.

Social- och hälsovårdens kostnader och då speciellt specialistsjukvårdens kostnader utgör åter igen en risk för staden. Man har i budgeten höjt ramen med 4 miljoner euro mera jämfört med budgeten 2019. Det oaktat kan kostnaderna överskridas och staden har mycket litet kontroll över detta. Utredningen om profilen för Raseborgs sjukhus och sjukhusets framtida verksamhet pågår i samråd med sjukvårdsområdet. Detta borde leda till att staden har en bättre kontroll över kostnaderna och att samarbetet med sjukhuset utvecklas. Ett steg i positiv riktning har skett i kostnadsbilden, t.ex. vitesdygnens antal har minskat och medelvårdtiden på bäddavdelningen har minskat avsevärt. Det indikerar att granskande av vårdkedjorna och en kontinuerlig och konstruktiv dialog med HNS och HUCS och utökat samarbete kunde stävja kostnadsökningarna och osäkerheten. Ett effektiviserat boende för äldre i Ekenäs skulle också behövas för att minska belastningen på sjukhuset och stadens egen social- och hälsovård.

Kostnaderna får inte skena iväg

Staden bör effektivisera sina processer så att utgifterna minskar och inkomsterna ökar. Arbetsprocesserna bör beskrivas bättre för att undvika överlappningar och onödiga arbetsmoment. Med ett minskande antal elever och invånare bör även antalet anställda hos staden hållas konstant eller till och med minska. Man bör aktivt och medvetet se över personalstrukturen i stadens organisation och nödvändigheten för nyanställningar vid pensioneringar. Även utlokaliseringar bör granskas noga om goda skäl föreligger. Här krävs det att man vågar göra beslut. Att beakta är också nya lagstadgade uppgifter som påförs kommunerna, vilket medför mera arbete och på så sätt gör det svårt att resursera arbetet.

Eftersom det nationella konkurrensavtalet inte gäller för år 2020 stiger lönekostnaderna. Detta är beaktat i budgeten. Förhandlingar om nya kollektivavtal pågår och torde träda i kraft i april. Det finns ett tryck på att höja lönerna särskilt för de lägre avlönade medarbetarna. Eftersom tillväxten befaras avta är det troligt att löneförhöjningarna blir relativt måttliga. En höjning på 2 % har beaktats dock så att den träder i kraft efter årets första kvartal och betyder att för hela året blir effekten 1,5 %. Kontinuerlig uppföljning av personalstyrkan är nödvändig.

Investeringsnivån bör hållas rimlig

Investeringsnivån för staden år 2019 har varit 13,3 miljoner euro varav affärsverket Raseborgs Vattens 2,2 miljoner euro. Förverkligande av investeringarna har följt tidtabellerna relativt bra jämfört med tidigare år. Av de stora investeringsprojekten, Karis nya daghem, Karis järnvägsbro vid Västra Nylands Centralstation samt fiskevägarna vid Svartå å blir färdiga år 2019. Investeringsbudgeten för år 2020, 10,8 miljoner euro blir en aning lägre än år 2019. De största projekten är Fokus-huset i Karis som förverkligas tillsammans med Stiftelsen för kultur- och utbildningsinvesteringar och Svartå skolcentrum. Dessa projekt pågår ännu år 2021 och är av storleksordningen 10 miljoner euro tillsammans. Raseborgs Vatten investerar i saneringen av befintliga vatten- och avloppsrör med 1,0 miljoner per år de följande åren.

På grund av de två stora fastighetsprojekten och trafikledsarrangemangen på riksväg 25 i Läppområdet kommer investeringsnivån år 2021 vara högre än föregående år, över 13 miljoner euro. Det sistnämnda är nödvändigt för att utveckla affärsverksamheten i området och också nödvändig ur trafiksäkerhetsynpunkt. Nivån är på gränsen till vad staden har råd med och varje investeringsprojekt bör kritiskt granskas så att nya större lån inte behöver upptas i någon större mån. Lånebördan är redan tung och bör inte utökas i någon stor grad. För år 2022 sjunker investeringsbehovet sedan till 10 miljoner euro.

Tack vare den rekordlåga räntenivån och utnyttjande av kortfristig finansiering i form av kommuncertifikat, som på kort sikt är en fördelaktigare finansieringsform än långfristiga budgetlån har räntekostnaderna kunnat sänkas. En kortare maturitet på lånestocken medför dock risker som kan neutraliseras genom skydd främst i form av ränteskyddsavtal. De senaste ekonomiska analyserna förutspår att räntenivån förblir låg men även om det trots det är det inte motiverat att öka investeringstakten drastiskt med tanke på de risker en förhöjd räntenivå medför. Servicenätutredningen påvisar att investeringsbehov finns men att dessa bör göras långsiktigt.

Handlingsplanen för Raseborgs stads strategi 2018 - 2021 bör implementeras

Stadens strategi för åren 2018 - 2021 fastställdes i stadsfullmäktige i juni 2018. Visionen i strategin är klar, dvs. "Härliga Raseborg fungerar hållbart". Kärnan i strategin är klar, kort och koncis och är ett rättesnöre för kommande beslut och handlingar. En handlingsplan för att förverkliga strategin har utarbetats involverande hela personalen. Den har också blivit godkänd av stadsstyrelsen.

Handlingsplanen inkluderar sektorövergripande handlingar och sektorspecifika sådana. Det trängda ekonomiska läget hindrar att verkställa strategin i den mån som identifierats och satsningarna blir en aning moderata. Prioriteringar har gjorts så att de viktigaste åtgärderna påbörjas år 2020 och fortsätter år 2021 och under de kommande åren. Strategin skall fortsättningsvis vara grunden för fortsatt beslutsfattande. Ett klart moderniseringsbehov finns i stadens processer, attityder och beslutsfattande.

Tyngdpunkterna i de sektorövergripande åtgärderna för strategin är

- Ordna fortbildning i kundservice
- Interna kommunikationen
- Invånarkommunikation
- Samarbete mellan tjänstemän och politiker
- Personalens välmående
- Utveckling av arbetet / verksamheten
- Marknadsföring
- Digitalisering
- Miljö

Dessa är nödvändiga för utveckling av verksamheten och modernisering av staden. Ett "nytänk" bland berörda är nödvändigt. Detta kan förverkligas genom diskussion och planering så att tjänsteinnehavare, förtroendevalda och invånarna är delaktiga. Det behövs ändå andra modiga beslut för att kunna skapa resurser att satsa på sådant som har betydelse ur strategins synvinkel. De begränsade resurserna innebär också att man bör vara beredd att avstå från någonting. Det betyder i praktiken att effektiveringen och förnyandet av servicestrukturen bör fortsätta för att lösgöra medel.

Att fortsätta som tidigare är inte möjligt

Hela kommunfältet lever i en förändringens tid. Enligt nya regeringsprogrammet skall reformen gällande social- och hälsovården förverkligas. När detta sker förändras stadens uppgifter avsevärt eftersom hälften av verksamheten då sköts på annat håll. En av de uppgifter som kvarstår för staden är att handha förebyggande och hälsofrämjande verksamheter för att främja invånarnas välmående. Att staden har välmående invånare kan locka till sig inflyttare om vi får

en stämpel att vi tar hand om vår stad och dess invånare. Det betyder dock att staden och alla dess invånare bör ge ett positivt intryck för utomstående.

Stadens verksamhet och processer har till en viss del stagnerat och inte följt med sin tid. Det gäller våra tjänster och tjänstvillighet, tjänster som delvis kunde skötas av utomstående, digitalisering osv. Staden bör ändra sina processer och anamma ett förnyat tänkande och agerande. Till en del kan man skönja detta i stadens verksamhet och man är på rätt väg. Det gäller att fortsätta i den riktningen.

Förnyade processer, beslut och beslutsamhet är nödvändiga för att få stadens ekonomi i balans och att skapa ny livskraft. Om det finns vilja och politiskt mod kan detta förverkligas genom handlingar de kommande åren.

Ragnar Lundqvist
Stadsdirektör

RASEBORGS STRATEGI 2018 – 2021 OCH DESS FÖRANKRANDE I STADENS VERKSAMHET

Enligt § 37 i kommunallagen skall fullmäktige gällande kommunsstrategin besluta om de långsiktiga målen för verksamheten och ekonomin så att nuläget och framtida förändringar beaktas i budgetarbetet. Raseborgs stads strategi för åren 2018 – 2021 har godkänts av stadsfullmäktige i juni 2018 varefter bearbetandet av en handlingsplan för åtgärder påbörjades. I detta arbete deltog hela personalen med målsättningen att få personalens syn på vad som bör göras och för att säkerställa att strategin får betydelse i hela organisationen. Detta medförde att materialet som producerades blev mycket omfattande och måste komprimeras till en hanterbar nivå, vilket fördröjde godkännandet av planen. Handlingsplanen har godkänts i stadsstyrelsen 27.5.2019 § 212. Implementeringen av strategin har däremot påbörjats redan tidigare. Exempelvis följande åtgärder har påbörjats:

- stärkande av den interna kommunikationen genom utnämmande av ansvariga inom varje sektor för meddelanden på intranätet och stadens nätsidor

- anordnande av företagarräffar, byträffar och länkande av stadens företagaregister till Novagos regionövergripande register
- betona utvecklingssamtalens betydelse och förbättra statistiken över utförda samtal
- motionskampanjer, e-passi, Muuvit för personalen
- utökat användande av olika programapplikationer och utvecklande av digitalisering genom TWEB-applikationen
- utförande av en servicenätutredning
- inskaffande av elbilar för personalen, beslut om en solpanelspark och paneler på byggnader samt Raseborgs å-projektet
- uppdaterande av förvaltningsstadgan
- påbörjande av processbeskrivningar för olika delar av stadens verksamhet

För budgetåret 2020 och ekonomiplanåren 2021 – 2022 har man identifierat en rad sektorövergripande handlingar som handlingsplanen förutsätter. De sektorspecifika handlingarna redogörs i texten för varje sektor.

Förankrande av strategin i stadens målsättningar (sektorövergripande)

Ordnande av fortbildning i kundservice	Utbildning för personalen som är i direkt kontakt med externa kunder och invånare i staden. Ett sjuttioal av personalen deltar i första skedet
Interna kommunikationen	Processbeskrivningar uppgörs för sektorövergripande processer Kommunikationen förbättras genom utnämning av intraansvariga i varje sektor som informerar på intranätet och stadens nätsidor om verksamhet och händelser i staden
Invånarkommunikation	Införskaffande av applikation för invånarna med vilken de kan uttrycka sina åsikter om aktuella ärenden i stadens verksamhet och komma med idéer gällande stadens utveckling Möten med invånare samt intensivare kommunikation med äldrerådet, invandrarrådet, handikapprådet och ungdomsfullmäktige Inkluderande av barnkonsekvensanalys i beslutsfattandet
Samarbete mellan tjänstemän och politiker	Fortbildning för tjänstemän och förtroendevalda om nya förvaltningsstadgan Kurser i förvaltning, ekonomi och personalärenden för förtroendevalda och personal
Personalens välmående	Deltagande i utvecklingssamtal bör öka Motionskampanjer Förmansutbildning fortsätter Genom processbeskrivningar, arbetsbeskrivningar och -fördelningar förbättra medarbetarnas arbetsmiljö Uppdaterande av jämställdhets – och välfärdsplanen Information om företagshälsovården Inkludera barnkonsekvensanalys i beslutsfattandet
Marknadsföring	”Brända” Raseborg och uppgörande av en marknadsföringsstrategi Utveckla samarbete med handelskammaren Utvecklande av välkomstpaket för nyinflyttade Utvecklande av näringslivssidan på stadens hemsidor Marknadsföra pendlingsmöjligheterna
Digitalisering	Fastställa digitaliseringsplanen Utöka användningen av digitala applikationer Utöka användningen av elektroniska blanketter och elektroniskt ansökningsförfarande Papperslösa möten och administration och obligatorisk användning av TWEB:en i beredningar Introducerande av en applikation för invånare som möjliggör digitalt hörande av invånarnas synpunkter
Miljöaspekter	Uppdatering av energi- och miljöprogrammet Fullföljande av Raseborgs å-projektet Anslag för en deltids Hinku-koordinator Fortsättning för utbyggande av solpaneler Plastinsamling

BUDGETSTRUKTUR 2020

Budgetens bindande nivåer på fullmäktige- och nämndnivå enligt förvaltningsstadgan

SEKTOR/organ Fullmäktige	VERKSAMHETSOMRÅDE (32 anslag) Bindningsnivå: fullmäktige*	ENHET 1 (63 anslag) Bindningsnivå: nämnd^
Koncerttjänster	Revision	Revision
	Stadskansli	Stadskansli, IKT
	Ekonomi	Ekonomi
	Personal	Personal
	Stadsutveckling	Näringsliv, Turism, Kultur, Information
	Kollektivtrafik	Kollektivtrafik
Social- och hälsovård	Administration och stödtjänster	Administration och stödtjänster
	Vård i hemmet och stödtjänster	Vård i hemmet och stödtjänster
	Dygnet runt boende	Dygnet runt boende/egen produktion, Dygnet runt boende/externa avtal
	Hälsovårdstjänster	Hälsovårdstjänster/egen produktion, Hälsovårdstjänster/externa avtal
	Mental- och missbrukarvård	Mental- och missbrukarvård
	Tandvård	Tandvård
	Barn- och familjetjänster	Barn- och familjetjänster
	Vuxensocialarbete, handikapps-service och invandrarbyrå	Vuxensocialarbete, Handikapps-service/egen produktion, Handikapps-service/externa avtal
	Sysselsättningstjänster	Sysselsättningstjänster, Arbetsmarknadsstöd
	Specialsjukvård /Bet.andel	Specialsjukvård / Bet.andel
	Specialsjukvård /övrig specialsjukvård	Specialsjukvård /övrig specialsjukvård

SEKTOR/organ Fullmäktige	VERKSAMHETSOMRÅDE (32 anslag) Bindningsnivå: fullmäktige*	ENHET 1 (63 anslag) Bindningsnivå: nämnd^
Bildning	Övrig utbildning	Administration, Transporter, Kuratorverksamhet, Morgon- o eftermiddagsverksamhet, MBI och musikinstitut
	Småbarnspedagogik	Administration, Familjedagvård, Daghem
	Utbildning	Grundläggande utbildning, svensk, Grundläggande utbildning, finsk
	Gymnasier	Gymnasier, svenska, Gymnasier, finska
	Muséer	Landskapsmuseum, EKTA & övrigt
	Bibliotek	Bibliotek
	Fritid	Ungdom, Motion & Idrott
Teknik	Administration	Allmän administration, Övrig administrativ verksamhet, Småbåtshamnar
	Samhällsteknik	ST ledningsfunktioner, Skogsbruk, Enskilda vägar, Gator, Uteområden vid byggnader, Parker, Hamnar, Övrig samhällsteknisk verksamhet
	Mättnings- och fastighetsbildning	Fastighetsutveckling
	Utrymmesförvaltning	Utrymmesförvaltning
	Lokalvård och kosthåll	Lokalvård, Kosthåll
	Planläggning	Planläggning
	Bygg och miljö	Byggnadstillsyn, Miljövård, Miljöhälsa
	Avfallsnämnd	Avfallsnämnden

*Stadsfullmäktige godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom sektorn mellan verksamhetsområden kräver godkännande av fullmäktige.

^Nämnden godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom verksamhetsområde mellan enheter kräver godkännande i nämnden.

UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR EKONOMIN, SKATTER OCH STATSANDELAR

Det allmänna ekonomiska läget och framtidsutsikterna

Under de kommande åren blir den ekonomiska tillväxten sämre än under de senaste åren. Världshandelns långsammare tillväxt avspeglas i exporttillväxten i Finland. Saldot i de offentliga finanserna väntas stärkas ännu år 2020, men börjar därefter gradvis försvagas. Även den offentliga skulden i förhållande till bruttonationalprodukten börjar öka på nytt under de första åren på 2020-talet.

År 2019 förutspås Finlands BNP växa med 1,5 procent. Utsikterna för exportindustrin försämras till en början inte märkbart, men utsikterna på exportmarknaden har försämrats vilket har inverkan på längre sikt. Tillväxten av privata investeringar förväntas avta medan de offentliga investeringarna fortsätter att öka snabbt. Den stigande inkomstnivån och förbättringar i sysselsättningen har understött ökningen av den privata konsumtionen, men förbättringen av sysselsättningen ser nu ut att åtminstone temporärt ha stannat av.

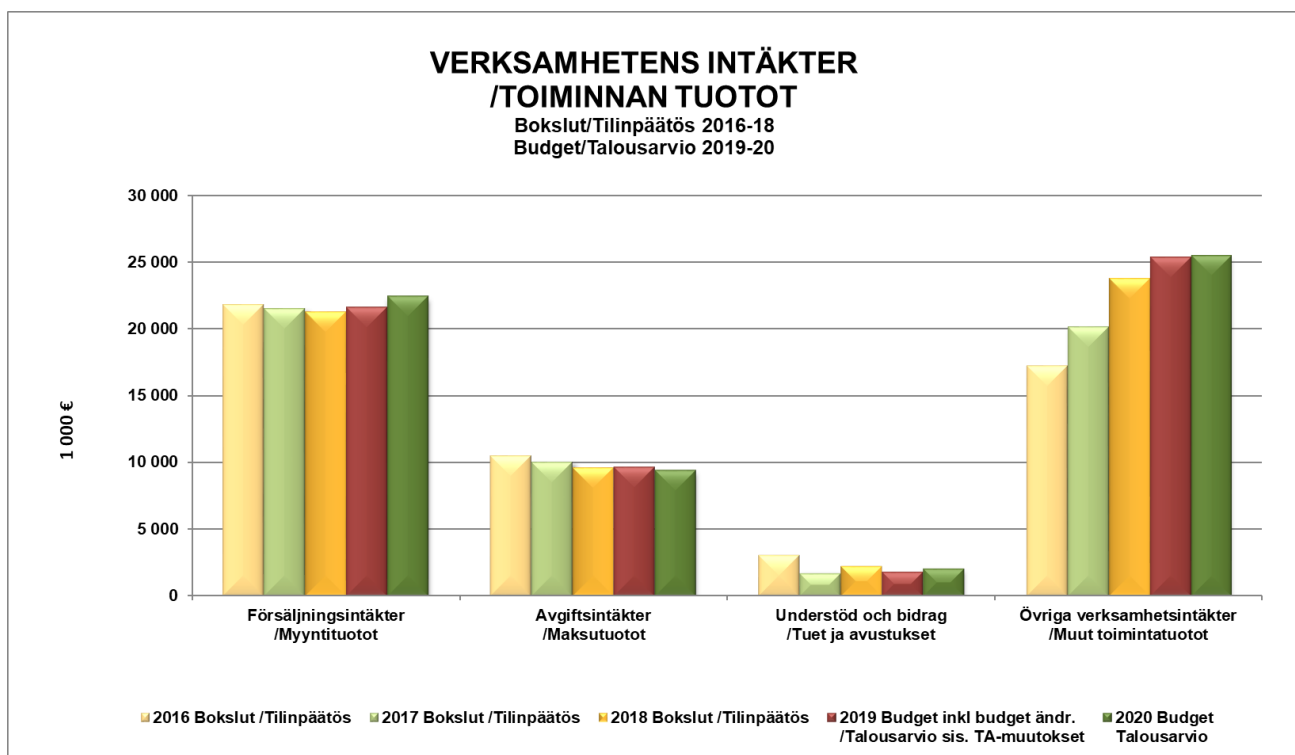
År 2020 väntas tillväxten i BNP avta till omkring en procent. Den blygsamma tillväxten räcker inte till att höja sysselsättningsgraden till den uppsatta målsättningen 75 procent utan omfattande åtgärder. År 2021 förväntas tillväxten avta ytterligare. – Läget är utmanande och detta avspeglar sig givetvis i kommunekonomin.

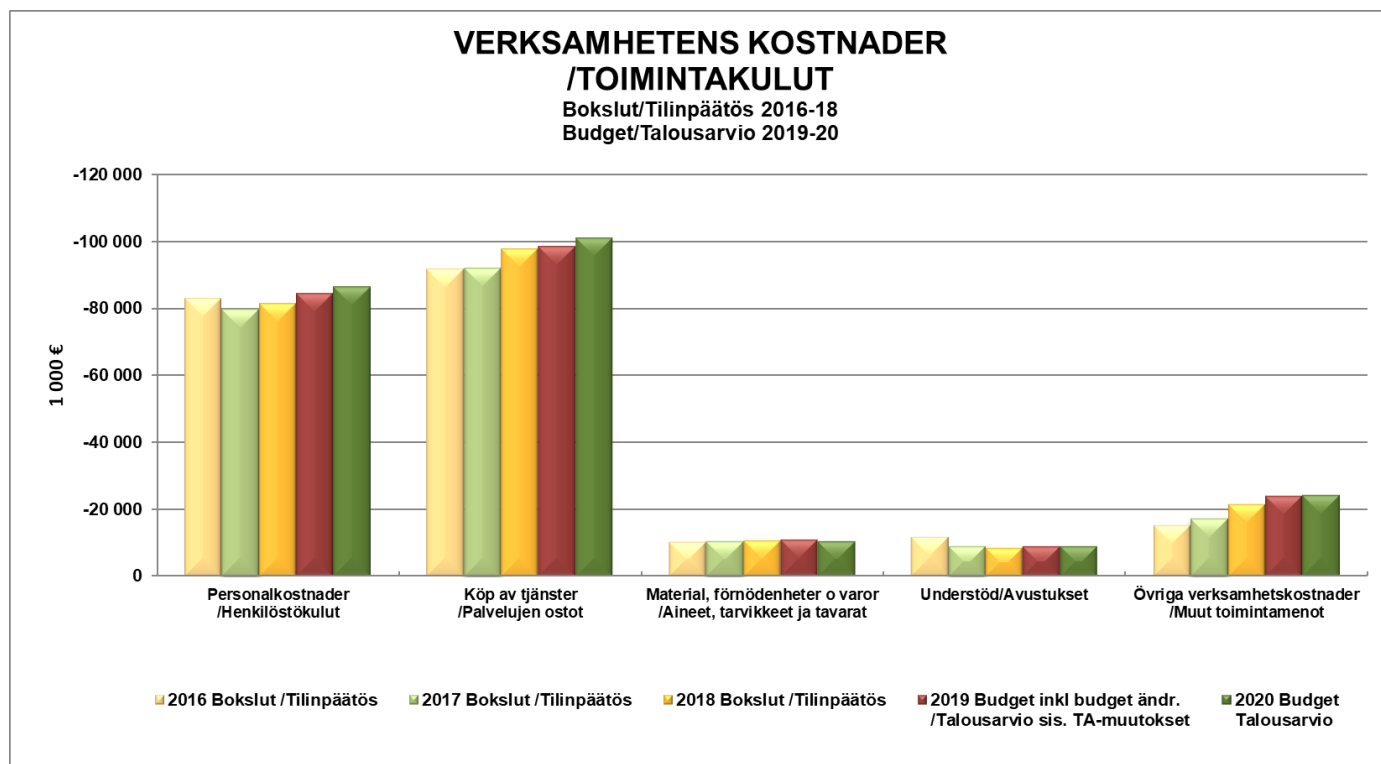
Finansministeriet har inlett beredningen av en lägesbild över kommunerna och en projekt- och uppföljningsgrupp med representanter från finansministeriet och kommunfältet har tillsatts 1.10.2019. Kommunerna uppvisar stora variationer såväl gällande storlek, omständigheter som ekonomisk bärkraft och kommunspecifika skillnaderna har ökat under de senare åren. Befolkningsutvecklingen har stor inverkan såväl på kommunernas bärkraft och livskraft som på möjligheten som på möjligheterna att ordna och finansiera service.

Målet med projektet är att skapa en övergripande uppfattning över läget för kommunerna och utvecklingen under de närmaste åren till grund för regeringens beslutsfattande, samt att åstadkomma ett uppdaterat och tillräckligt informationsunderlag som är tillgängligt för alla.

Sote-reformen utformning kommer också att ha en avgörande betydelse för kommunekonomin i framtiden.

Den uppskattade utvecklingen för den kommunala ekonomin är fortsatt stram trots att statsandelarna ökar och skatteinkomsterna förutspås växa. Utgifterna inom den kommunala ekonomin ökar med drygt 3 procent per år, vilket framför allt beror på att befolkningens åldersstruktur förändras.

I den uppskattade utvecklingen ingår antagandet att nativiteten sjunker och att trycket på ökade utgifter inom utbildningstjänsterna därmed minskar. Både stora och små kommuner väntas därför i rätt snabb takt dimensionera personalstyrkan på daghemmen och i skolorna enligt färre barn. Trots det kommer utgifterna och investeringarna att växa mer än inkomsterna, och skulderna inom den kommunala ekonomin beräknas öka med cirka 8 miljarder euro under ramperioden. Utan strukturella reformer och åtgärder som bromsar utgifterna kommer det därför under de närmaste åren att råda ett stort tryck på att höja såväl kommunalskattesatsen som fastighetsskattesatserna.

Ekonomi i Raseborg, skatter och statsandelar

Allmänt

Budgeten för år 2020 visar ett överskott för räkenskapsperioden om 0,2 miljoner euro.

Stadens egen verksamhet har ett underskott på 0,2 miljoner euro och affärsverket Raseborgs Vattens budget utgår från ett överskott om 0,5 miljoner euro.

Finansieringsmässigt, gällande skatteinkomster, statsandelar och räntenetto visar perioden 2020-2022 jämfört med gällande ekonomiplan skillnader såtillvida att skatteinkomstutvecklingen beräknas vara lägre

medan statsandelarna är högre tack vare att kompensationen för nedskärningarna från tidigare år ger en märkbar effekt år 2020. Räntenettet förbättras även trots att låneupptagningen stiger på grund av den fortsatt låga räntenivån.

År 2019 ger ett dåligt resultat jämfört med planerat på grund av minskningar i skatteinkomsterna som troligtvis är av tillfällig natur och kostnaderna för specialiserad sjukvård som vida överstiger budgeten. Detta innebär också att budgeten 2020 innehåller vissa risker framförallt gällande specialsjukvården trots att man i budgetgrunderna för år 2020 lagt till 4 miljoner i utgifter.

För personalutgifterna har beräknats en förhöjning om 1,5 %. Ursprungligen räknades med en förhöjning om 2,0 %. Totaleffekten för åren 2019-2020 är 2,5 % i ökade personalutgifter.

I ekonomiplanen har inte tillsvärdare beaktats konsekvenserna av social- och hälsovårdsreformen.

För åren 2021 och 2022 har i planen för driftsutgifterna inte funnits utrymme för några indexjusteringar. Ekonomiplanen visar ett överskott år 2021 om 2,1 miljoner euro och år 2022 4,4 miljoner euro. Detta innebär, då man utgår från prognosen för tredje kvartalet att ett underskott om 6,9 miljoner euro uppstår år 2019 att det kumulativa underskottet i balansräkningen som per 31.12.2018 uppgick till 5,0 miljoner euro skulle uppgå till 5,0 miljoner euro 31.12.2022.

Investeringarna år 2020 planeras uppgå till 12,5 miljoner euro, 1 miljon euro mindre än under år 2019. Utgifterna ligger över den genomsnittliga nivå som beräknats i den långsiktiga investeringsplanen som sträcker sig fram till 2032. Planen är en del av den portföljindelning som gjorts och som innehåller beskrivningar över kommande utrymmes- och avyttringsbehov. Investeringstakten innebär att stadens externa skuldbörda stiger år 2020.

Stadens skuldbörda inklusive affärsverk beräknas vid årsskiftet 2019-2020 uppgå till 117,8 miljoner euro eller 4 317 euro per invånare vilket är 11 miljoner euro mer än 31.12.2018. Budgeten för år 2019 estimerade en skuldbörda per invånare om 4 161 euro per invånare. År 2020 beräknas lånebördan öka med 3,4 miljoner euro och uppgår då vid årsskiftet 2020-2021 till 121 miljoner euro.

De totala räntekostnaderna för 2020 uppskattas till 1,1 miljoner euro varav den egna verksamheten belastas med 1,0 miljoner euro och Raseborgs Vatten med 0,1 miljoner euro. År 2019 uppgår dessa utgifter till 1,4 miljoner euro.

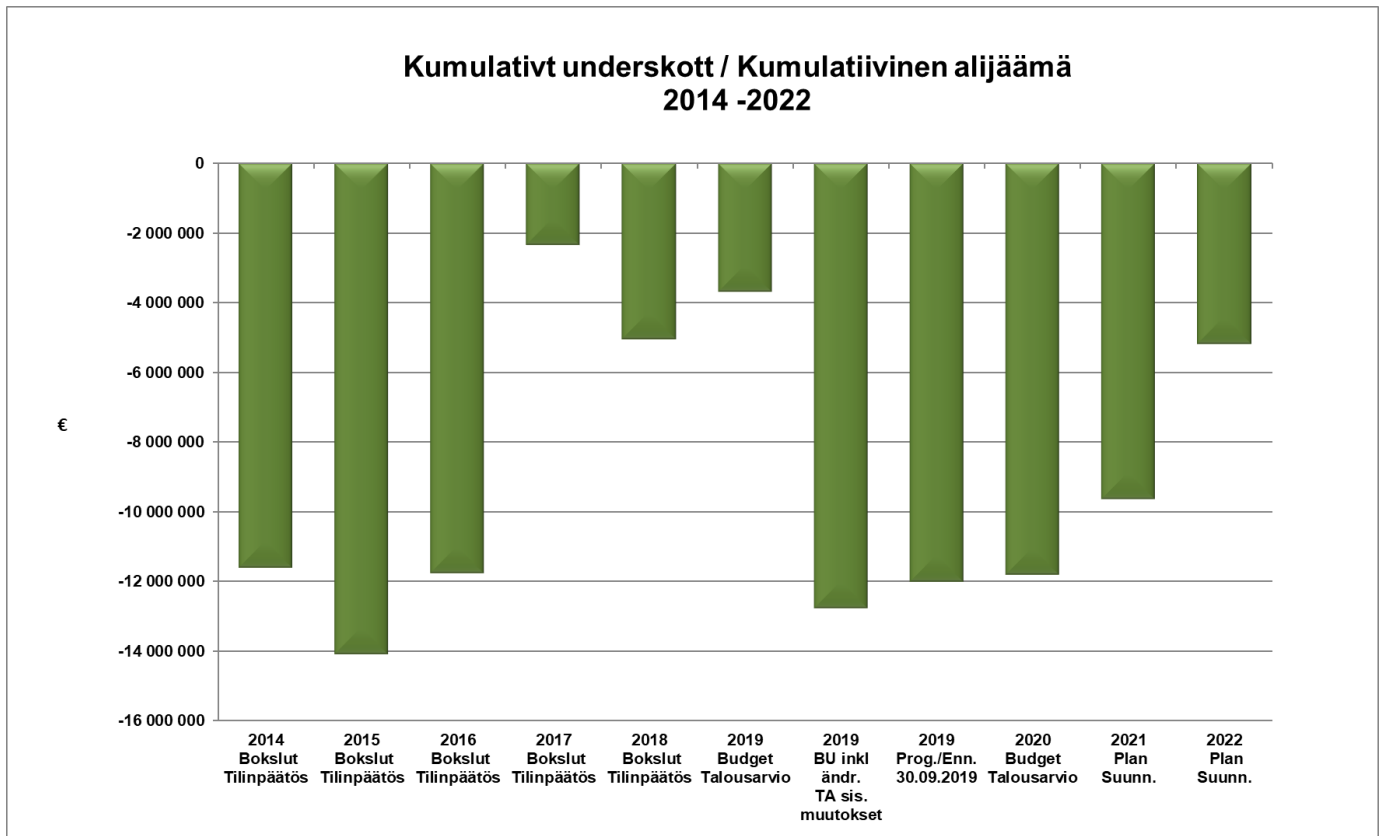
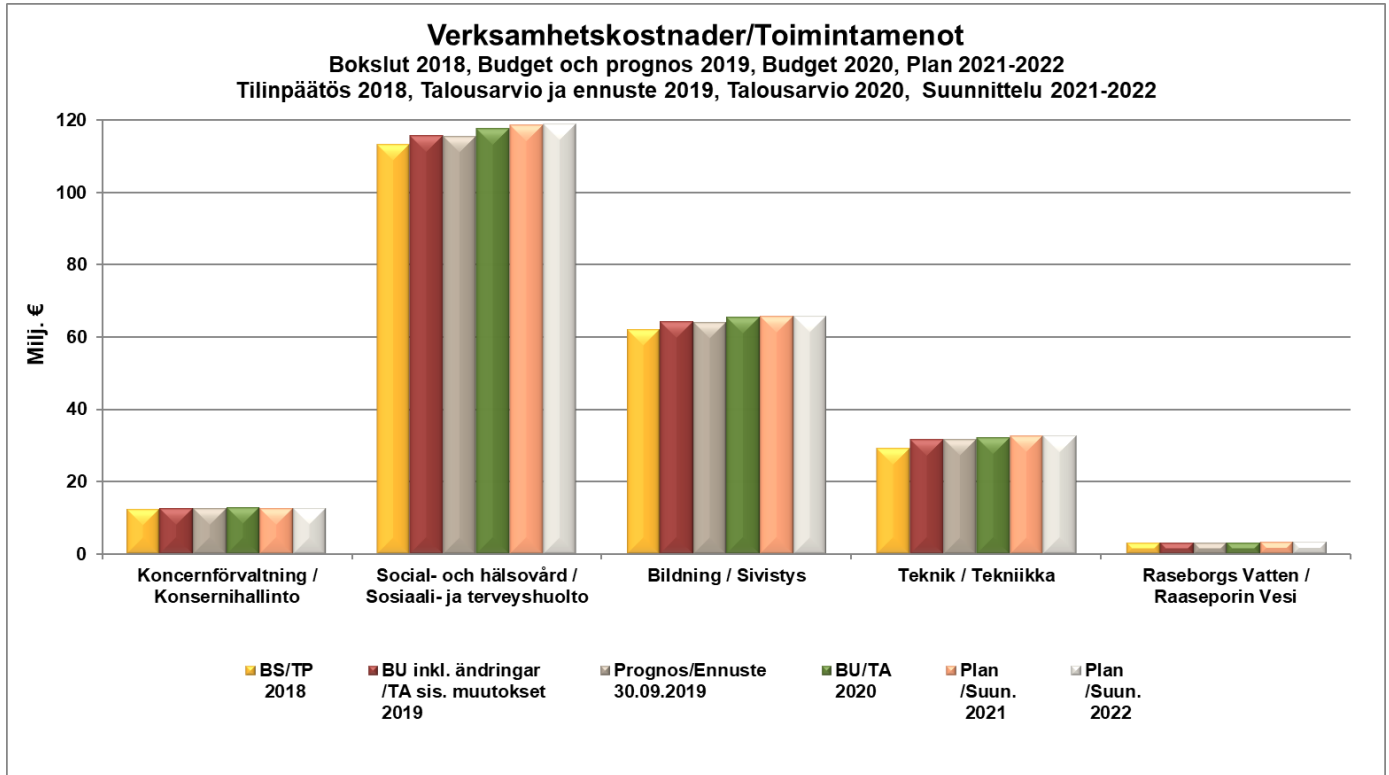
Skatter

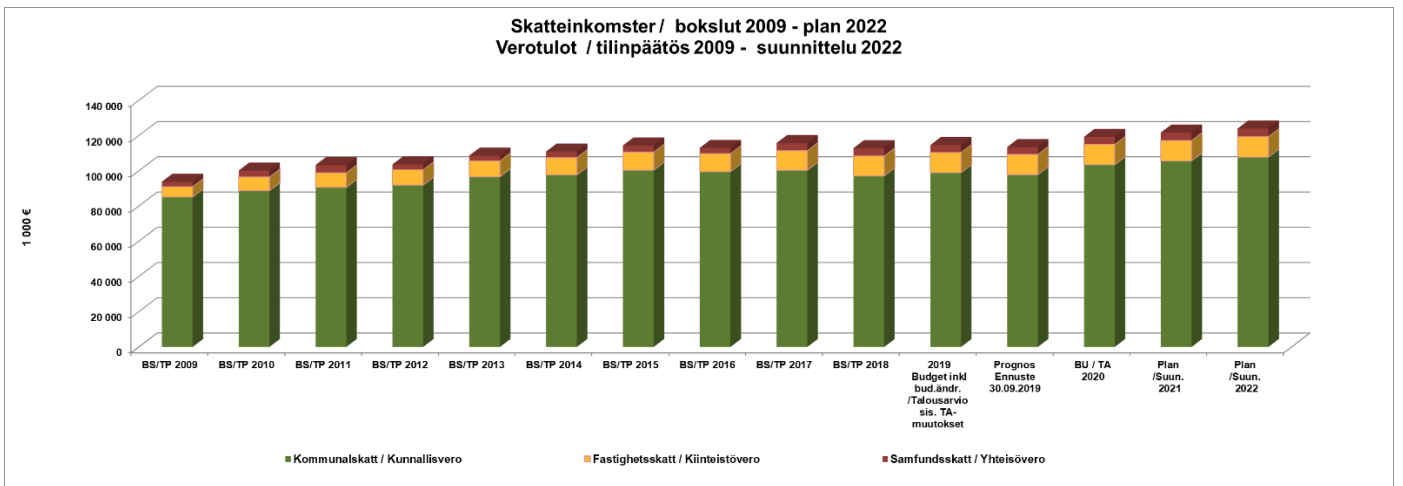
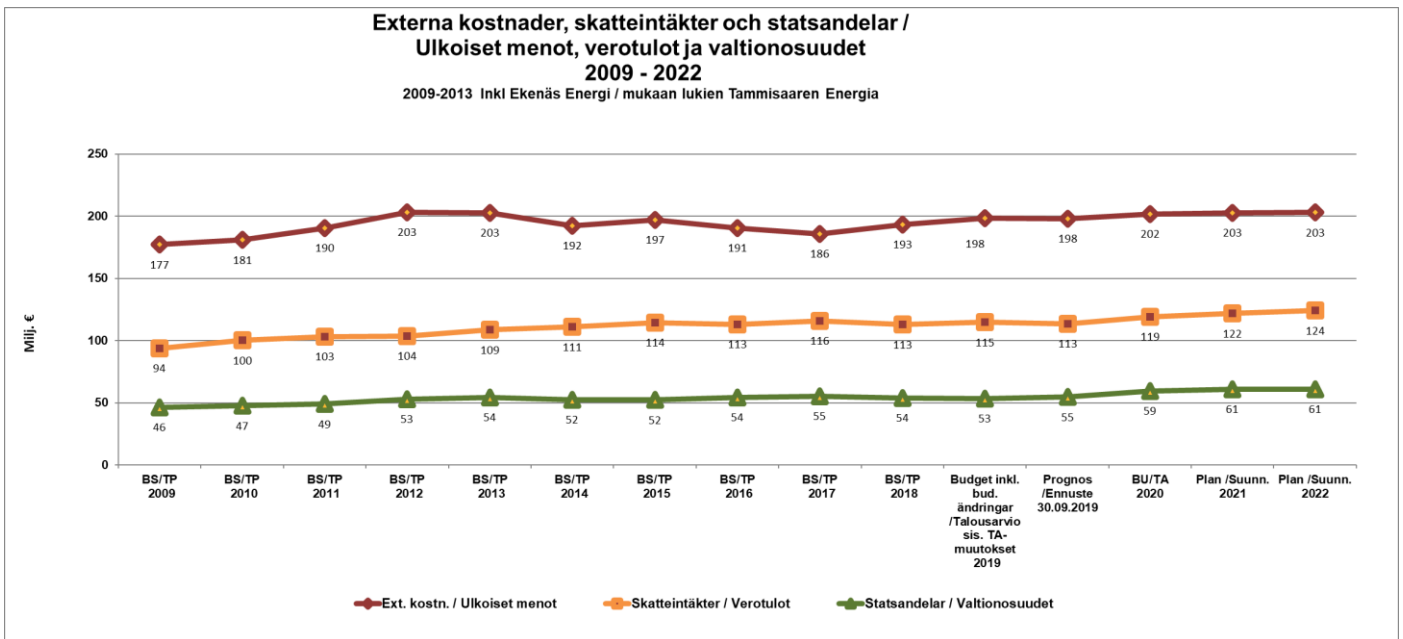
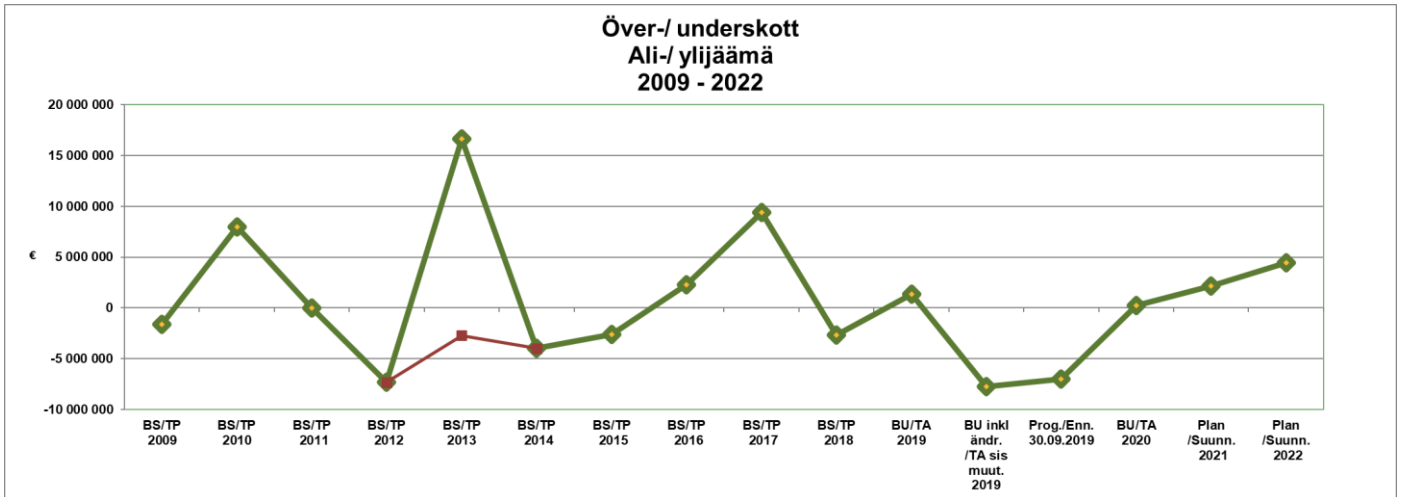
Kommunalskatteinkomsterna beräknas år 2019 stiga med 0,5 % jämfört med bokslutet 2018. Prognosen har försämrats märkbart under året och skatteinkomsterna ser ut att stanna 5,6 miljoner euro under det ursprungligen budgeterade beloppet.

Förskottsinnehållningarna har inte vuxit som väntat under 2019. Enligt Kommunförbundets uppskattning borde det före utgången av augusti ha flutit in över 450 miljoner euro mer i förskott till kommunerna än vad som varit fallet. Underskottet beror på skattekontorsreformen och problemen med anmälan till inkomstregistret.

Enligt Skatteförvaltningens senaste utredningar beror underskottet i motsats till tidigare utredningar till största delen på skattekontorsreformen medan problemen med inkomstregistret bara står för en bråkdel (13 %) av underskottet. Skattekontorsreformen innebär att man i det nya förskottsinnehållningssystemet frångått inkomstgränserna enligt löneperioder och skattekontoret för bisyssla, och därför har förskottsinnehållningen i början av året verkställts till betydligt lägre belopp än tidigare.

BUDGET 2020, EKONOMIPLAN 2021 – 2022

Underskottet i förskottsinnehållningarna år 2019 uppskattas till 600 miljoner euro på grund av skattekursreformen. Reformen är en bestående ändring. Även om underskottet i kommunal-skatteredovisningarna för 2019 korrigeras år 2020, så kommer förskottsskatterna för skatteåret 2020 att släpa efter på samma sätt, och förskotten stannar på en lägre nivå också år 2020.

Kommunalskatten för år 2020, som budgeterats till 103,5 miljoner euro har beräknats utgående från ovanstående premisser men osäkerhetsfaktorer finns.

Åren 2021 och 2022 räknas med ökningarna om 2,2 %

Enligt fastighetsskattelagen 11,12 och 13 § bestämmer kommunfullmäktige om

- allmän fastighetsskatteprocentsats 0,93 - 2,00
- skatteprocentsats för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 – 1,00
- skatteprocentsatsen för övriga bostadsbyggnader 0,93 - 2,00.

I Raseborg är skattesatserna 2019 följande:

- Allmän fastighetsskatt 1,35 %.
- Fastighetsskatt för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 %.
- Fastighetsskatt för övriga bostadsbyggnader 1,80 %.
- Fastighetsskatt för kraftverk 3,10 %.
- Fastighetsskatt för allmännyttiga samfund 0,00 %.

Fastighetsskatten beräknas under år 2019 inbringa 11,4 miljoner euro. I budgetgrunderna för år 2020 har man utgått från oförändrade fastighetsskattesatser och

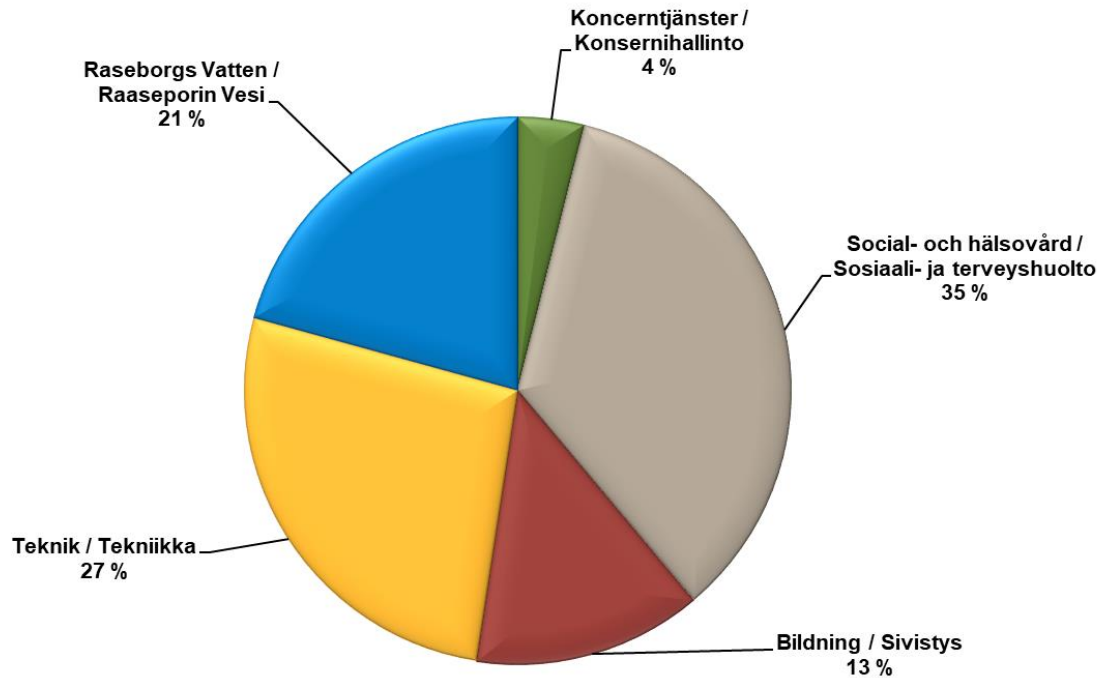
respektive 2,0 % som kan förverkligas om antagandena ovan håller streck och konjunkturutsikterna inte försämras. Beräkningarna utgår från en oförändrad kommunalskattesats.

Samfundsskatteinkomsten beräknas minska med 0,2 miljoner euro år 2019 jämfört med 2018 och uppgå till 4,1 miljoner euro. Samfundsskattens andel av stadens totala skatteinkomster är knappa 4 %. År 2020 förväntas samfundsskatten inbringa 0,02 miljoner euro mer och sedan öka en aning de två följande åren. Andelen av samfundsskatten har preciserats år 2019 till 31,35 % och beräknas ligga på samma nivå åren 2020-2022.

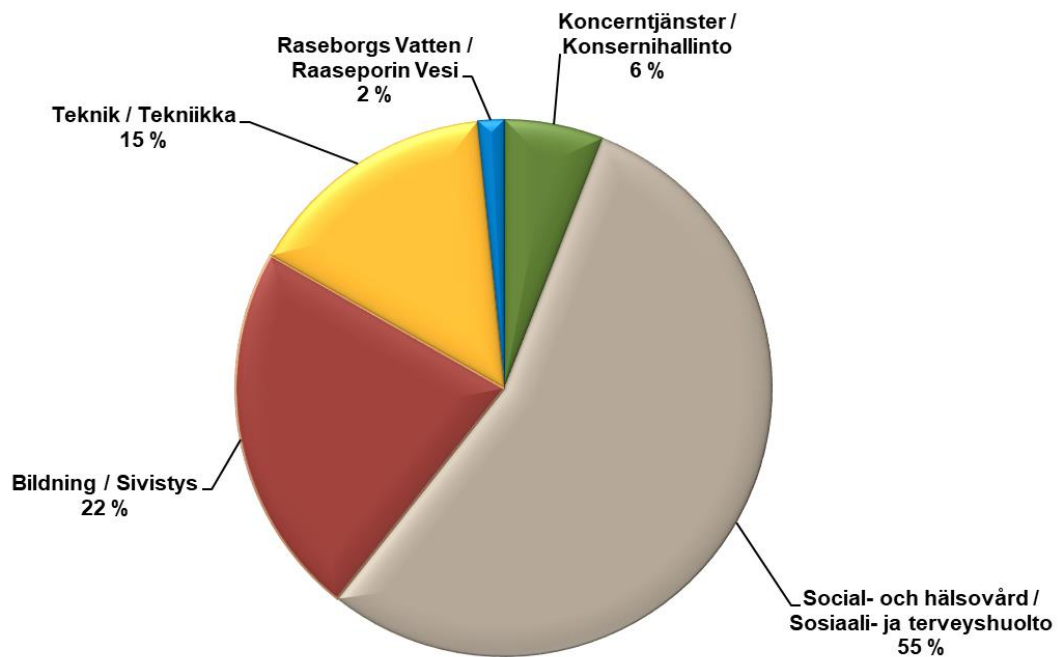
räknar med en inkomst för fastighetsskattens om 11,5 miljoner euro.

**Externa intäkter / Ulkoiset tulot
Budget 2020 / Talousarvio 2020**

**Externa kostnader / Ulkoiset menot
Budget 2020 / Talousarvio 2020**

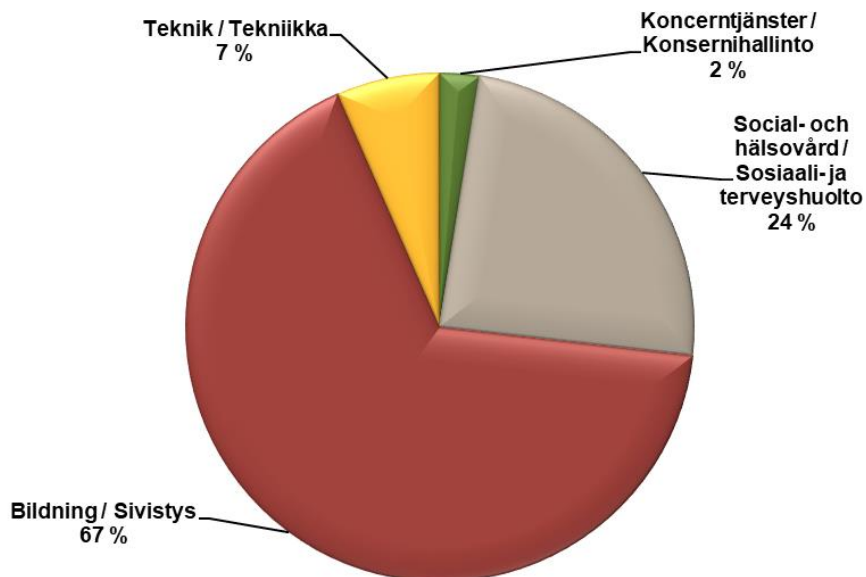

Interna intäkter / Sisäiset tulot Budget 2020 / Talousarvio 2020

Interna kostnader / Sisäiset menot Budget 2020 / Talousarvio 2020

Förslaget till ekonomiplan 2020-2022 utgår från att kommunalskattesatsen förblir oförändrad, 22,00 % under perioden.

Fullmäktige fastslog 18.11.2019 skattesatserna i Raseborg år 2020 enligt följande:

Inkomstskattesats	22,00 %
Allmän fastighetsskatt	1,35 %
Fastighetsskatt för stadigvarande bostad	0,41 %
Fastighetsskatt för övriga bostadsbyggnader	1,80 %
Fastighetsskatt för kraftverk	3,10 %
Fastighetsskatt för allmännyttiga samfund	0,00 %

Kommunernas genomsnittliga inkomstskattesats år 2019 är 19,88 % (19,84 % år 2018). Det aritmetiska medeltalet för inkomstskattesatsen är 20,84 % (20,76 %), den högsta skattesatsen är 22,50 % och den lägsta 16,50 %. Procentsatsen 21,50 är den mest allmänna skattesatsen och tillämpas i 52 kommuner.

På grund av olika avdrag motsvarar kommunernas inkomstskattesatser (den nominella skattegraden) inte den verkliga skattegraden i kommunerna, den så kallade effektiva skattegraden i Raseborg år 2019 är 15,48 % och medeltalet i landet är 14,32 %.

Skattesatserna har under de senaste fyra åren varit oförändrade:

%	2020	2019	2018	2017
Inkomstskattesats	22,00	22,00	22,00	22,00
Fastighetsskattesatser				
Allmän	1,35	1,35	1,35	1,35
Stadigvarande boende	0,41	0,41	0,41	0,41
Övrigt boende	1,80	1,80	1,35	1,35
Kraftverk	3,10	3,10	3,10	3,10
Allmännyttiga samfund	0,00	0,00	0,00	0,00

Nedan en tabell över skatteinkomstutvecklingen under ekonomiplanepreioden

1 miljon euro	2018 Bokslut	2019 Prognos	2020 Budget	2021 Plan	2022 Plan
Kommunalskatt	97,09	97,81	103,46	105,64	107,79
Samfundsskatt	4,44	4,24	4,26	4,48	4,62
Fastighetsskatt	11,34	11,43	11,54	11,59	11,63
Totalt	112,87	113,47	119,26	121,71	124,04

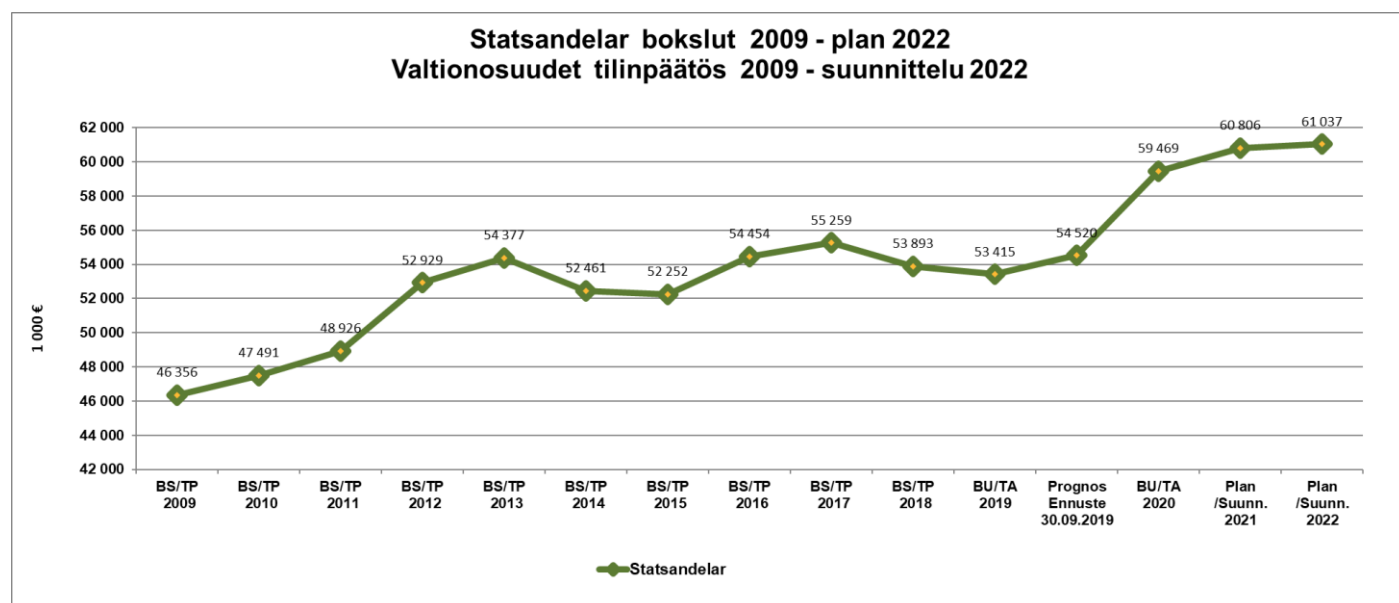
Statsandelar

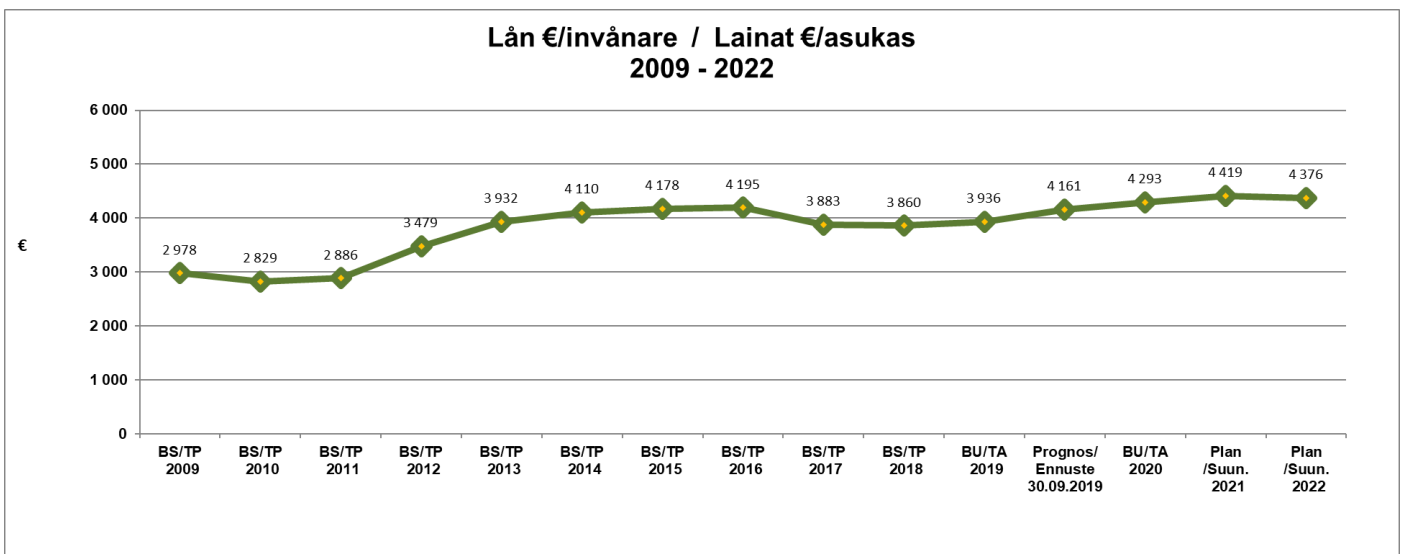
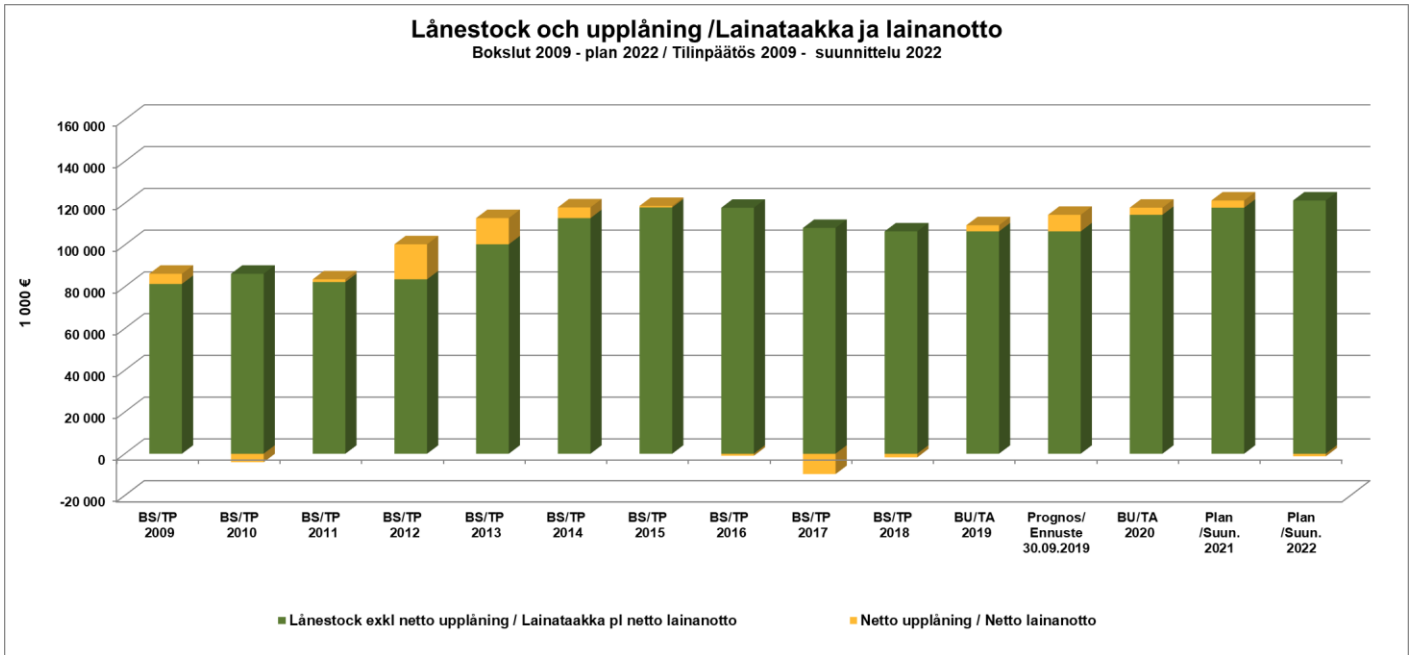
Enligt Kommunförbundets beräkningar kommer kommunernas statsandelar att öka med 1 124 miljoner euro (+13 %, 205 euro/inv.) från 2019 till 2020. statsandelsprocenten för kommunal basservice med 0,10 procentenheter till 25,47 år 2020 (25,37 år 2019). Ökningen i statsandelen för kommunal basservice från 2019 till 2020 beror till stor del på att konkurrenskraftsavtalet upphör år 2019, men i bakgrunden finns också andra ändringar. - På grund av konkurrenskraftsavtalet kommer statsandelarna vid justeringen av kostnadsfördelningen till en del att skäras ner två gånger. Denna dubbla nedskärning var avsedd att kompensera kommunerna som en klumpsumma år 2020, 237 miljoner euro. Finansministeriet har dock i slutet av september beslutat att denna kompensering görs redan år 2019 som en kompenserande faktor för de uteblivna skatteinkomsterna, vilket förbättrar

kommunernas resultat detta år men försvårar uppgörandet av budgeten för 2020. För Raseborgs del handlar det om drygt 1 miljon euro som inflyter i statsandelar år 2019 i stället för år 2020.

En annan påverkande faktor är den tidsbegränsade frysningen av indexhöjningarna som föregående regering beslutade om för åren 2016–2019 och som upphör år 2019. Indexfrysningarna kompenseras inte men förändringen i kostnadsnivån år 2020 (+2,7 %) ökar statsandelen med 187 miljoner euro.

Statsandelarna i Raseborg beräknas som en följd av ovanstående öka med 5,0 miljoner euro till 59,5 miljoner euro mellan prognosen för år 2019 och budgeten 2020. År 2021 beräknas statsandelen för Raseborg öka med ca 2 % till 60,8 miljoner euro och med drygt 1 % år 2022.

STADEN SOM ARBETSGIVARE (inklusive beskrivning hur årsverken räknats)

Arbetsgivaransvar

I en kommun har de olika politiska organen rollen som arbetsgivare. Förverkligandet av personalpolitiken sker i alla politiska organ.

Samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen definieras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare. Samarbetslagets intentioner och de olika riktlinjerna för personalpolitiken är viktiga beståndsdelar vid beslutsfattandet.

Staden som arbetsgivare och sysselsättare

I processen att skapa en ny organisation har bl.a. välmående i arbetet, förmännens arbete och förmågan att hantera konflikter varit kritiska faktorer som påverkat förändringens framgång.

En personalpolitisk handlingsplan har utarbetats för perioden 2018-2021. Handlingsplanen uppgörs i samstämmighet med stadens strategi.

Arbetshälsa

För att öka välmåendet, stärka arbetshälsan och för att skapa ett bra arbetsklimat genomförde Raseborgs stad under perioden 2011-2013 tillsammans med Skärgårdens arbetshälsoakademi i Kasnäs arbetshälsoprojektet FEELIT. Projektet delfinansierades av arbetarskyddsfonden. Projektets resultat utvärderades under 2014. Själva verksamheten med Metal-Age metoden och KIVA-enkäten fortsätter under 2020 med 5 nya grupper.

Arbetarskydd

Arbetarskyddets målsättning är en trygg och säker arbetsplats. Arbetarskyddet utgörs av de faktorer som gör att varje arbetstagare upplever trygghet och välmående på arbetsplatsen. Resultatet av bra arbetarskyddsarbete kan vara förbättrad arbetsförmåga, ökad arbetstrivsel och arbetsmotivation, färre arbetsolycksfall, minskad sjukfrånvaro, minskade invalidpensionsutgifter, kvalitet i arbetet och därmed en bättre service för kunden.

Läroavtal

För att säkerställa att det finns behörig personal inom vissa områden ingår staden varje år ett antal läroavtal. Läroavtalen är i regel 1–3-åriga, och de flesta läroavtalsstuderande får anställning efter utbildningstiden. Staden har konstant 10-15 läroavtalsstuderande och målsättningen är att årligen ingå ca 10 nya läroavtal.

Sommarjobb

Som ett led i strävan att skapa meningsfull sysselsättning för ungdomar och för att marknadsföra staden som arbetsgivare anställer Raseborgs stad 100 ungdomar under sommaren 2020. Av dessa ska 40 vara under 18 år.

Sommarjobbssedel

Som ett sätt att ge ungdomar stöd till att hitta sommararbete, och som ett sätt att förhindra utslagning bland unga ger staden under 2020 en sommarjobbssedel till alla raseborgsungdomar som fyller 16 år under 2020. Sedelns värde är 400 euro. Ungdomarna kan med hjälp av sommarjobbssedeln söka jobb i företag, föreningar, organisationer, klubbar, stiftelser och församlingar (arbetsgivaren måste ha FO-nummer).

Årsverken

I budgetens sektorblanketter finns en genomgång av antalet årsverken. Dessa är uträknade enligt följande:

- Inom koncerntjänster samt tekniska sektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt.

- Inom social- och hälsovårdssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Som bas för kalkylen finns respektive yrkesgrupps och kollektivavtals medellöner. Ur tabellen framgår skilt de årsverken som kommit till p.g.a. övertagande av verksamhet eller omstrukturering a verksamhet.

- Inom bildningssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt. Undantaget är grundläggande utbildning och gymnasium där beräkningen av s.k. övertimmar räknas skilt och omvandlas till kalkylerade årsverken. Övertimmarna kompenserar i första hand deltidstjänster. Resterande övertimmar förvandlas till årsverken enligt följande

- a. åk 1-6: 24 övertimmar = 1 årsverke
- b. åk 7-9 och gymnasium: 21 övertimmar = 1 årsverk

INVESTERINGARNA I BUDGETEN OCH EKONOMIPLANEN

Stadens investeringsgrupp har uppgjort ett investeringsprogram för åren 2020-2022. Därtill har en projektlista framtagits för åren 2023-2034. Investeringsprogrammet har uppgjorts tillsammans med representanter för de olika sektorerna.

Stadens investeringsbudget för år 2020 är netto 10,81 miljoner euro, varav 4,20 miljoner euro är anvisade för byggnader och 3,81 miljoner euro för infrastruktur. Därtill investerar Raseborgs Vatten för 1,7 miljoner euro.

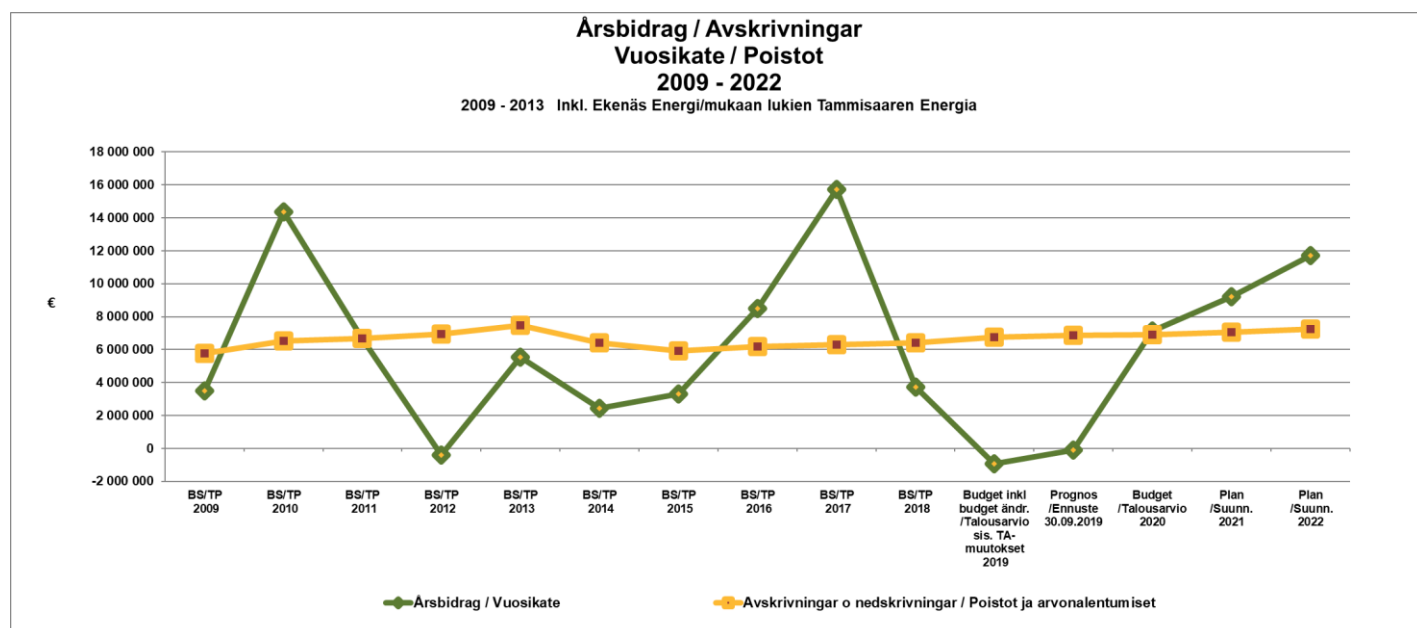
I investeringsprogrammet för 2020 finns upptaget följande större investeringsanslag; förnyande av Fokusbyggnaden och byggande av Svartå skolcentrum.

Stadsstyrelsen har den 17.6.2019 § 248 godkänt en projektplan för den s.k. nya Fokusfastigheten. En utredning för Karis centrumfastigheter samt konditionsgranskning och projektplan för Fokus fastighet har gjorts. Konditionsgranskningen påvisar att byggnaden är i dåligt skick och ur projektplanen framkommer att den föreslås ersättas med ett nybygge. Projektanslaget omfattar nybygge och rivning av Fokus. Investeringsanslaget förbrukas genom köp av aktier i ett gemensamt (ömsesidigt) fastighetsaktiebolag. Stadens betalningsandel till fastighetsaktiebolaget sker i enlighet med avtalet mellan parterna. Stadsstyrelsen godkänner det s.k. samarbetsavtalet separat. Det nybildade

fastighetsaktiebolaget fungerar som byggherre. För 2020 reserveras under placeringar, övriga aktier och andelar ett anslag på 2,8 miljoner euro och stadens andel av projektets totala kostnader är 5,0 miljoner euro.

Stadsstyrelsen har den 29.4.2019 § 172 godkänt en projektplan för Svartå skolcentrum. För förverkligandet av en nybyggnad för kommunal service för bägge språkgrupper anvisas ett anslag på 5,1 miljoner euro för 2020-2021. Av anslaget fördelas 1,7 miljoner till 2020 och 3,4 miljoner euro till 2021. Byggnaden omfattar dagvård på två språk, förskola, skola för årskurs 1-6, bibliotek barnrådgivning samt gymnastiksal. Byggnaden föreslås påbörjas under våren 2020 och slutföras i december 2021. Projektet förutsätter rivning av Askersgården som planeras ske i november - december 2019. Bildningsväsendet ansöker om finansiellt stöd för gymnastiksalen.

Regionförvaltningsverket har med beslut 18.3.2019 100/2019 beviljat lov för istandsättning och muddring av Södra viken. Enligt miljölovet ska projektet påbörjas senast 2022 och vara färdigt senast 2025. Muddring samt förbättring av befintliga kajkanter föreslås som ett treårigt projekt. År 1 förstärkning av kajkanter, år 2 förstärkning av kajkanter och muddring, år 3 fortsatt förstärkning av kajkanter och muddring. Projektets uppskattade totalkostnad är 3,5 miljoner euro som fördelas enligt följande: 2022 1,0 miljoner, 2023 1,0 miljoner och 2024 1,5 miljoner euro.

I samband med utvecklingen av Södra viken görs under 2020 en helhetsbedömning/utredning av utvecklandet av småbåtshamnarna. Muddring och förbättring av Södra viken möjliggör flera båtplatser inom småbåtshamnarna. I projektet ingår införskaffande av nya flytbryggor och för flytbryggorna reserveras ett anslag på 0,5 miljoner euro. Anslaget är kopplat till projektet i Södra viken.

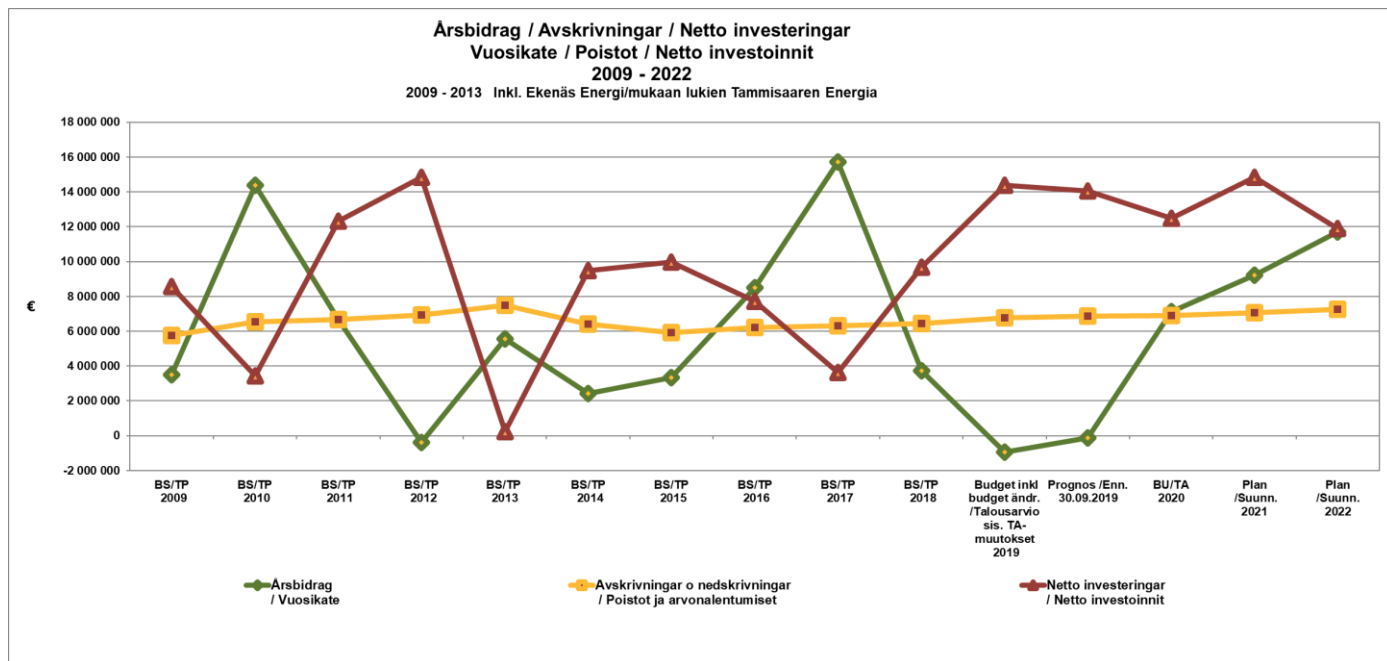
Behovsutredningen samt fortsatt planering av Katarinaskolans sanering och tillbyggnad i Karis är påbörjad 2019. Anslaget används till förplanering av själva skolprojektet, men också för planering av ersättande utrymmen under saneringstiden. För att lätta på det årliga investeringstrycket under de närmaste åren är projektet avsett att förverkligas under åren 2022-2023. Omfattningen av saneringen avgörs i samband med servicenätsutredningen och fortsatt planering.

Västra Nylands räddningsverks direktion föreslår i sitt beslutsförslag åt kommunerna den 24.4.2019 § 14 att Tenala brandstation grundrenoveras 2020. Planeringen sker 2019 och grundrenoveringen föreslås 2020. I samband med saneringen ingår staden ett långvarigt

hyreskontrakt med Västra Nylands räddningsverk och investeringskostnaden beaktas i den externa hyran. Kostnaden för saneringen är beräknad till 0,5 miljoner euro.

Stadsstyrelsen beslutade den 20.8.2018 § 315 att befintliga tillverknings- samt utdelningskök i Ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Under detta moment finns reserverat ett totalt anslag på 4,7 miljoner euro, varav 2,8 miljoner för förverkligande under åren 2020 – 2025. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknat att förverkligas enligt följande tidtabell; Österby skola och Österbo daghem 2019. Därefter preliminärt Ekenäs högstadieskola 2021, Höjdens skola 2023 och Seminarieskolan 2025. Dessutom bör utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken. För 2020 reserveras ett planeringsanslag på 0,1 miljoner euro för Ekenäs högstadieskolas kökssanering.

I enlighet med Fritidsnämndens förslag påbörjas simhallens konditionskartläggning 2019 och kartläggningen fortsätter under 2021. För ändamålet reserveras ett anslag på 0,04 miljoner euro för 2021. Själva saneringen är tilltänkt att genomföras under 2022 eller 2023. Kostnaden för saneringen klargörs under förplaneringen.

I investeringsbudgeten finns intaget ett nytt anslag för energieffektiveringsåtgärder. Åtgärderna kan vara t.ex. installering av solpaneler i befintliga byggnader, flis eller jordvärmeprojekt med målsättning att förbättra energieffektiviteten i stadens fastigheter. Byggnaderna som väljs för solpaneler eller andra åtgärder som förbättrar energieffektiviteten görs på basis av separata utredningar. Beslutet fattas av tekniska nämnden. För 2020 anvisas ett anslag på 0,2 miljoner euro.

För en förbättring av skolornas gårdsmiljö reserveras ett anslag på 0,1 miljoner euro.

För reparationer i olika byggnader reserveras för 2020 ett reparationsanslag på 1,5 miljoner euro som fördelas med separat beslut av tekniska nämnden. Enskilda projekt över 200 000 euro godkänns av stadsstyrelsen. I anslaget ingår bl.a. reparation av Seminarieskolans tak samt investeringsåtgärder i olika byggnader på Ekåsenområdet. År 2021 föreslås anslaget vara 1,2 miljoner och 2022 1,5 miljoner euro.

För parkanläggningar och lekplatser finns upptaget ett anslag på 0,1 miljoner euro. Anslaget omfattar bl.a. förbättring av parkanläggningar och simmis.

För fritidsanläggningar reserveras ett anslag på 0,25 miljoner euro. Aktuella projekt för 2020 är ett utegym i Ekenäs och asfaltering vid uteförråd vid centralidrottsplanen i Karis. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

För småbåtshamnarna anvisas ett anslag på 0,20 miljoner euro. Anslaget omfattar en sanering av Ormnäs brygga samt smärre förbättringar i befintlig hamninfra.

För byggande av fiskevägar i Svartån reserveras för åren 2016-2021 totalt ett anslag på 1,3 miljoner euro. Fiskevägsprojektet är ett samprojekt tillsammans med NTM-centralen, kommunerna Raseborg, Lojo, Vihtis, Karkkila och Loppis. Dessutom ingår finansiering från staten och EU. Raseborgs stad fungerar som byggherre för projektet. Byggandet inleddes under år 2018. För 2020 föreslås ett anslag på 0,265 miljoner euro för slutförande av Åminnefors fiskeväg samt en reservering för generell planering samt konstruktionsplanering av Åkerfors fiskeväg. I det nya regeringsprogrammet (2019) finns indikationer på att finansiering för fortsatt fiskevägsprojekt finns att erhålla.

För trafikleder reserveras ett årligt anslag. För 2020 reserveras ett anslag på 2,0 miljoner euro. Anslaget används för grundförbättringar, nybyggnation och asfalteringar. Tonvikten ligger på att minska saneringsskulden. Ett skilt arbetsprogram för fördelning av anslaget uppgörs och separat beslut om fördelningen fattas av tekniska nämnden.

För trafikarrangemang i anslutning till den s.k. utvecklingskorridoren för RV 25 reserveras ett årligt anslag. Anslaget reserveras för trafikarrangemangen i Läpp. Korsningsarrangemangen vid omfartsvägen och RV 25 ses som en helhet och förverkligas i etapper. Planerna att avlägsna plankorsningar längs Hangö-Hyvinge banan kan föranleda deltagande i kostnader för staden. Anslaget aktiveras med separat beslut av stadsstyrelsen när kostnadseffekten är klar. Stadsstyrelsen har den 17.6.2019 § 247 gjort en budgetreservering för vägplaneringsanslag på 100 000 euro för 2020. Förplaneringen av korsningsarrangemangen vid RV 25 och LV 111 blev klar i juni, själva vägplaneringsprocessen påbörjas omedelbart och vägplanen väntas bli klar under 2020. Förhandlingarna gällande byggnadsarbeten inleds med Trafikledsverket under 2020. Målsättningen är att byggnadsarbetena inleds under de inkommande verksamhetsåren när vägplanen är fastställd. Anslag för byggande behandlas med separata beslut.

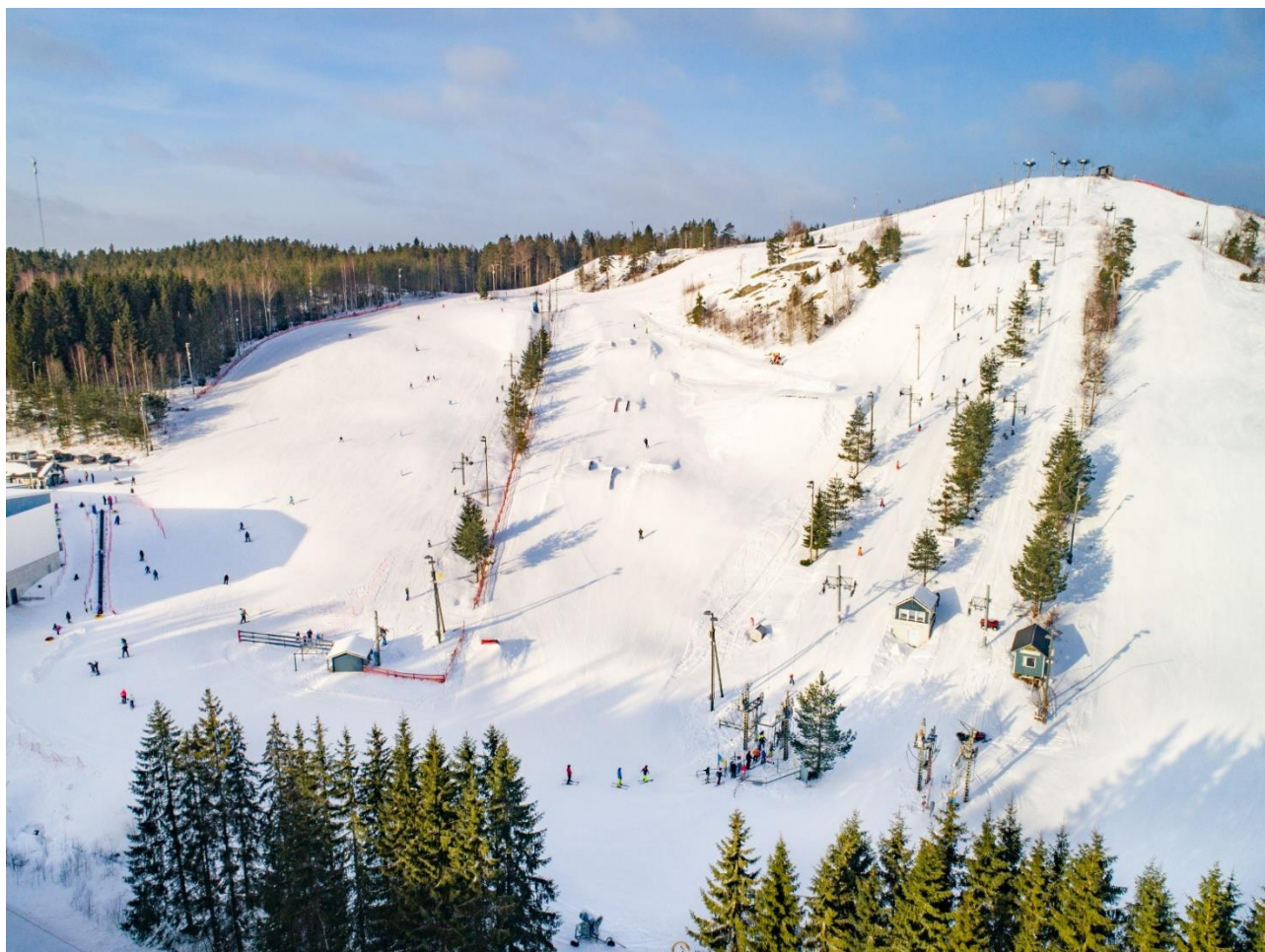
För utbyggnad av bostads- och industriområden reserveras ett anslag på 0,24 miljoner euro. Utbyggandet sker enligt behov och efterfrågan på tomter. Aktuella projekt är t.ex. Gammelboda hamnområde, Rödmossen och Ollabrinken i Svartå. I samband med förverkligandet av järnvägsunderfarten i Svartå centrum (förverkligandet ännu oklart)

ska en helhetsbedömning av Svartå centrum allmänna områden göras. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

För projekt där staden ingått markanvändningsavtal reserveras 2020 ett anslag på 0,4 miljoner euro. Aktuella projekt för 2020 är Billnäs, Fiskars och Järnvägsgatan. Utbyggandet sker i enlighet med markanvändningsavtal. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

För övriga projekt intas ett anslag på 0,25 miljoner euro för 2020 som omfattar Pojo centrum, fortsättning av en friluftsled som avser Ormnäs - Ekäsenområdet, friluftsled Billnäs - Pumpviken samt trafiksäkerhetsåtgärder. Trafiksäkerhetsåtgärderna innebär förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enligt nämndens prioritering. Anslag för en naturstig och bro för Ramsholmen-Gåsören föreslås under 2022. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

För markköp reserveras årligen 0,5 miljoner euro och i intäkter från fastighetsförsäljning förväntas årligen inflyta 0,5 miljoner euro i balansvärden.

AFFÄRSVERKET OCH KONCERNBOLAG

Affärsverket Raseborgs Vatten

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare, allmänna inrättningar och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet betjänas drygt 6 750 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Målsättningen är att hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Både gällande drift samt investeringar tänker vi långsiktigt och strävar till innovativa lösningar.

Största investeringen under år 2020 kommer att vara färdigställandet av förbindelseledningen mellan Ekenäs och Karis. Under åren 2020-2022 gör vi också investeringar i processbassängerna vid Skeppsholmens reningsverk samt i en ny förbindelseledning till Finnäs.

Under de kommande åren jobbar vi aktivt för att minska läckmängden och elförbrukningen. Investeringar i sanering av befintligt ledningsnät ökar klart under åren 2021-2022.

Gällande riskhanteringen gör vi under år 2020 upp ett riskhanteringssystem för hushållsvattnet WSP (Water safety plan) och fortsätter åren därefter med ett riskhanteringssystem för avloppsvatten från tätbebyggelse SSP (Sanitation safety plan).

Avkastningskravet på insatt kapital är 6 % och ersättningen till staden utgående från detta kriterium är 600 000 euro år 2020. Raseborgs Vatten förväntas generera ett resultat för räkenskapsperioden 2020 om 549 250 euro.

Ekenäs Energi Ab

Affärsverket Ekenäs Energis verksamhet såldes 31.12.2013 till Ekenäs Energi Ab. Affären genererade en försäljningsvinst om 18,8 miljoner euro.

Ekenäs Energi Ab ägs av staden till 100 %. Bolaget har eget elnät i Ekenäs centrum samt fjärrvärmenät i Ekenäs, Karis och Pojo. Ekenäs Energi säljer el i hela landet och är verksam med entreprenadtjänster i hela västra Nyland. Dessutom äger Ekenäs Energi egen elproduktion i Ekenäs och andelar i kraftverk i övriga Finland, främst vindkraft.

Ekenäs Energi är ett lönsamt bolag som erlägger 1,6 miljoner euro i ränta till staden år 2020 och amorterar 1 miljon euro årligen för de lån på 33 miljoner euro som bolaget lyfte av staden i samband med bolagiseringen. Saldot på lånen vid årsskiftet 2019-2020 är 27 miljoner euro. Bolaget investerar dessutom mellan 2 och 3 miljoner euro årligen i utvecklingen av verksamheten i västra Nyland. Bolaget gör positivt resultat och har haft möjlighet att sänka sina energiavgifter under de senaste åren.

Ekenäs Energi har i enlighet med sin strategi utvecklat innovativa helhetstjänster inom energibranschen, såsom laddningstjänster för elbilar, solenergi, LED-belysning. Bolagets utveckling fokuserar på en framtid där verksamheten är allt mera tjänstebaserad, automatiserad och flexibel samtidigt som kunderna blir mera självförsörjande. Bolaget strävar genom sin verksamhet till att invånarna i regionen ska känna att bolaget är "mitt eget energibolag".

Hyreshusbolagen, Fastighets Ab Knipnäs, Raseborgs Utveckling Ab

Staden äger för tillfället 4 aktiebolag, 1 bostadsaktiebolag och 5 fastighetsaktiebolag i vilken stadens ägarandel är mellan 51 och 100 %.

Antalet hyreshusbolag är för tillfället fyra till antalet efter verkställda fusioner. Planerna är att minska detta antal på långsikt till två eller tre. Fab Pojovägen kvarstår tillsvidare som ett separat bolag, men ekonomin i bolaget är synnerligen ansträngd varför bolagets kommande verksamhetsmöjligheter utreds. Stadens

ägarandel i Fab Bäljarspark är 86,2 %. Raseborgs Hyresbostäder Ab fungerar som disponentbolag och säljer disponent- och fastighetsskötseltjänster till de övriga hyreshusbolagen.

Bostads Ab Karis Panorama likvideras innan årsskiftet 2019-2020.

Stadsstyrelsen har beslutat lägga ut aktierna i Fastighets Ab Knipnäs till försäljning i samråd med den andra ägaren Axxell Ab, försäljningsprocessen har pågått hela år 2019.

Fastighets Ab Jägarbacken i Ekenäs, där staden innehar 30 % av aktiestocken och där HUS är majoritetsägare, är lagt till försäljning.

Staden har 2016 förvärvat Ekenäs Energi Ab:s helägda dotterbolag EE Energi Utveckling Ab. Bolaget har bytt namn till Raseborgs Utveckling Ab och besitter för stadens del aktieinnehavet i C-Fiber Hanko Oy som deltar i förverkligandet av en optisk höghastighetsfiberkabel till Tyskland och Sverige med en förgrening till Hangö.

Koncerndirektiv

Stadsfullmäktige godkände år 2014 nya koncerndirektiv för koncernen Raseborgs stad. År 2017 uppdaterades förvaltningsstadgan och under år 2018 har det interna kontrolldirektivet för staden förnyats. Som följande projekt följer uppdateringen av koncerndirektivet som förverkligas år 2020 efter att förvaltningsstadgan förnyats.

Resultaträkningsdel

RESULTATRÄKNING	Bokslut	BU 2019	Prognos	Förslag	Budget	Plan	Plan
Inkl. aff.verket Raseborgs vatten	2018	Inkl budget ändr.	30.09.2019	BU 2020	2020	2021	2022
Verksamhetens inkomster							
Försäljningsinkomster	21 279 540	21 645 240		22 384 050	22 446 050		
Avgiftsinkomster	9 628 537	9 669 830		9 458 890	9 458 890		
Understöd och bidrag	2 256 808	1 844 530		2 063 650	2 063 650		
Övriga verksamhetsinkomster	23 471 662	25 011 880		25 290 750	25 111 470		
Verksamhetens inkomster	56 636 547	58 171 480	58 369 646	59 197 340	59 080 060	59 246 180	59 265 180
Tillverkning för eget bruk	267 439	325 000	278 521	345 500	345 500		
Verksamhetens utgifter							
Personalutgifter	-81 553 849	-84 698 350		-86 811 050	-86 684 420		
Köp av tjänster	-97 833 618	-98 741 370		-101 293 170	-101 105 910		
Material, förnödenheter och varor	-10 858 480	-11 199 620		-11 177 840	-10 776 670		
Understöd	-8 694 684	-9 068 520		-9 007 790	-9 037 790		
Övriga verksamhetsutgifter	-21 630 247	-24 253 930		-24 772 630	-24 440 010		
Verksamhetens utgifter	-220 570 878	-227 961 790	-227 495 956	-233 062 480	-232 044 800	-233 586 440	-233 755 440
VERKSAMHETSBRIDAG	-163 666 892	-169 465 310	-168 847 789	-173 519 640	-172 619 240	-174 340 260	-174 490 260
Skatteinkomster	112 870 601	114 625 000	113 484 000	119 262 000	119 262 000	121 705 000	124 035 000
Kommunalskatt	97 092 137	98 946 000	97 826 000	103 455 000	103 455 000	105 642 000	107 778 000
Fastighetsskatt	11 343 494	11 470 000	11 485 000	11 544 000	11 544 000	11 587 000	11 632 000
Samfundsskatt	4 434 969	4 209 000	4 173 000	4 263 000	4 263 000	4 476 000	4 625 000
Statsandelar	53 892 643	53 415 000	54 520 000	59 559 020	59 496 020	60 806 000	61 037 000
Finansiella inkomster och utgifter							
Ränteinkomster, externa	1 738 512	1 665 000	1 675 000	1 610 300	1 610 300	1 571 000	1 520 000
Ränteinkomster, interna	52 763	46 000	42 000	27 000	27 000	13 000	13 000
Övriga finansiella inkomster	1 043 159	975 000	1 048 000	1 021 000	1 021 000	1 024 000	1 024 000
Ränteutgifter, externa	-1 533 649	-1 560 500	-1 396 000	-1 051 600	-1 051 600	-936 000	-807 000
Ränteutgifter, interna	-52 763	-46 000	-40 000	-27 000	-27 000	-13 000	-13 000
Övriga finansiella utgifter	-7 400	-6 000	-3 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Ersättningar för grundkapital	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
ÅRSBRIDRAG	3 738 441	-950 810	-116 789	6 276 080	7 113 480	9 224 740	11 713 740
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-6 414 502	-6 762 300	-6 852 000	-6 901 200	-6 901 200	-7 050 000	-7 250 000
Nedskrivningar	-14 034	0	0	0	0	0	0
Extraordinära poster							
RÅKENSKAPSPER. RESULTAT	-2 690 095	-7 713 110	-6 968 789	-625 120	212 280	2 174 740	4 463 740
Ökningar/minskningar av reserveringar							
RÅKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	-2 690 095	-7 713 110	-6 968 789	-625 120	212 280	2 174 740	4 463 740
NYCKELTAL							
Verksamhetsink./-utgifter, %	-25,7	-25,5	-25,7	-25,4	-25,5	-25,4	-25,4
Skatteinkomster, euro/invånare	4 091	4 123	4 127	4 345	4 345	4 434	4 519
Statsandelar, euro/invånare	1 953	1 921	1 983	2 170	2 167	2 215	2 224
Årsbidrag, euro/invånare	135	-34	-4	229	259	336	427
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	58,2	-14,1	-1,7	90,9	103,1	130,8	161,6
Ackumulerat över-/underskott, 1 000€	-5 033	-12 746	-12 001	-12 627	-11 789	-9 614	-5 151
Antal invånare vid årets slut	27 592	27 800	27 500	27 450	27 450	27 450	27 450

Finansieringsdel

Inkl. aff.verket Raseborgs Vatten

	Bokslut 2018	BU 2019 inkl BU ändr.	Prognos 30.09.2019	Förslag BU 2020	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kassaflödet i verksamheten							
Årsbidrag	3 738 441	-950 810	-116 789	6 276 080	7 113 480	9 224 740	11 713 740
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 267 588	-1 370 000	-1 750 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 000 000	-1 000 000
Kassaflödet för investeringarnas del							
Investeringsutgifter	-11 010 753	-14 880 000	-14 540 000	-13 925 000	-12 985 000	-15 325 000	-12 405 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	962 768	0	0	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	1 603 258	1 870 000	2 250 000	1 700 000	1 700 000	1 500 000	1 500 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-5 973 874	-15 330 810	-14 156 789	-7 148 920	-5 371 520	-5 600 260	-191 260
Kassaflödet för finansieringens del							
Förändringar i utlåningen							
Ökning av utlåningen	-4 440	0	0	0	0	0	0
Minskning av utlåningen	17 940	1 327 250	1 327 250	1 327 250	1 327 250	1 327 250	1 017 250
Förändringar i lånebeståndet							
Ökningar av långfristiga lån	13 000 000	14 885 260	14 885 260	17 000 000	15 360 000	15 340 000	9 755 000
Minskningar av långfristiga lån	-11 641 339	-11 958 700	-11 958 700	-11 940 250	-11 940 250	-11 892 610	-10 919 760
Förändringar av kortfristiga lån	-2 928 301	5 000 000	5 000 000	0	0	0	0
Förändringar i eget kapital							
Inverkan på likviditeten	-7 530 014	-6 077 000	-4 902 979	-761 920	-624 520	-825 620	-338 770
NYCKELTAL							
Akkumulerat kassaflöde för verksamhet o investeringar 1000€		-21 305	-20 131	-27 280	-25 502	-31 102	-31 294
Lånestock 1 000€	106 499	114 426	114 426	119 485	117 845	121 293	120 128
Lån €/invånare	3 860	4 116	4 136	4 353	4 293	4 419	4 376
Intern finansiering av investeringar, %	-29,3	17,8	15,2	-41,5	-52,4	-59,5	-98,2
Antal invånare vid årets slut	27 592	27 800	27 669	27 450	27 450	27 450	27 450

Förklaringar:

Intern finansiering av investeringar, % = 100 * Årsbidrag/egen anskaffningsutgift för investeringar

Sektor: Koncerntjänster

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Grundläggande information om sektorn

Sektorn ansvarar för tvärssektoriella stödfunktioner för förvaltningarna. Inom sektorn finns följande avdelningar: stadskansliet, ekonomiavdelningen, personalavdelningen och stadsutvecklingsavdelningen. Varje avdelning leds av en avdelningschef.

Stadskansliet är stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, translatortjänster, intern postgång och vaktmästartjänsten samt arkivfunktionen. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och kundbetjäning.

Staden är värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmannatjänster till Hangö stad och till Ingå och Kyrkslätt kommuner.

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, pensionsärenden, arbetarskydd, läroavtal, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultursedlar och lunchsedlar.

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, kollektivtrafik, kultur- och turismtjänster, skärgårdsfrågor och projekthantering. Utvecklingsavdelningen finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med strategiska linjedragningar satsar avdelningen även på att främja stadens image och att staden är attraktiv för såväl inflyttare som besökare och turister.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2020

- Förverkligande av strategins handlingsprogram.
- Implementering av förvaltningsstadgan.
- Påbörjande av förverkligandet av stadens digitala vision och digitala strategi.
- Tekniska åtgärder för ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens tjänster.
- Stöda sektorerna i utvecklingen av digitala tjänster och förnyelse av administrativa system.
- Implementeringen och uppföljningen av stadens interna kontrolldirektiv fortsätter.
- Ordna utbildning i kundservice.
- Marknadsföringsplanen och processen genomförs enligt godkänd plan.
- Branding
- Future dialog eller motsvarande invånarapplikation för aktivering av kommuninvånarna tas i bruk.
- Utveckling av mätarna för synligheten
- Information om och marknadsföring av Raseborgs som besöksmål
- Nätverkssamarbetet kring turismnäringen förstärks
- Trivseln i det offentliga rummet förbättras genom kulturplanering
- Välbefinnandet hos invånarna ökas genom kulturfostran och kulturtjänster riktade till den äldre befolkningen.
- Utveckla kollektivtrafiken så att staden är en attraktiv boendeort
- Utvärdering av byabussprojektet
- Externa rekryteringar godkänns av stadsstyrelsen om inte annat beslutats.

Sektor: Koncerttjänster

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022

- Kommunalval 2021.
- Fortsatt förverkligande av stadens digitala vision och digitala strategi.
- Fortsatt förnyelse och effektivisering av administrativa processer och digitala tjänster.
- Kontinuerlig utbildning av personalen i datasäkerhet och stadens digitala system
- Uppföljningen av stadens interna kontroldirektiv fortsätter.
- Kartläggning och ibruktagande av programvara för budgetering.
- Myndighetsrollen klar och vidareutvecklas för att optimera kollektivtrafiken.
- Servicenivån av kollektivtrafiken förverkligas enligt fastställd servicenivå.

Förankrande av strategin i concerttjänsters målsättningar

Papperslöst mötesförfarande	I bruktagande av nytt ärendehanteringsprogram tillsammans med tekniska lösningar möjliggör att stadens förtroendeorgan kan verka papperslöst.
Rapportering och prognostisering av verksamhet och ekonomi per kvartal till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.	De politiska organen är medvetna om ekonomins och verksamhetens förverkligande under budgetåret.
Stärka medarbetarskap och kundservice	En betydande del av stadens verksamhet handlar om kundrelationer och medarbetarskap. Dessa kan förbättras genom utbildning av personalen.
Öka mängden arbetsplatser och företag, genom samarbetet med Novago.	Mängden arbetsplatser är av betydelse med tanke på stadens befolkningsutveckling och i samarbete med andra aktörer får staden mera resurser att satsa.
Av staden anordnade företags- turism och kulturträffar	Genom interaktion med kommuninvånare, användare av tjänster och andra aktörer stärker vi bilden av Raseborg. Nätverksamarbetet förbättrar dialogen och samarbetet med alla berörda och skapar en positiv känsla för staden. Dessutom berikar det samarbetet mellan olika företagare och andra aktörer.
Utveckla information och kommunikation i staden	Genom utveckling av kommunikation och satsningar på information stärker budskapet om Raseborg på ett positivt och mångsidigt sätt. Dessutom uppmuntras och aktiveras kommuninvånarna till dialog och positivt tänkande.
Sammanföra linjetrafik och skolskjutsar och en servicenivåutredning görs på kollektivtrafiken.	Inom kollektivtrafiken ska nivån på service utredas samtidigt som linjetrafik och skolskjutsar sammanförs så att skolskjutsarna använder sig maximalt av linjetrafik och möjliggör även andra resenärer än skolelever.

Sektor: Koncerttjänster

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	4 320 502	4 001 580	4 095 280	4 095 280	4 095 280	4 095 280
Personalkostnader	-4 306 315	-4 255 520	-4 282 230	-4 269 230		
Köp av tjänster	-5 254 956	-5 374 120	-5 547 940	-5 547 940		
Material och varor	-136 396	-139 100	-120 700	-115 870		
Understöd	-1 219 291	-1 284 500	-1 368 400	-1 398 400		
Övriga kostnader	-1 438 552	-1 575 760	-1 522 280	-1 522 280		
Verksamhetskostnader	-12 355 510	-12 629 000	-12 841 550	-12 853 720	-12 828 550	-12 828 550
Verksamhetsbidrag	-8 035 009	-8 627 420	-8 746 270	-8 758 440	-8 733 270	-8 733 270
Förändring BU 2020-BU 2019		7,37 %	1,4 %	1,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 789 879	2 830 160	2 958 360	2 958 360	2 958 360	2 958 360
Interna kostnader	-701 520	-767 830	-762 510	-762 510	-762 510	-762 510

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande Ann-Katrin Bender

Verksamhetsbeskrivning

Lagstadgad revision (revisor) och ändamålsenlighetsrevision (revisionsnämnden).

Stadens förvaltning och ekonomi granskas i enlighet med kommunallagen, stadens revisionsstadga och godkänt revisions- och utvärderingsprogram. Antalet lagstadgade revisionsdagar uppgår till 75 dagar enligt av fullmäktige godkänd offert. Revisionsnämnden består av 9 medlemmar. Revisionsnämnden sammankommer årligen till ca 9 möten. Som sekreterare för revisionsnämnden fungerar revisorn i enlighet med den av stadsfullmäktige godkända revisionsofferten. Därtill har uppskattats åtgå 10 dagar totalt. Till mötena inkallas ledande tjänstemän för förvaltningsenheterna i enlighet med godkänt utvärderingsprogram.

Stadsfullmäktige tar del av den av revisionsnämnden fastställda utvärderingsberättelse inom maj månad varefter sektorerna och stadsstyrelsen inkommer med genmälen. Revisionsberättelsen behandlas i anslutning med bokslutet inom maj månad. Revisor rapporterar till revisionsnämnden 2-3 gånger skriftligen under verksamhetsåret. Revisionsnämnden tillkännager redogörelserna av bindningar till stadsfullmäktige årligen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Under året utvärderas revisionsnämndens arbetssätt och processbeskrivningar färdigställs. Nämnden förverkligar sitt uppdrag i enlighet med en fastställd plan för utvärdering. Därtill kommer nämnden att fokusera på intern revision, riskhantering och kontroll utöver planen. För att säkerställa kompetensutveckling i nämnden strävar nämndmedlemmarna till att delta i åtminstone en utbildning för kommunala revisionsnämndsmedlemmar under perioden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Under nämndens sista verksamhetsår för fullmäktigeperioden uppdateras processbeskrivningarna och en plan för kompetensöverföring görs.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Utvärdering av revisionsnämndens arbetssätt och slutprodukt; utvärderingsberättelse för periodens två första år. (samarbete mellan förtroendevalda och tjänstemän)	Både förtroendevalda och tjänstemän deltar i utvärderingen.
	Tydliga (och i övriga förvaltningen förankrade) processbeskrivningar godkänns (smidigare arbetssätt)	Processbeskrivningarna för revisionsnämndens arbete är tydliga och klart kommunicerade internt i staden.
	Kompetensutveckling bland revisionsnämndens medlemmar	En del av revisionsnämndens medlemmar deltar i utbildningstillfällen.

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande Ann-Katrin Bender

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Processbeskrivningarna uppdateras (smidigare arbetssätt)	Processbeskrivningarna för revisionsnämndens arbete är tydliga och klart kommunicerade internt i staden.
	En plan för kompetensöverföring görs upp (smidigare arbetssätt)	Kompetensöverföringen till den följande revisionsnämnden är strukturerad och dokumenterad.

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter						
Personalkostnader	-16 150	-15 620	-16 200	-16 200		
Köp av tjänster	-44 936	-41 870	-44 070	-44 070		
Material och varor		-800				
Understöd						
Övriga kostnader	-1 718	-3 190	-3 640	-3 640		
Verksamhetskostnader	-62 804	-61 480	-63 910	-63 910	-63 910	-63 910
Verksamhetsbidrag	-62 804	-61 480	-63 910	-63 910	-63 910	-63 910
Förändring BU 2019-BU 2018		-2,1 %	4,0 %	4,0 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-2 408	-3 760	-4 210	-4 210	-4 210	-4 210

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Verksamhetsbeskrivning

Stadskansliet är stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, translatortjänster, intern postgång och arkivering. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och front-officeverksamheten.

Staden fungerar som värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmannatjänster till Hangö stad och Ingå och Kyrkslätt kommuner.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

- Förverkligande av strategins handlingsprogram.
- Implementering av förvaltningsstadgan.
- Staden deltar fortsättningsvis inom nätverket Öppen förvaltning.
- Tvåspråkigheten ska synas i stadens verksamhet. Staden är med i Nationalspråknätverket.
- Utvecklande av det papperslösa mötesförfarandet.
- Ibruktage av avtalshanteringsprogram.
- Påbörjande av förverkligandet av stadens digitala vision och digitala strategi.
- Tekniska åtgärder för ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens tjänster.
- Förnya småbarnspedagogikens administrativa system och utöka bildningens digitala tjänster.
- Stöda sektorerna i utvecklingen av digitala tjänster och förnyelse av administrativa system.
- Uppdatering och förnyelse av centrala systemomfattande licenser.
- Smidigare och utökade digitala tjänster för invånarna.
- Fortsatt förnyelse och effektivisering av administrativa processer.
- Kontinuerlig utbildning av personalen i datasäkerhet och stadens digitala system.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

- Kommunalval 2021.
- Staden deltar fortsättningsvis inom nätverket Öppen förvaltning.
- Tvåspråkigheten ska synas i stadens verksamhet. Staden är med i Nationalspråknätverket.
- Fortsatt förverkligande av stadens digitala vision och digitala strategi.
- Fortsatt förnyelse och effektivisering av administrativa processer och digitala tjänster.
- Kontinuerlig utbildning av personalen i datasäkerhet och stadens digitala system.

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Implementering av förvaltningsstadgan	Antal utbildningstillfällen totalt 15, varav 10 under år 2020
	Förverkligande av strategin Papperslöst mötesförfarande	Andel papperslösa möten. Eftersträvad nivå 100% papperslösa möten.
	Förverkligande av strategin Ordna utbildning för både tjänsteinnehavare och politiker.	Antal utbildningstillfällen
	Antal avslutade Helpdesk-uppdrag	2000 / år

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kommunalval 2021	Klanderfri valprocess
	Förverkligande av strategin Ordna utbildning för både tjänsteinnehavare och politiker	Antal utbildningstillfällen
	Antal avslutade Helpdesk-uppdrag	2000 / år

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Stadsfullmäktige						
antal möten	8	8	8	8	8	8
antal behandlade paragrafer	123	125	125	125	125	125
Stadsstyrelsen					0	0
antal möten	24	22	22	22	24	22
antal paragrafer	514	500	500	500	525	500
Antal servrar	93	105	100	100	100	100
Antal arbetsstationer:	1 269	1 100	1 200	1 200	1 200	1 200
Mobila enheter, admin	64	80	100	100	100	100
Mobila enheter, edu	3 122	3 000	3 200	3 200	3 200	3 200
Avslutade HelpDesk uppdrag	2 311		2 400	2 400	2 400	2 400
Användare	5 748	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Besvarade samtal i växeln	36 185		36 000	36 000	36 000	36 000

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stadskansliet	12,4	12,8	13,0	11,7	11,7	11,7
IT-enheten	13,6	14,5	14,0	14,0	14,0	14,0
Total	26,0	27,3	27,0	25,7	25,7	25,7

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	3 233 561	3 018 080	3 051 780	3 051 780	3 051 780	3 051 780
Personalkostnader	-1 996 421	-1 882 900	-1 818 590	-1 818 590		
Köp av tjänster	-2 377 839	-2 385 290	-2 501 980	-2 501 980		
Material och varor	-30 717	-43 900	-35 300	-33 880		
Understöd	-311 548	-294 500	-122 000	-152 000		
Övriga kostnader	-1 246 501	-1 345 140	-1 300 850	-1 280 850		
Verksamhetskostnader	-5 963 027	-5 951 730	-5 778 720	-5 787 300	-5 778 720	-5 778 720
Verksamhetsbidrag	-2 729 466	-2 933 650	-2 726 940	-2 735 520	-2 726 940	-2 726 940
Förändring BU 2019-BU 2018		7,5 %	-7,0 %	-6,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 787 544	2 830 160	2 958 360	2 958 360	2 958 360	2 958 360
Interna kostnader	-335 582	-405 430	-387 400	-387 400	-387 400	-387 400

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Controller Jeanette Bäckström

Verksamhetsbeskrivning

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

- Implementeringen och uppföljningen av stadens interna kontroldirektiv fortsätter.
- Effektivisering och digitalisering av processer.
- Uppdatering av programvaran för cirkulation av inköpsfakturer.
- Ibruktagande av ny rapporterings- och uppföljningsprogramvara.
- Controllerteamet fortsätter jobba med samordning av rutiner och vidareutveckling av processer.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

- Uppföljningen av stadens interna kontroldirektiv fortsätter.
- Kartläggning och ibruktagande av programvara för budgetering.
- Fortsatt digitalisering av processer.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Rapportering och prognostisering av verksamhet och ekonomi per kvartal till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.	Övergripande rapport kvartalsvis + bokslut. Månatliga uppföljningskriterier till stadsstyrelsen.
	Samordning av tvärsektoriella processer genom att ordna utbildningstillfällen för stadens anställda inom ramen för bokföring, fakturering, Rondo och Pro Economica.	Minst 4 utbildningstillfällen / år.
	Förverkligande av strategin: Ökning av de elektroniska transaktionernas andel vid inköp från nuvarande nivå (06/2019 = 66 %)	Andel elektroniska transaktioner = 70 %
	Förverkligande av strategin: Ökning av de elektroniska fakturornas andel vid försäljning från nuvarande nivå (06/2019 = 16 %)	Andel elektroniska transaktioner = 30 %

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Controller Jeanette Bäckström

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Samordning av tvärspektoriella processer genom att ordna utbildningstillfällen för stadens anställda inom ramen för bokföring, fakturering, Rondo och Pro Economica.	Minst 4 utbildningstillfällen / år.
	Förverkligande av strategin: Ökning av de elektroniska transaktionernas andel vid inköp.	Andel elektroniska transaktioner = 85 %
	Förverkligande av strategin: Ökning av de elektroniska fakturornas andel vid försäljning.	Andel elektroniska transaktioner = 50 %

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Inköpsverifikat Rondo	46 355	48 000	49 000	49 000	49 000	49 000
Beskattningskostnader till staten	571 717	572 000	652 500	652 500	652 500	652 500

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ekonomiavdelningen	8,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Total	8,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Controller Jeanette Bäckström

Driftsekonomi, euro

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	102 509	91 500	101 000	101 000	101 000	101 000
Personalkostnader	-503 559	-531 930	-549 440	-549 440		
Köp av tjänster	-682 581	-742 370	-778 980	-778 980		
Material och varor	-4 815	-5 100	-3 700	-3 560		
Understöd	-20					
Övriga kostnader	-34 647	-45 550	-51 310	-51 310		
Verksamhetskostnader	-1 225 623	-1 324 950	-1 383 430	-1 383 290	-1 383 430	-1 383 430
Verksamhetsbidrag	-1 123 114	-1 233 450	-1 282 430	-1 282 290	-1 282 430	-1 282 430
Förändring BU 2019-BU 2018		9,8 %	4,0 %	4,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 360					
Interna kostnader	-64 963	-80 420	-94 190	-94 190	-94 190	-94 190

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Verksamhetsbeskrivning

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, arbetarskydd, läroavtal, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultur- och lunchförmåner.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

- Ordna utbildning i kundservice i samarbete med sektorerna.
- Fortsätta att digitalisera tjänster. Bl.a. elektronisk reseräkning
- Förverkliga riktad motionskampanj.
- Granskning av företagshälsovårdens användning under år 2020.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Tyngdpunkterna är kvalitativ företagshälsovård, personalförmåner, en frisk arbetsmiljö, ett bra ledarskap och projekt som stöder arbetshälsan och välmåendet.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Kvalitativ företagshälsovård	600 hälsogranskningar
	Första Hjälpen kurser	100 personer
	Sommarjobbare	100 månader
	Läroavtalsstuderande	10 personer
	Förverkligande av strategin Stärka medarbetarskap och kundservice	20 utbildningstillfällen

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Kvalitativ företagshälsovård	600 hälsogranskningar / år
	Första Hjälpen kurser	100 personer / år
	Sommarjobbare	100 månader / år
	Läroavtalsstuderande	10 personer / år

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Antal löneutbetalningar per år	41 391	35 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Hälsoundersökning av personal	463	600	600	600	600	600
Antal arbetsolyckor	136	0	0	0	0	0

Årsverken

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverken	16,0	15,5	15,5	15,5	15,5	15,5
Total	16,0	15,5	15,5	15,5	15,5	15,5

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	718 619	718 000	693 000	693 000	693 000	693 000
Personalkostnader	-1 227 431	-1 253 920	-1 257 190	-1 257 190		
Köp av tjänster	-1 616 675	-1 570 460	-1 529 250	-1 529 250		
Material och varor	-92 112	-60 200	-64 200	-61 630		
Understöd						
Övriga kostnader	-52 953	-67 370	-79 930	-79 930		
Verksamhetskostnader	-2 989 172	-2 951 950	-2 930 570	-2 928 000	-2 930 570	-2 930 570
Verksamhetsbidrag	-2 270 553	-2 233 950	-2 237 570	-2 235 000	-2 237 570	-2 237 570
Förändring BU 2019-BU 2018		-1,6 %	0,2 %	0,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	975					
Interna kostnader	-138 116	-124 830	-145 680	-145 680	-145 680	-145 680

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: **Stadsstyrelsen**

Ansvarsperson: **Utvecklingschef Jennifer Gammals**

Verksamhetsbeskrivning

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, kollektivtrafik, kultur- och turismtjänster, skärgårdsfrågor och projekthantering. Utvecklingsavdelningen finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med strategiska linjedragningar satsar avdelningen även på att främja stadens image och att staden är attraktiv för såväl inflyttare som besökare och turister.

Näringslivsfrågor – avdelningen samarbetar med företagareföreningarna, Västra Nylands handelskammare och Novago. Staden marknadsförs framgångsrikt på flera olika sätt i flera olika kanaler, både inom Raseborg, i grannkommuner, i huvudstadsregionen och nationellt.

Stadsutvecklingsavdelningen är bl.a. aktiv i två grupper inom staden; näringslivsteamet och marknadsföringsgruppen, som är tvärssektoriella nätverk. I grupperna arbetar man systematiskt med gemensamma näringslivs- och marknadsföringsfrågor. Målsättningarna är ett enhetligt marknadsföringssamarbete och synlighet för staden i olika medier och kanaler samt att centralisera och kanalisera näringslivsfrågorna via ett forum, vilket skapar större förtroende för staden och förbättrar relationerna till företagarna.

Avdelningen har också ansvar för den interna och externa informationsspridningen, och informationsprinciper och målsättningar för stadens kommunikationsverksamhet stipuleras i Raseborgs stads kommunikationsplan.

Marknadsföring, information och kommunikation i staden utvecklas av utvecklingschefen, informatören tillsammans med marknadsföringsgruppen, somegruppen och infoansvariga.

Marknadsföringsgruppen för staden består av representanter från alla sektorer och olika avdelningar. Denna grupp fungerar som huvudansvarig för innehållet av stadens marknadsföringsplan. Denna grupp uppdaterar och följer upp årligen kommunikationsplanen och marknadsföringsplanen.

Kulturtjänster utgör en långsiktig investering i kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Kulturväsendets uppgift är att erbjuda stadens invånare likvärdiga förutsättningar för kulturverksamhet samt en aktiv och meningsfylld fritid. Kulturverksamheten söker aktivt möjligheter till samarbete och fungerande samarbetslösningar med föreningar och kulturaktörer. Genom understödsverksamheten stöder man även föreningarnas och invånarnas egna engagemang.

Information om och marknadsföring av Raseborg som besöksmål följer den nya handlingsplanen för turismen. Handlingsplanen identifierar fyra huvudteman för turismen i regionen; naturupplevelser i en historisk miljö, Raseborg som Finlands bästa bröllopsort, matupplevelser och det lokala livet. För att försäkra tillgängligheten till information fortsätter samarbetet som började år 2019 med satellitinfopunkterna runt staden. Turismtjänsternas huvudinformatörspunkt fortsätter på EKTA museum och utvecklas på det nya stället, även rörliga infopunkter används under högsäsong. Största delen av informationen sker digitalt via visitraseborg.com, Facebook och Instagram. Samarbetet med medier, bloggare och kanaler som Retkipaikka fördjupas och planeras på längre sikt. Turisttjänsterna producerar även kartor och skapar synlighet för området på mässor, som är specifika för turismtjänsternas fyra teman.

Nätverkssamarbetet kring turismnäringen förstärks genom kontakten till företagare inom besöksnäringar, grannkommunerna, Forststyrelsen, Fiskars, HelsinkiWest rf. och VisitFinland. Turismtjänsterna ordnar och koordinerar kurser för företagen för att stöda deras produktifiering, digitalisering, internationalisering och samarbete. Fokuseringen är på dynamiska turismtjänster året om.

Turismtjänsterna samarbetar med sysselsättningsavdelningen, tekniska avdelningen, Forststyrelsen, Uuvi och lokala organisationer för att utveckla tillgängligheten till naturområden för invånare och turister.

Trivseln i det offentliga rummet förbättras genom kulturplanering med den expertgrupp som tillsatts. Kulturtjänsterna upprätthåller stadens konstregister och köper in konst till samlingen. Genom kulturförskott inom småbarns pedagogiken och skolväsendet skapas jämlika förutsättningar för att öka barnens och de ungas välbefinnande. Kulturtjänsterna samarbetar med bildningen för att med tiden nå en enhetlig kulturläroplan för alla skolelever i Raseborg. Genom hälsofrämjande verksamhet inom vården når kulturtjänsterna även den äldre befolkningen. Kulturtjänsterna arrangerar eller bidrar till arrangerandet av följande större evenemang för allmänheten: Kirjakekerit, Ekenäs Sommarkonserter, Bokkalaset och firandet av självständighetsdagen. I besöksantalet har nu medberäknats också de evenemang som staden sponsorerar eller ger bidrag till och en även noggrannare uppföljning bearbetas 2020. Kulturtjänsterna samarbetar med och handleder föreningar och kulturaktörer för att stöda dem i bl.a. projektplanering och medelsanskaffning.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Dialogen och samarbetet med företagarna i staden utvecklas och möjligheterna för nyetableringar stärks via en ny arbetsgrupp, **Raseborgsriddarna**, där intressenter inom sysselsättning, företagarföreningar, utbildningserbjudare och stadens representanter sammankommer regelbundet och planerar en gemensam aktivitetskalender och diskuterar aktuella ärenden. Samarbetet med Novago förstärks och utvecklas enligt stadens behov. Tillsammans med Novago, företagarföreningarna och staden anordnas 2-3st företagsträffar där upphandling är ett återkommande tema och ett årligt återkommande heldagsevenemang nationella **företagardagen 5.9.2020**. Rekryteringsmässan ordnas i januari, Raseborgs prisceremoni i februari, en tre dagars internationell stormarknad i juli, en veckas European peoples festival ordnas i Karis sista veckan i juli och Ekenäs höstmarknad ordnas som tredagarsmarknad i september. Nya evenemang för året är European peoples festival och Internationella Stormarknaden.

Marknadsföring, information och kommunikation i staden utvecklas av utvecklingschefen, informatören och info- och marknadsföringsassistenten tillsammans med marknadsföringsgruppen, **somegruppen** och infoansvariga. Marknadsföringsgruppen för staden består av representanter från alla sektorer och olika avdelningar. Denna grupp fungerar som huvudansvarig för innehållet av stadens marknadsföringsplan. Denna grupp uppdaterar och följer upp årligen **kommunikationsplanen** och marknadsföringsplanen. **En info- och marknadsföringsassistent anställs till stadsutvecklingsavdelningen from. andra kvartalet. Stadens brandingarbete** görs under året och medför en **marknadsföringsstrategi som ger riktlinjer för marknadsföringsplanen framöver. Future dialog invånarapplikation** tas i bruk och denna medför ett smidigare sätt för stadens invånare att kommunicera med staden och denna är också en del av digitaliseringsplanen för staden.

Procentprincipen implementeras i stadens verksamhet.

Till stadsutvecklingen anställs en personresurs (HINKU-kordinator) för att främja klimatarbetet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Inga handlingar finns inplanerade i handlingsplanen för 2021-2022, nya handlingar planeras för 2021-2022 under året 2020. Verksamheten fortsätter sin verksamhet enligt de tidigare bestämda målsättningarna och de under året 2020 framställda förändringarna.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Av staden anordnade företags- turism och kulturträffar	12 ggr/året
	Skärgårdsforum ordnas för att höra skärgårdsbefolkningen.	1 gg/året
	Förverkligande av strategin Öka mängden arbetsplatser och företag, genom samarbetet med Novago.	Sänkt arbetslöshetsprocent <7,5% Ökad mängd företag >2 468 st 90 st nygrundade företag
	Förverkligande av strategin Utveckla information och kommunikation i staden	Anställa en informations- och marknadsföringsassistent tidsbundet på två år. Skapa nya informationsprocesser, arbetsgrupper(somegrupp) och kartlägga utbildningsbehov för denna.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Vidareutveckla visuella linjen	Utveckla nya mallar för gemensamt bruk och implementera användningen av mallarna.
	Ökning av antalet besökare/följare : Hemsidan raseborg.fi, Facebook, Instagram och Twitter Hemsidan visitraseborg.fi, Facebook, Instagram Kulturtjänsternas Facebooksidor (Raseborgs stads kulturtjänster, Kirjakekkerit, Ekenäs Sommarkonserter, Bokkalaset)	raseborg.fi genomsnitt 90 000 unika besökare/kvartal Facebook, följare 7000 personer Instagram, 2000 följare Twitter, 1000 följare visitraseborg.com:: 184 000 unika besökare/år Facebook, följare 6500 personer Instagram, 2600 följare Kulturtjänsternas Facebooksidor 3500 följare
	Definiera mätare och synlighetsvärde	Sammanställa en rapport för synlighet och dess värde.
	Ökning av bokade övernattningar	20% fler inkvarteringsmöjligheter i stugor och privata bostäder 7% fler utländska övernattningar inalles
	3 nya turismprodukter för perioden september-maj utvecklas	3 nya turismprodukter är färdiga för försäljning/ år
	1 ny naturrutt är planerad, skyltad, kartlagd och marknadsförs aktivt	Naturruten är färdigt skyltad och nödvändiga förbättringar är färdiga i maj 2020
	Förverkligande av strategin Genom kulturplanering utveckla stadsbilden på lång sikt för att öka trivsel och engagemang bland invånare	Ett projekt genomfört enligt procentprincipen.
	Erbjuda kulturupplevelser till daghem och skolor, inklusive andra stadiet. Erbjuda kulturupplevelser inom vården i samarbete med social- och hälsovårdssektorn.	100 programpunkter inom vård och skola
	Utställningsverksamhet i Galleri Perspektivet och i Galleri Fokus.	20 utställningar
	Egna evenemang eller evenemang i samarbete med andra	100 000 besökare

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Av staden anordnade företags- turism och kulturträffar	12 ggr/året
	Skärgårdsforum ordnas för att höra skärgårdsbefolkningen.	1 gg/året
	Förverkligande av strategin Öka mängden arbetsplatser och företag, genom samarbetet med Novago.	Sänkt arbetslöshetsprocent <7,0% Ökad mängd företag Ökat antal nygrundade företag
	Vidareutveckla visuella linjen	Utveckla nya mallar för gemensamt bruk och implementera användningen av mallarna.
	Definiera mätare och synlighetsvärde	Ta i bruk de nya mätarna för synlighet
	Ökning av bokade övernattnings	20% fler inkvarteringsmöjligheter i stugor och privata bostäder 7% fler utländska övernattnings
	3 nya turismprodukter för perioden september-maj utvecklas	3 nya turismprodukter är färdiga för försäljning/ år
	1 ny naturrutt	Rutten är förverkligad
	Förverkligande av strategin Genom kulturplanering utveckla stadsbilden på lång sikt för att öka trivsel och engagemang bland invånare	Ett projekt genomfört enligt procentprincipen.
	Erbjuda kulturupplevelser till daghem och skolor, inklusive andra stadiet. Erbjuda kulturupplevelser inom vården i samarbete med social- och hälsovårdssektorn.	100 programpunkter inom vård och skola
	Utställningsverksamhet i Galleri Perspektivet och i Galleri Fokus.	20 utställningar
	Egna evenemang eller evenemang i samarbete med andra	100 000 besökare

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stadsutveckling	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Turismenheten	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kulturenheten	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
HINKU-koordinator				0,5	0,5	0,5
Total	9,0	9,0	9,0	9,5	9,5	9,5

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	92 835	74 000	79 500	79 500	79 500	79 500
Personalkostnader	-562 754	-527 460	-543 460	-573 460		
Köp av tjänster	-514 598	-519 130	-536 930	-536 930		
Material och varor	-8 752	-29 100	-17 500	-16 800		
Understöd	-427 113	-450 000	-686 400	-686 400		
Övriga kostnader	-102 733	-114 510	-86 550	-106 550		
Verksamhetskostnader	-1 615 950	-1 640 200	-1 870 840	-1 920 140	-1 900 840	-1 907 110
Verksamhetsbidrag	-1 523 115	-1 566 200	-1 791 340	-1 840 640	-1 821 340	-1 827 610
Förändring BU 2019-BU 2018		2,8 %	14,4 %	17,5 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-160 450	-153 390	-131 030	-131 030	-131 030	-131 030

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Verksamhetsbeskrivning

Att bevaka Raseborgs intressen beträffande kollektivtrafik inom staden och regionen samt pendlartrafik mot Helsingfors och Åbo. Staden deltar i regionalt samarbete för frågor gällande kollektivtrafik. Stadsutvecklingsavdelningen har en logistiker som tillsammans med bildningssektorn utvecklar skoltransporterna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Verksamhetens målsättning är att utveckla kollektivtrafiken så att staden är en attraktiv boendeort även för den som inte har en egen bil. I enlighet med stadsstyrelsens beslut har en arbetsgrupp tillsatts för att koordinera och utveckla sektoröverskridande lösningar och fungerande arbetssätt. Byabuss projektet fortsätter 2020 som utvärderas under året ifall detta blir en fast lösning i staden. Under året görs en servicenivåutredning på kollektivtrafiken i Raseborg. En benchmarking med andra orter med myndighetsstatus och en utredning gällande myndighetsstatus i Raseborg görs. En projektkoordinator anställs, som handhar och leder servicenivåutredningen. Upphandlingen av kollektivtrafik förverkligas enligt beslutad servicenivå. Utredning av användningen av Waltti resekort påbörjas. Staden arbetar genom regionalt samarbete för fungerande helheter i västra Nyland.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Myndighetsrollen klar och vidareutvecklas för att optimera kollektivtrafiken. Servicenivån av kollektivtrafiken förverkligas enligt besluten servicenivå. Utredning gällande ibruktagande av Waltti- resekort fortsätter.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Sammanföra linjetrafik och skolskjutsar så att skolskjutsarna använder sig maximalt av linjetrafik	Utredning genomförd
	Förverkligande av strategin Fortsätta byabussprojektet och göra en utvärdering om detta skall bli en fast service.	Minst en tur och retur i veckan för glesbygdsområden som saknar kollektivtrafik
	Förverkligande av strategin Utredning av Waltti- resekortets ibruktagande.	Påbörjad utredning 2020.
	Förverkligande av strategin En projektkoordinator anställs till avdelningen för att kunna leda servicenivåutredningen.	Gjord utredning 2020.
	Förverkligande av strategin En servicenivåutredning görs på kollektivtrafiken.	Gjord utredning 2020.

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Byabussen utnyttjas av invånarna	Statistik över resenärer.
	Förverkligande av strategin Utredning av Waltti- resekortets ibruktagande.	Påbörjad utredning 2020.
	Förverkligande av strategin Servicenivån av kollektivtrafiken förverkligas enligt fastslagen servicenivå.	Förverkligad kollektivtrafik enligt fastslagen servicenivå.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Regionbiljetter	325	220	0	0	0	0
Stadsbiljetter	2 319	2 330	2 300	2 300	2 300	2 300
Arbetsresor	11	15	10	10	10	10
HRT	579	870	500	500	500	500
VR (Easybreak)	1 045	1 380	1 200	1 200	1 250	1 250

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kollektivtrafik			1,0	1,0	1,0	1,0
Total	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	172 978	100 000	170 000	170 000	170 000	170 000
Personalkostnader		-43 690	-97 350	-54 350		
Köp av tjänster	-18 326	-115 000	-156 730	-156 730		
Material och varor						
Understöd	-480 609	-540 000	-560 000	-560 000		
Övriga kostnader						
Verksamhetskostnader	-498 935	-698 690	-814 080	-771 080	-771 080	-764 810
Verksamhetsbidrag	-325 957	-598 690	-644 080	-601 080	-601 080	-594 810
Förändring BU 2019-BU 2018		83,7 %	7,6 %	0,4 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Sektor: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Grundläggande information om sektorn

Social- och hälsovårdssektorn är som organisation indelad i fem avdelningar samt en avdelning för administration och stödtjänster. Varje avdelning leds av en avdelningschef förutom specialistsjukvården som social- och hälsovårdsdirektören ansvarar för. Social- och hälsovårdsdirektören ansvarar ytterligare för verksamheten inom administration och stödtjänster.

Sektorns grundläggande uppgift är att säkerställa att kommuninvånarna erhåller en kvalitativt god och tillräcklig vård och service inom social- och hälsovård. Tjänsterna produceras i egen regi eller som köptjänster.

Äldreservice

Äldreservicen erbjuder de äldre i Raseborg individuellt stöd och service. Målsättningen är att de äldre tryggt kan bo i sina hem eller hemlika förhållanden så länge som möjligt. De centrala verksamhetsformerna är förebyggande verksamhet (seniorrådgivning och dagverksamhet), hemvårdstjänster samt stödtjänster och dygnet runt-boendeservice.

Hälsovårdstjänster

Hälsovårdstjänsternas service innefattar öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna, rehabiliterande verksamhet (fysioterapi, talterapi och ergoterapi) förebyggande verksamhet (barn- och mödrarådgivning, skol- och elevhälsovård), HVC bäddavdelning, mental- och missbrukarvård samt tandvård.

Social service

Social service präglas starkt av myndighetsuppgifter. Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom barn- och familjetjänster (förebyggande barnskydd (socialjourens verksamhet och familjecenterverksamhet), öppen vård och eftervård, placerade barn och unga samt barnatillsyningsmannauppgifter). Till social service hör även vuxensocialarbete samt handikappservicen som är indelad i egen produktion och externa avtal (köptjänster inom specialomsorgen). Utöver detta hör invandrarbyrån till avdelningens verksamhetsområde.

Sysselsättningstjänster

Sysselsättningstjänsterna erbjuder tjänster åt långtidsarbetslösa i form av rehabiliterande arbetsverksamhet, hälsogranskningar, socialarbete, bedömning av arbets- och funktionsförmågan samt arbetsträning. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt arbetsträning. Arbetsträning i verkstadsform erbjuds även för personer inom mentalvården.

Specialsjukvård

Till verksamhetsområdet hör all specialsjukvård köpt av HNS samt övriga producenter av specialsjukvård. Annan verksamhet som följs upp under specialsjukvården är stödtjänster producerade av specialsjukvårdens affärsverk så som röntgen och laborietjänster. Även den prehospitalet akutsjukvården, hjälpmedelscentralen samt anslag för pensioner för tidigare anställda inom specialsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund hör till verksamhetsområdet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020

Den av fullmäktige godkända handlingsplan implementeras i stora delar i hela sektorns verksamhet. Hela verksamheten genomsyras av tyngdpunkt på förebyggande arbete.

Inom social- och hälsovården pågår kontinuerliga diskussioner och planeringar om eventuell social- och hälsovårdsreform samt ett fortsatt regionalt samarbete med C10 kommunerna. Även Raseborgs sjukhus profil är under beredning och från staden deltar både tjänstemän och förtroendevalda i utredningsarbetet. Målet är att inom vissa ramar utarbeta förslag till framtida verksamhet för Raseborgs sjukhus.

Under år 2019 har gjorts en servicenätutredning över stadens fastigheter och verksamhetspunkter. Även den ligger som grund för fortsatt planering och är medtagen inom de olika avdelningarnas verksamhet under planperioden.

Från sektorn överförs till tekniska sektorn, utrymmesförvaltningen/lokalvård 17 stycken vakanser vilket innebär ca 650 städtimmar per vecka. Överföringen motiveras med att en koncentrerad verksamhet med arbetsledning inom specialkunnande är mera resultat- och kostnadseffektiv, vilket påvisas när en större servicetjänst koncentreras till en plats. Underhåll och livslängden av byggnadernas ytmaterial förlängs då materialen sköts med korrekta medel

Sektor: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

---

och maskiner. Det här medför också positiv påverkan i priserna för lokalvård. Förändringen innebär att ca 760 000 euro externa kostnader överförs till tekniska sektorn. Motsvarande kostnader påförs sektorn för social- och hälsovård som interna kostnader.

Inom administrationen eftersträvar man en jämn fördelning av arbetsuppgifter för kanslipersonal, med stöd av uppgjorda processbeskrivningar.

Inom äldreservice satsar man på förebyggande verksamhet och öppenvård. Målet är att så många som möjligt med olika stöd- och vårdåtgärder skall kunna bo i sina hem eller i en hemlik miljö. Detta kräver en grundlig utvärdering, rehabilitering och trygg hemförlovnin g .

Inom hälsovårdstjänster uppgörs en rekryteringsplan för läkartjänster. Samarbetet med specialistsjukvården stärks. Användningen av digitala tjänster utvecklas. För att utveckla det förebyggande arbetet riktat till barn och ungdomar utvecklas samarbetet både sektor och avdelningsövergripande och en del av verksamheten bör koncentreras till gemensamma utrymmen för att på bästa sätt tjäna barn, unga och familjer. För att ytterligare stärka arbetet kring barn och familjer utökas barn- och ungdomsmottagningen inom mental- och missbrukarvården med en familjeterapeut. Man eftersträvar att minska medelvårdtiden på bäddavdelningen genom att fortsätta utvecklandet av god rehabilitering och vård i samarbete med hela personalen på avdelningen, hemförlovnings- och hemrehabiliteringsteamet.

Inom social service, barn- och familjearbete satsar man på förebyggande arbete i samarbete med andra avdelningar och sektorer. Utvecklingen styrs i riktning mot barn- och familjeorienterade tjänster och en förändrad verksamhetskultur som stärker barns, ungas och familjers välfärd och deras egna resurser. Inom barnskyddet görs målinriktade satsningar inom öppenvård. Det är dock svårt att rekrytera socialarbetare till barnskyddet, vilket i sin tur försvårar utvecklingsarbetet.

Inom vuxensocialarbete satsar man på bedömningen av servicebehovet. Handikappservice satsar på stödboende i egen regi och inte som köptjänst. Målet är att utveckla verksamheten så att den mera svarar på behovet och är lätt tillgänglig. Under år 2020 står Raseborgs stad i tur för att ta emot 25 kvotflyktingar enligt det av stadsstyrelsen godkända avtalet med ELY-centralen in Nyland.

Socialvårdens klientarkiv kommer stegvis att flyttas över till Kanta och processen har börjat redan 2019.

För att stävja kostnaderna inom sysselsättningstjänster krävs aktiveringsåtgärder. Det totala antalet personer vars arbetslöshet varat längre än 300 dagar uppgår till ca 630 personer. Kommunen är med och betalar minst 50 % av arbetsmarknadsstödet. Budget 2020 utgår kalkylmässigt från att kommunen betalar arbetsmarknadsstödet för 380 personer och att 250 personer kan erbjudas aktivering. Som ny satsning 2020 tas budgetmedel för 10 lönesubventionsplatser med i stadens budget.

Samarbetet med primär hälso- och sjukvård samt specialistsjukvården bör stärkas för att stävja specialistsjukvårdskostnaderna. Större linjedragningar är beroende av politiska beslutsfattarnas linjedragningar gällande Raseborgs sjukhus profil och av kommande SOTE-samarbete i regionen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022

En fortsatt utveckling av handlingsplanens mål och implementering i verksamheten. De beskrivna processerna inom alla avdelningar utvärderas och utvecklas enligt gällande behov och kriterier. En fortsatt planering av regionalt samarbete. Fortsatt förverkligande av resultatet av servicenäutredningen.

Specialsjukvårdens användning följs med och utvärderas så att det inte uppstår överlappande verksamhet. Resultatet av den uppgjorda planen för Raseborgs sjukhusprofil förverkligas stegvis. En effektivisering av tjänsterna inom primärvården stärks.

Sektor: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Förankrande av strategin i social- och hälsovårdssektorns målsättningar

Dialog med specialistsjukvården och specialomsorgen om tjänster och kostnader.	Fortsätta integrera primär- och specialistsjukvården för att optimera vårdkedjorna och få ner kostnaderna. Egen regi/samarbete/köptjänst. Verksamhet (specifikt inom specialomsorgen) övertas i egen regi där det är ändamålsenligt.
Koordinera klient- och patientflödet	Rätt klient på rätt plats, behöver inte köpa eller bygga ut resurserat serviceboende i så stor utsträckning. Satsning på öppenvård. Minskade köer till serviceboende och sänkt antal vårddygn på bäddavdelningen. Sänkt medelvårdtid på bäddavdelningen. Minskande av köptjänster.
Godkänd plan för äldre-service	Det i planen godkända mål implementeras i verksamheten med tyngdpunkt på öppenvård.

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	10 589 468	9 864 030	10 084 780	10 284 780	10 084 780	10 084 780
Personalkostnader	-30 635 676	-32 452 010	-32 777 870	-32 882 460		
Köp av tjänster	-70 646 235	-70 598 600	-72 561 730	-72 522 150		
Material och varor	-1 856 987	-2 098 680	-2 084 770	-2 001 420		
Understöd	-5 746 168	-5 944 500	-5 747 650	-5 747 650		
Övriga kostnader	-4 535 216	-4 717 710	-4 867 770	-4 706 690		
Verksamhetskostnader	-113 420 282	-115 811 500	-118 039 790	-117 860 370	-118 900 210	-119 059 210
Verksamhetsbidrag	-102 830 814	-105 947 470	-107 955 010	-107 575 590	-108 815 430	-108 974 430
Förändring BU 2020-BU 2019		3,0 %	1,9 %	1,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	15 192					
Interna kostnader	-6 492 729	-6 575 890	-7 570 050	-7 369 390	-7 618 970	-7 618 970

Administration och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn samt för den avdelningsvisa administrationen inom sektorns avdelningar. Avdelningen leder och koordinerar ekonomiplaneringen för sektorn samt ansvarar för sektorns totala ekonomiuppföljning. Avdelningen ansvarar dessutom för det sektoröverskridande samarbetet. Inom administrationen hanteras ytterligare de understöd till sammanslutningar som social- och hälsovården beviljar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Personalstyrkan anpassas fortlöpande utgående från arbetsuppgifter. Genom en kontinuerlig genomgång av arbetsprocesser effektiveras arbetsrutinerna och fördelningen av arbetsuppgifter blir optimal och helhetstäckande. En jämn fördelning av arbetsuppgifter möjliggör i större grad välbefinnandet hos den enskilda arbetstagaren och arbetsteamet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

En fortsatt uppföljning och utvärdering av arbetsuppgifter och processer.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin: Jämn fördelning av arbetsuppgifter med stöd av uppgjorda processbeskrivningar.	Välbefinnande i arbetet/ personalenkät
	Förverkligande av strategin: Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av gjorda processer	Arbetsprocesserna optimala/ genom LEAN-metod utvärdera verklig tidsanvändning

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin: Kontinuerlig uppföljning av gjorda processer	Arbetsprocesserna optimala/ genom LEAN-metod utvärdera verklig tidsanvändning

Administration och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	14,0	13,0	14,0	15,0	15,0	15,0
Total	14,0	13,0	14,0	15,0	15,0	15,0

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	87 169	49 170	39 100	39 100	39 100	39 100
Personalkostnader	-1 215 718	-1 188 450	-1 165 080	-1 165 080		
Köp av tjänster	-637 410	-551 900	-547 950	-547 950		
Material och varor	-10 142	-33 100	-13 800	-13 250		
Understöd	-216 711	-200 000	-180 000	-180 000		
Övriga kostnader	-96 203	-99 740	-117 340	-117 340		
Verksamhetskostnader	-2 176 185	-2 073 190	-2 024 170	-2 023 620	-2 024 170	-2 024 170
Verksamhetsbidrag	-2 089 016	-2 024 020	-1 985 070	-1 984 520	-1 985 070	-1 985 070
Förändring BU 2020-BU 2019		-3,1 %	-1,9 %	-2,0 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-129 956	-144 180	-156 450	-156 450	-156 450	-156 450

Vård i hemmet och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Verksamhetsbeskrivning

Syftet med verksamheten inom vård i hemmet och stödtjänster är att säkra ett så kvalitativt, tryggt och självständigt liv för klienterna i deras eget hem. Verksamhetsområdet består av förebyggande verksamhet, tjänster som stöder hemmaboende, hemförlovningssteamets verksamhet samt vård i hemmet.

Seniorrådgivningen erbjuder de äldre samt deras närstående personlig rådgivning, information och stöd i frågor som gäller de äldres fysiska, psykiska och sociala hälsa och välfärd. Målet är att stödja de äldres funktionsförmåga och ett självständigt boende. I arbetet ingår bl.a. stöd för närståendevård, krigsinvalid- och krigsveteranärenden, bedömning av servicebehov, rådgivning i frågor gällande sociala förmåner, hälsorådgivning och -granskningar samt mottagning för personer med minnessjukdomar. Samarbetet med tredje sektorn och frivilliga är viktigt för att bekämpa ensamheten hos äldre.

Den rehabiliterande dagverksamheten stöder de äldres fysiska funktionsförmåga samt mentala och sociala välmående. Målet med dagverksamheten är att stödja klienter med minnessjukdomar, nedsatt fysisk funktionsförmåga, närståendevårdsfamiljer och ensamma personer till att upprätthålla egen aktivitet och därmed förmåga till ett självständigt liv. Man vill också stöda anhöriga och närståendevårdare som är delaktiga i den äldres vardag. Dagverksamheten fungerar idag i Karis, Pojo, Ekenäs och Tenala.

Hemförlovningssteamets uppgift är att säkra en trygg hemförlovnings efter vård på sjukhus eller bäddavdelning i situationer där patienten behöver särskilt stöd och vård i hemmet. Hemförlovningssteamet deltar i planeringen av hemförlovnings och i förverkligandet av de stödåtgärder som förverkligas i hemmet. Hemförlovningssteamet gör hembesök hos klienten efter hemförlovnings och ser till att vård i hemmet vid behov fortsätter sköta vård och omsorg hos klienten.

Vård i hemmet består av hemsjukvård och hemhjälp. Vård i hemmet strävar efter att genom handledning, vård och ett rehabiliterande arbetsgrepp trygga hemmaboende för klienter med försämrade funktionsförmåga. Vård i hemmets mål är att stöda klienternas helhetsmässiga välbefinnande, att stöda klienten så att han eller hon klarar sig så självständigt som möjligt hemma samt att upprätthålla och förbättra klientens fysiska, psykiska och sociala funktionsförmåga. Vård i hemmets tjänster grundar sig på en bedömning av klientens funktionsförmåga och hälsotillstånd, på basen av vilken en individuell service- och vårdplan görs upp.

Vård i hemmets stödtjänster är tjänster som stöder personer som bor i hemma i att klara sig i vardagen. Behovet av stödtjänster kartläggs i samband med bedömningen av behovet av vård i hemmets tjänster. Det är möjligt att få stödtjänster antingen som enskilda tjänster eller som ett komplement till vård i hemmets servicehelhet. Stödtjänster är bl.a. måltidstjänster, säkerhetstjänster.

Satsningarna i Tenala-Bromarv har förverkligats genom att grunda ett eget område för vård i hemmet och genom att öka mängden närvårdare så att man kan förverkliga vård också på natten.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

År 2020 är huvudmålet för verksamheten att utveckla den centrala klient- och servicehandledningen så att bedömningen av servicebehovet sker nära klienten, utgående från hans eller hennes utgångsläge. Efter bedömningen av servicebehovet hänvisas klienten så fort som möjligt till de tjänster han eller hon behöver och klienten får snabbt beslut angående sina tjänster.

För att effektivisera dagverksamheten inom nuvarande resurser koncentreras verksamheten till Karis och Ekenäs. På så sätt kan dagverksamheten utvecklas till att motsvara alla klientgruppers behov.

Det är viktigt att beslut som gäller såväl klienten som ledning av verksamheten grundar sig på en ändamålsenlig mätning och uppföljning av funktionsförmågan. I bruktagandet av RAI-mätaren (Resident Assessment Instrument)

Vård i hemmet och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

som administreras av Institutet för hälsa och välfärd är därför en väsentlig del av utvecklingen av processen. Planeringen av ibruktagandet av RAI görs under år 2020 och programmet tas i bruk år 2021.

I hemförlovningssteamet arbetar för tillfället två sjukskötare och en närvårdare. År 2020 utökas teamet med två närvårdare. Detta möjliggör besök hos klienter även på veckosluten.

Inom vård i hemmet framhävs ökande av klientens vardagsaktivitet. Detta verksamhets sätt förverkligas redan på Pojo området och det ska utvidgas till hela vård i hemmet. Man stöder personalen i förverkligandet av verksamhetssättet bl.a. genom skolningar. Möjligheter till ibruktagande av fjärrbesök utreds. Meningen är att detta genomförs som ett pilotprojekt i Karis. Med hjälp av fjärrbesöken är det möjligt att ge klienten mera tid och också ge de anhöriga en möjlighet att delta i klientens vardag.

Planmässigt stöd till närståendevårdsfamiljerna också i fortsättningen. Metoder för detta är bl.a. utveckling av koordineringen av omsorgen under närståendevårdarens ledigheter, gruppverksamheter samt en hälsogranskning för närståendevårdare. I nyckeltalsuppföljningen kommer närståendevårdarnas antal att minska, eftersom ansvaret för ordnande av närståendevård för under 65-åringar övergår till socialväsendet.

Som utvecklingsobjekt lyfts processledning (LEAN) samt främjande av förmansarbete med människan som utgångspunkt upp. Också vårdpersonalens förutsättningar för att arbeta med människan som utgångspunkt påverkar bevisligen direkt kvaliteten på omsorgen samt vårdpersonalens välbefinnande. Detta är också en del av kärnan för de följande årens utvecklingsarbete.

Man satsar fortsättningsvis på kinestetiskt kunnande inom äldre-service. Personalskolningar ordnas fortsättningsvis och förmansskolning genomförs under våren 2020.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

RAI-mätaren tas stegvis i bruk inom äldre-service. Processen för den koncentrerade klient- och servicehandledningen är beskriven och i funktion.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga som stöd för klientbesluten	Planeringen av ibruktagandet av RAI-mätaren har påbörjats
	Förverkligande av strategin En effektivisering av den rehabiliterande dagverksamheten	Koncentrering av dagverksamheten till Karis och Ekenäs
	Förverkligande av strategin Stödjande av hemmaboende	Utökande av hemförlovningssteamet med två närvårdare
	Förverkligande av strategin Ökande av klientens vardagsaktivitet	Verksamhetssättet i användning på alla områden inom vård i hemmet
	Förverkligande av strategin Ökande av klientens trygghetskänsla och anhörigas delaktighet	Pilotering av fjärrbesök/målsättning 2 500 besök

Vård i hemmet och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga som stöd för klientbesluten	RAI-mätaren tagits stegvis i bruk
	Ökande av klientens trygghetskänsla och anhörigas delaktighet	Ibrukttagande av fjärrbesök inom vård i hemmet
	Förverkligande av strategin Klienten får behövliga tjänster snabbt och pålitligt	En verksamhetsmodell för den koncentrerade klient- och servicehandledningen har tagits i bruk

Åtgärdsprogram 2019-2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare/Euro
	Bildande av Tenala-Bromarv hemvårdsenhet samt satsning på dagverksamhet i Tenala-Bromarvområdet	2017: 80 000 euro 2018: 60 000 euro 2019: 60 000 euro 2020: 50 000 euro

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Närståendevårdare, antal		230	180	180	180	200
Vård i hemmet, antal klienter (regelb.och tillf.)	600	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
Vård i hemmet, antal besök (regelb.och tillf.)	213 740	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000
Vård i hemmet, tid för direkt klientarbete (%)	46	58	60	60	60	60
Vård i hemmet, pris per besök	27	24	24	24	24	25
Fjärrbesök			2 500	2 500	5 000	7 000
Dagverksamhetens besöksdagar			5 500	5 500	6 000	7 000

Vård i hemmet och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	145,1	148,7	150,8	153,0	153,0	153,0
Total	145,1	148,7	150,8	153,0	153,0	153,0

2020: 2 nya närvårdare. Årsverken beräknas totala personalkostnader genom medeltals månadslön vilket innebär små variationer i jämförelse mellan åren. I viss mån omfördelning av resurser; 2020 budgeterats 1 läkare inom Seniorrådgivning.

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	1 740 158	1 885 130	1 667 000	1 867 000	1 667 000	1 667 000
Personalkostnader	-6 312 343	-6 806 220	-7 185 280	-7 185 280		
Köp av tjänster	-1 082 004	-1 450 970	-1 295 780	-1 295 780		
Material och varor	-485 099	-569 290	-519 900	-499 110		
Understöd	-1 150 278	-1 240 000	-1 240 000	-1 240 000		
Övriga kostnader	-284 515	-303 410	-342 780	-342 780		
Verksamhetskostnader	-9 314 239	-10 369 890	-10 583 740	-10 562 950	-10 636 740	-10 825 740
Verksamhetsbidrag	-7 574 081	-8 484 760	-8 916 740	-8 695 950	-8 969 740	-9 158 740
Förändring BU 2020-BU 2019		12,0 %	5,1 %	2,5 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-400 044	-410 960	-509 860	-509 860	-509 860	-509 860

Dygnnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Verksamhetsbeskrivning

Med hjälp av boendeservice dygnnet runt tryggas ett värdigt åldrande med så god funktionsförmåga som möjligt för en klient, vars behov av vård och omsorg märkbart har ökat och som inte längre kan bo tryggt i sitt eget hem. Klientens servicebehov utreds mångprofessionellt, med utgångspunkt i den äldres synvinkel. Boendeservicens klienters vilja och åsikt respekteras i alla frågor som berör hans eller hennes liv och vardag. Klienterna erbjuds ett så hemligt liv i enlighet med egna önskemål som möjligt, på alla enheter sköts de fram till livets slutskede.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Processen för att komma in som kund till boendeservice dygnnet runt utvecklas genom att en bedömnings- och rehabiliteringsenhet med 6–8 för denna verksamhet reserverade platser grundas på Villa Anemone. Planeringen och förverkligandet av enhetens verksamhet inleds år 2020. Funktionsförmågan och servicebehovet hos alla klienter som står i kö till boendeservice utreds på enheten. Genom rehabilitering försöker man utreda om klienten ännu kunde bo hemma med hjälp av tillräckliga tjänster innan han eller hon flyttar till en boendeenhet.

Servicestrukturen inom äldre-service förändras så att antalet anstaltsplatser minskar. Hagahemmets verksamhet flyttar till tillfälliga utrymmen i Gammelboda. Samtidigt omvandlas enheten helt till en enhet för resurserat boende. Verksamhetens kostnader har beaktats i budgeten för äldre-service, fastighetskostnaderna å sin sida i utrymmesförvaltningens budget. Med anledning av omorganiseringen minskar antalet personal med tre årsverken. Omvandlande av andra anstaltsplatser till platser för resurserat boende utreds också.

Klienterna bor hemma allt längre med hjälp av de tjänster som ordnas för dem. Detta betyder att klienternas funktionsförmåga är sämre än förut då klienterna kommer till boendeservicens tjänster och att kraven på boendeservicens verksamhet stiger. En höjning av servicekvaliteten som erbjuds på boendeenheterna förutsätter en effektivisering av den egna verksamheten.

Som utvecklingsobjekt lyfts processledning (LEAN) samt främjande av förmansarbete med människan som utgångspunkt upp. Också vårdpersonalens förutsättningar för att arbeta med människan som utgångspunkt påverkar bevisligen direkt kvaliteten på omsorgen samt vårdpersonalens välbefinnande. Detta är också en del av kärnan för de följande årens utvecklingsarbete.

Planeringen av ibrukttagandet av RAI-mätaren (Resident Assessment Instrument) görs under år 2020 och programmet tas i bruk år 2021.

Man satsar fortsättningsvis på kinestetiskt kunnande inom äldre-service. Personalskolningar ordnas fortsättningsvis och förmansskolning genomförs under våren 2020.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Det finns behov av ändamålsenliga hindersfria bostäder samt ersättande resurserat serviceboende inom Ekenäs området. Planeringen är en del av den servicenätutredning som utarbetats 2019.

På Pojo området utvecklas boendeservicen så att enheten för resurserat boende Lyckebo flyttar från sina nuvarande utrymmen till Sophiehemmet på Mariabacken. Flytten förutsätter att det på Pojo området finns ersättande hyresbostäder för äldre. Samtidigt omvandlas Mariahemmet till en enhet för resurserat boende och mängden platser minskar med ca tio. På motsvarande sätt är det möjligt att öka mängden platser på Lyckebo i nya utrymmen.

Det finns behov av att utveckla en bedömnings- och rehabiliteringsenhet vilket innebär utökning av personalresurseringen med en närvårdare om så att verksamheten ordnas i befintliga utrymmen.

Dygnnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga som stöd för klientbesluten	Planeringen av ibrukttagandet av RAI-mätaren har påbörjats
	Förverkligande av strategin Funktionsförmågan och servicebehovet hos de klienter som placeras inom boendeservice har utretts på ett ändamålsenligt sätt.	En bedömnings- och rehabiliteringsenhet grundas.

Bindande mål 2022-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga som stöd för klientbesluten	RAI-mätaren har tagits stegvis i bruk
	Förverkligande av strategin Servicestrukturen utvecklas mot resurserat serviceboende.	Antalet anstaltsplatser minskar.

Åtgärdsprogram 2019-2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare/Euro
	Ändring av Tunahemmet till serviceboende	(2018) 2019-2020: -95 000 euro
På denna punkt gjordes en ändring i åtgärdsprogrammet som behandlades i stadsfullmäktige 14.5.2018 § 35		

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Antal köande från vård i hemmet		8	8	8	10	10
Kötid, antal dgr i medeltal		max 90	90	90	80	80
Antal köande från bäddavdelningen		5	5	5	4	2
Kötid, antal dgr i medeltal		max 90	90	90	80	80
Dygnnet runt platser, egen prod. + köptjänster	65	274	274	274	274	264

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	200,8	191,0	183,0	168,8	169,8	169,8
Total	200,8	191,0	183,0	168,8	169,8	169,8

2020: 11 vakanser överförda till utrymmesförvaltningen/lokalvård. Ändring i servicestruktur – 3 vakanser.

Årsverken beräknas totala personalkostnader genom medeltals månadslön vilket innebär små variationer i jämförelse mellan åren.

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Verksamhetsintäkter	4 273 643	4 236 650	4 422 500	4 422 500	4 422 500	4 422 500
Personalkostnader	-8 151 108	-8 442 900	-8 178 910	-8 178 910		
Köp av tjänster	-6 180 865	-6 078 070	-6 782 630	-6 737 650		
Material och varor	-217 287	-292 400	-204 950	-196 740		
Understöd						
Övriga kostnader	-2 241 322	-2 321 560	-2 407 840	-2 246 760		
Verksamhetskostnader	-16 790 582	-17 134 930	-17 574 330	-17 360 060	-17 663 250	-17 843 250
Verksamhetsbidrag	-12 516 939	-12 898 280	-13 151 830	-12 937 560	-13 240 750	-13 420 750
Förändring BU 2020-BU 2019		3,0 %	2,0 %	0,3 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 586					
Interna kostnader	-3 137 431	-3 192 010	-3 737 720	-3 531 660	-3 786 640	-3 786 640

Hälsovårdstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Verksamhetsbeskrivning

Hälsovårdstjänsters service innefattar öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna, rehabiliterande verksamhet (fysioterapi, talterapi och ergoterapi), förebyggande hälsovård (barn- och mödrarådgivning, skol- och studerandehälsovård och preventivrådgivning) samt HVC- bäddavdelningen. Målet är att främja invånarnas hälsa och funktionsförmåga genom både förebyggande åtgärder och sjukvård. Tjänsterna skall ordnas så att största möjliga hälso nytta nås med tillbudsstående resurser. I all planering eftersträvas ökad kontinuitet, god tillgänglighet och patientsäkerhet. För att nå målen krävs tillräckliga personalresurser och god kompetens.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning

Den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen fungerar vi stadens tre hälsostationer så att läkarmottagningen finns i Karis och Ekenäs hälsostationer emedan det i Pojo erbjuds sjuksköttarmottagning x2/vecka samt läkarmottagning riktad till personer med minnessjukdomar.

En rekryteringsplan på lång sikt behövs med målsättningen att ha alla läkartjänster besatta inom tre år.

Kvalitetsprogram är viktigt för att nå bättre resultat och höja profilen på verksamheten vid HVC. Det innebär uppföljning av avvikelser, benchmarking med andra hälsocentraler, processarbete.

Samarbete med specialistsjukvården och utredning av ökat samarbete aktuellt – det kan gälla t ex läkemedelssäkerhet, infektionsförebyggande arbete, vård av smärtpatienter, palliativ vård, jourverksamhet och eventuellt också avdelningsverksamhet.

Arbete för att förbättra kontinuiteten inom vården pågår. Målsättningen är att patienterna i högre grad skulle styras till samma sjukskötare och samma läkare. Arbetet är utmanande då en betydande del av läkarna är tidsbundet anställda och många olika processer såsom telefonrådgivning, receptförnyande, brådskande vård påverkas av förändringar, som måste göras välplanerade och på lång sikt.

Rehabiliterande verksamhet och förebyggande hälsovård

Rehabiliterande verksamhet och förebyggande hälsovård slogs samman till en enhet hösten 2019.

För att utveckla det förebyggande arbetet riktad till barn och ungdomar utarbetas samarbetsmodeller mellan rådgivningen och barnrehabiliteringen samt mellan skolhälsovården och rehabiliteringen.

Ett fungerande sektor- och avdelningsövergripande samarbete är en förutsättning för att utveckla det förebyggande arbetet riktad till barn och familjer.

För att stöda den äldre befolkningens hälsa och välfärd fortsätter man att utveckla och bearbeta samarbetet mellan hvc-bäddavdelningen och hemrehabiliteringen. Detta förväntas utmynna i en gemensam vårdprocess.

HVC bäddavdelning

HVC-bäddavdelningen är en kortvårdsavdelning med 40 platser. Den största delen av patienterna kommer från Raseborgs sjukhus, via samjouren eller för eftervård från någon annan avdelning. Verksamhetens betoning är kortvård och målsättningen är att så snabbt som möjligt kartlägga patientens helhetssituation tillsammans med anhöriga och patienten själv för att planera utskrivning. Avdelningens samarbete med sjukhuset, dygnet runt boende, vård i hemmet, hemförlovningsteamet samt hemrehabiliteringen är avgörande för hur detta lyckas.

Medelvårdtiden på hvc-bäddavdelningen förkortas genom att tonvikten på en aktiv rehabilitering ökas i och med samarbete med rehabiliterande verksamhet. Det mångprofessionella samarbetet förbättras för att utveckla en smidigare vårdprocess med färre vård dygn som målsättning.

Hälsovårdstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Genom en upphandling köps två läkartjänster samt seniorstöd och telefonkonsultation för bäddavdelningen. I servicebeskrivningen ingår sådana krav på kompetens, tvåspråkighet, integrering med övrig service, utvecklingsarbete och uppföljning att en god vårdkvalitet kan nås.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

De utvecklingsprocesser som påbörjats under 2020 fortgår och utvärderas kontinuerligt samt förankras i verksamheten. En eventuell social- och hälsovårdsreform kommer att vara avgörande för vilka målsättningar som är centrala under ovanstående period.

För att ytterligare stärka tyngdpunkten på förebyggande insatser anställs en näringsterapeut för att kunna erbjuda invånarna råd och tidigt ingripande i problematik som rör näringsfrågor.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Fortsatt utveckling av digitala tjänster	En plan för ibrukttagande av digitala tjänster uppgörs/ i bruktagna digitala tjänster
	En rekryteringsplan för rekrytering av läkare uppgörs för att möjliggöra långsiktigt rekryteringsarbete	Målet är att besättningen i medeltal skall vara högre 2020 än 2019.
	Förverkligande av strategin Koordinering av patientflödet för att minska vård dagar och överbeläggningsavgifter samt öka tillgången till vård genom kortare kötider till icke-brådskande vård	-Uppföljning av antalet inskrivningar och medelvårdtid på hvc-bäddavdelningen följs upp. -Antalet hemrehabiliteringsbesök (2000st) -Kötider till icke-brådskande vård på den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Koordinering av patientflödet för att minska vård dagar och överbeläggningsavgifter samt öka tillgången till vård genom kortare kötider till icke-brådskande vård	-Uppföljning av antalet inskrivningar och medelvårdtid på hvc-bäddavdelningen följs upp. -Antalet hemrehabiliteringsbesök följs upp -Kötider till icke-brådskande vård på den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen följs upp
	Förverkligande av strategin Fortsatt ibrukttagande av digitala tjänster	Förverkligande av uppgjord plan för ibrukttagande av digitala tjänster

Hälsovårdstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/ antal sjukskötarebesök	22 152	23 800	24 000	24 000	24 200	24 500
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/ antal läkarbesök	10 091	10 100	12 000	12 000	13 000	14 000
Icke brådskande vård/kötider	15	15	15	15	15	10
Medelvårdtid, bäddavdelningen		25	23	23	21	19
Inskrivningar, bäddavd/antal		650	720	720	740	750

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2021
Årsverk	138,6	134,6	135,0	126,0	127,0	127,0
Total	138,6	134,6	135,0	126,0	127,0	127,0

2020: 6 vakanser överförda till utrymmesförvaltningen/lokalvård (vårdbiträden), 2 läkarvakanser ersatts med köptjänster vilket även påverkar vikarieanslaget. Årsverken beräknas totala personalkostnader genom medeltals månadslön vilket innebär små variationer i jämförelse mellan åren.

Hälsovårdstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Verksamhetsintäkter	902 601	871 700	887 460	887 460	887 460	887 460
Personalkostnader	-6 381 269	-7 144 670	-6 868 110	-6 868 110		
Köp av tjänster	-1 998 222	-1 407 140	-1 975 420	-1 975 420		
Material och varor	-775 362	-717 820	-845 450	-811 650		
Understöd				0		
Övriga kostnader	-911 819	-940 580	-911 980	-911 980		
Verksamhetskostnader	-10 066 672	-10 210 210	-10 600 960	-10 567 160	-10 642 960	-10 642 960
Verksamhetsbidrag	-9 164 071	-9 338 510	-9 713 500	-9 679 700	-9 755 500	-9 755 500
Förändring BU 2020-BU 2019		1,9 %	4,0 %	3,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	736					
Interna kostnader	-1 501 992	-1 497 040	-1 769 450	-1 769 450	-1 769 450	-1 769 450

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Verksamhetsbeskrivning

Mentalvården består av tre team; ett barn- och ungdomsteam, ett vuxenteam och rehabcenterverksamhet. Mottagningspunkter finns i Ekenäs, Karis och Pojo. Missbrukarvården består av tidsbeställningsmottagning och mobil verksamhet. Den mobila verksamheten utgår från Ekenäs men erbjuder service i klienternas hem i hela Raseborg. Tidsbeställningsmottagningen har verksamhetspunkter i Ekenäs, Karis och i Pojo. Mental- och missbrukarvården erbjuder service till klienter med mental- och/eller beroendeproblematik samt till deras anhöriga.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Under hösten 2019 och våren 2020 genomgår personalen som arbetar med vuxna klienter en större utbildningshelhet i korttidsterapeutiska arbetsmetoder. Syftet med den här satsningen är att få i bruk nya evidensbaserade vårdmetoder för att använda de befintliga resurserna optimalt. Implementering av nya arbetssätt förväntas pågå under 2020.

Rehabcenters verksamhet utvecklas mot att erbjuda nya former av gruppverksamhet i enlighet med de processer som påbörjats 2019.

Barn- och ungdomsmottagningen utökas med en familjeterapeut från och med 1.4.2020 för att bättre svara mot det ökade behovet av stöd för familjer. Tre psykologer flyttas från och med 1.8.2020 över till bildningen för att stärka elev- och studerandevården för att öka möjligheterna till förebyggande insatser och tidigt ingripande i skolmiljöer. De psykologer och familjeterapeuter som blir kvar på barn- och ungdomsmottagningen utvecklar nya arbetssätt i och med att elev- och studerandevården övergår till bildningssektorn.

Ett fungerande sektor- och avdelningsövergripande samarbete är en förutsättning för att utveckla det förebyggande arbetet riktat till barn och familjer.

Från social service överflyttas en sjukskötarebefattning till missbrukarvården. Dels är behovet av förstärkning i vården av avbrotts- och substitutionsvårdsklienter stor och dels finns ett behov av att utveckla tidsbeställningsmottagning riktad till ungdomar och unga vuxna. Syftet är att bättre kunna tillgodose behovet av förebyggande insatser för unga som riskerar att utveckla rusmedelsmissbruk. En socialhandledare flyttas i sin tur över till socialservice.

En deltidsläkartjänst är upphandlad för tiden 2019-2020. Läkarens specialkunnande inom missbrukarvård möjliggör att en del av klienterna med C-hepatit kan behandlas inom primärvården. Den största delen av avbrottsvården sker inom öppen vård men samarbete med samjouren, bäddavdelningen och specialistsjukvården behövs i enstaka fall.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Rusmedelsproblematik är ofta mångbottnad och förorsakar förutom hälsoproblem, också ofta utmaningar av social karaktär. Ett starkt, mångprofessionellt team är en förutsättning för att kunna erbjuda rätt vård i ett så tidigt skede som möjligt. Missbrukarvården utökas med en socialhandledare 2021.

De utvecklingsprocesser som påbörjats under 2020 fortgår och utvärderas kontinuerligt samt förankras i verksamheten. En eventuell social- och hälsovårdsreform kommer att vara avgörande för vilka målsättningar som är centrala under ovanstående period.

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Effektivare användning av resurserna	Ökad tillgång till mental- och missbrukarvårdstjänster på basnivå/ Antal besök på mental- och missbrukarvårdens vuxenmottagningar
	Förverkligande av strategin Förebyggande arbete koncentreras till barn och unga	En familjeterapeut anställs till barn- och ungdomsmottagningen. En sjukskötare överflyttas till missbrukarvården från familjecenter

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Effektivare användning av resurserna och ökad tillgång till vård	Ökad tillgång till mental- och missbrukarvårdstjänster på basnivå/ Antal besök på mental- och missbrukarvårdens vuxenmottagningar

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Missbrukarvård, antal besök	4 622	4 500	3 500	3 500	3 700	4 000
Mentalvården, antal besök		5 500	5 800	5 800	5 800	6 000

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	31,0	31,0	32,0	31,7	31,0	31,0
Total	31,0	31,0	32,0	31,7	31,0	31,0

2020: 3 vakanser överförs till bildningen (skolpsykologer) 1.8.2020. 1 ny familjeterapeut från och med 1.4.2020.

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	461 897	418 600	446 600	446 600	446 600	446 600
Personalkostnader	-1 468 119	-1 548 570	-1 484 140	-1 588 730		
Köp av tjänster	-1 636 499	-1 785 710	-1 765 900	-1 765 900		
Material och varor	-26 713	-31 800	-31 050	-29 830		
Understöd				0		
Övriga kostnader	-182 726	-196 500	-196 400	-196 400		
Verksamhetskostnader	-3 314 057	-3 562 580	-3 477 490	-3 580 860	-3 532 990	-3 532 990
Verksamhetsbidrag	-2 852 160	-3 143 980	-3 030 890	-3 134 260	-3 086 390	-3 086 390
Förändring BU 2020-BU 2019		10,2 %	-3,6 %	-0,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-260 400	-266 860	-278 200	-278 200	-278 200	-278 200

Tandvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Verksamhetsbeskrivning

Ordnandet av kommuninvånarnas munhälsovård i enlighet med lagstiftning, förordningar och direktiv. Verksamheten omfattar undersökning av mun och tanduppsättning, vård och förebyggande vård samt ordnande av brådskande vård dygnet runt. Basvård ska ordnas inom 3 månader, senast dock inom 6 månader och den brådskande vården enligt bedömning av vårdbehovet inom 24 timmar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Säkra en god vårdkvalitet samtidigt som väntetiden skall hållas inom lagens ramar. I detta ingår uppdatering av utrustning och utbildning samt samarbetet med specialtandvården. Den förebyggande vården är speciellt viktig för barn och unga. Problem med tänderna bland barn har visat sig ha samband med andra hälsoproblem och sociala problem och behöver uppmärksammas. Vid behov görs samarbete med sociala sektorn för att via stödåtgärder garantera en god munhälsa, som alla barn har rätt till.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Den äldre befolkningens mun och tandvård skall vid behov ges i hemmen och dygnet runt boenden. Vård av tänderna så att infektioner sköts och förhindras har betydelse för hela kroppen. Personalens fysiska och psykiska välbefinnande och motivation kräver uppmärksamhet, vilket också är en del av rekryteringsarbete. Rekrytering av tandläkare och specialtandläkare är utmanande och inom planlägningsperioden behövs en ambulerande tandskötare, för att garantera att alla tandläkare på plats kan vara fullt sysselsatta eftersom tandläkare inte kan jobba effektivt utan assistans av en skötare. Den ambulerande tandskötaren har andra uppgifter såsom hygienansvar. Tandhygienisternas roll i det förebyggande arbetet och deras insats fortsätter som tidigare.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förebyggande mun och tandvård för invånarna i alla åldersgrupper inom lagstadgad väntetid	Väntetiden högst 6 månader trots samtidiga satsningar för uppdatering av utrustning, utbildning, personalinsatser och annat som behövs för att säkra en god vårdkvalitet. Täckning 100 % när det gäller barn i förebyggande vård.
	Kötiden bör hållas inom lagstadgad nivå	6 månader

Tandvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Bindande mål 2021–2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kortare kö till helhetsvård	Väntetid inom lagstadgade ramar eller kortare med samtidiga satsningar på att garantera att alla barn och unga nås av den förebyggande tandvården och att äldre på boenden och i hemvården har möjlighet att få sina tänder skötta. Hela befolkningen skall ha tillgång till bastandvård.
	Kötid 5 månader eller kortare med hjälp av ambulerande tandskötare för att garantera full arbetsinsats av alla tandläkare som är på plats	5 månader

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Besök - tandläkare	24 050	25 600	24 100	24 100	24 200	24 300
Besök - tandhygienist	3 710	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300
Besök - tandskötare	1 228	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Kötid - månader	6	5	6	6	6	5

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	38,2	38,2	38,0	38,0	39,0	39,0
Total	38,2	38,2	38,0	38,0	39,0	39,0

Tandvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, överskötare Annika Rehn

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	1 083 103	1 125 000	1 151 000	1 151 000	1 151 000	1 151 000
Personalkostnader	-2 175 879	-2 284 970	-2 390 000	-2 390 000		
Köp av tjänster	-368 510	-371 360	-420 120	-420 120		
Material och varor	-276 015	-335 500	-338 900	-325 340		
Understöd				0		
Övriga kostnader	-246 563	-258 220	-251 950	-251 950		
Verksamhetskostnader	-3 066 967	-3 250 050	-3 400 970	-3 387 410	-3 436 970	-3 436 970
Verksamhetsbidrag	-1 983 864	-2 125 050	-2 249 970	-2 236 410	-2 285 970	-2 285 970
Förändring BU 2020-BU 2019		7,1 %	5,9 %	5,2 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-342 433	-331 280	-360 070	-360 070	-360 070	-360 070

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Mikaela Heinonen-Lindholm

---

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom barn- och familjetjänster. Verksamheten är indelad i förebyggande barn- och familjetjänster (socialjouren, familjecenterverksamheten), öppen vård och eftervård inom barnskyddet, placerade barn och unga samt barnatillsyningsmannauppgifter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Det förebyggande barn- och familjearbetet utförs inom familjecenterverksamheten och inom ramen för kommunens andra tjänster (ex. rådgivning, dagvård, skola, ungdomsarbete) då barnet/den unga inte är klient inom barnskyddet. Utvecklingen styrs i riktning mot barn- och familjeorienterade tjänster och en förändrad verksamhetskultur som stärker barns, ungas och familjers välfärd och deras egna resurser. Lågröskeltjänsterna och stödet för föräldraskapet stärks. Stöd som ges vid rätt tidpunkt gör att tjänsterna har större effekt. Satsningar inom familjecenterverksamheten 2019 syns i budgeten 2020 som ökade personalkostnader i och med att personalkostnaderna år 2020 belastar budgeten hela året.

Raseborg deltog i landskapets spetsprojekt med barn- och familjetjänster (LAPE). Projektet avslutades 2018 men utvecklandet av kommunala och regionala arbetsmodeller fortsätter aktivt. Det som eftersträvas är mera barn- och familjeorienterade, mera verkningsfulla, mera kostnadseffektiva och bättre samordnade tjänster. Barnets bästa och stöd i föräldraskapet är primära. Målsättningen är att alla som arbetar med barn och unga skall ha tillräckliga kunskaper samt att processerna ska vara så smidiga och fungerande som möjligt.

Barnskyddet omfattar barn- och familjeinriktat barnskydd, som styrs av barnskyddslagen. Barnskyddslagen har uppdaterats i och med att den förnyade socialvårdslagen trädde i kraft. Till det barn- och familjeinriktade barnskyddet hör förutom åtgärder inom det öppna barnskyddet också brådskande placeringar och omhändertagande av barn samt därtill ansluten vård utom hemmet och eftervård. Ett viktigt arbetsredskap är de klientplaner som upprättas och den dokumentering som görs. Till de centrala tyngdpunkterna inom barn- och familjetjänster, vars team består av både socialarbetare och familjearbetare, hör målinriktade satsningar inom det öppna barnskyddet. Ett effektiviserat familjearbete under flexibla arbetsformer gör det möjligt att i större utsträckning stöda barnskyddsfamiljer i det egna hemmet.

Inom teamet finns socialarbetare, som har rätt att ansvara för utbildningen av familjevårdare, stödfamiljer och stödpersoner. Den här satsningen leder till att det finns större placeringsmöjligheter inom familjevården, vilket är en kostnadseffektivare lösning än institutions- eller familjehemsplaceringar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Utvecklingen styrs i riktning mot barn- och familjeorienterade tjänster och en förändrad verksamhetskultur som stärker barns, ungas och familjers välfärd och deras egna resurser. Lågröskeltjänsterna och stödet för föräldraskapet stärks. Stöd som ges vid rätt tidpunkt gör att tjänsterna har större effekt. Samarbetet mellan enheterna som utför förebyggande barn- och familjearbete, dvs nuvarande familjecenter samt hälsovård, dagvård, skolor och ungdomsarbete, bör utvecklas och intensifieras under år 2020. Kostnadsbesparingar uppnås när behovet av barnskyddsåtgärder enligt barnskyddslagen minskar.

Det regionala samarbetet som startades under landskapets spetsprojekt med barn och familjetjänster (LAPE) fortsätter som både kommunalt och regionalt samarbete med målsättning att utveckla lågröskel och klientorienterat arbete med barn och familjer. Det regionala samarbetet fortgår och Raseborg deltar aktivt i det fortsatta arbetet kring att utveckla det klientorienterade arbetet.

Tanken är att inom barn- och familjetjänster utveckla den systemiska barnskyddsarbetsmodellen. Det systemiska barnskyddsarbetet utgår från en dialogisk samverkan i det mångprofessionella teamet vars medlemmar har olika

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Mikaela Heinonen-Lindholm

ansvarsområden. Teamets medlemmar har olika roller i relation till barnet vilket vidgar perspektivet på barnet i arbetet som utgår från en holistisk och systemisk förståelse av barns behov och situation.

Regionala samarbetsdiskussioner kring en gemensam familjerättslig service som innefattar bl.a. barnatillsyningsmannatjänsterna har påbörjats.

Från och med år 2020 kommer utbildningarna för familjevårdare, stödpersoner och stödfamiljer att ordnas som ett regionalt samarbete.

Inom barnskyddet har man under hela år 2019 tampats med svårigheter att rekrytera kompetenta socialarbetare till de lediganslagna socialarbetartjänsterna. I det fall att rekryteringssvårigheterna fortsätter under år 2020 betyder det att utvecklingsarbetet inom barnskyddet inte kommer att kunna fortskrida enligt planer och även den lagstadgade servicen riskerar att fallera. Trots målsättningar att minska antalet klientärenden per arbetare inom barnskyddet har detta inte kunnat förverkligas, utan utvecklingen har varit den motsatta. Rekryteringsproblemen inom barnskyddet är ett faktum i hela landet och det ända sätt man i detta skede kan konkurrera med övriga kommuner är, genom att utföra lönepolitiska diskussioner som trots allt skulle öka chanserna att kunna rekrytera behörig personal. Ifall rekryteringsproblematiken inom barnskyddet fortgår kan det leda till att all lagstadgad service inte kan förverkligas inom lagens utsatta gränser, långa sjukledigheter inom personalen pga. utbrändhet och ännu större rekryteringssvårigheter.

Socialvårdens klientdataarkiv kommer att stegvis flyttas över till Kanta. Arbetet i Raseborg har påbörjats under 2019 och fortsätter enligt plan år 2020. Mina Kanta-sidor är en tjänst där medborgarna kan se sina egna klienthandlingar och sköta sina ärenden elektroniskt. Under fas 1, som kommer att slutföras under år 2020 i Raseborg, är det möjligt att för stadens eget bruk arkivera handlingar som uppkommit före eller efter införandet av Kanta.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Familjecenterarbetet intensifieras. Förbättrad lågröskelservice för barn och unga och deras familjer. Utökad tvärprofessionellt samarbete i enlighet med socialvårdslagens målsättningar.	Minskad användning av och stävjande av kostnaderna för tyngre vårdformer.
	Antalet klientärenden inom barn- och familjetjänster förväntas sjunka med hjälp av pågående satsningar inom familjecentret.	Färre klientärenden/socialarbetare/familjearbetare
	Fortsatt utbildning av familjevårdare, stödfamiljer och stödpersoner.	Nya kurser genomförs i regionalt samarbete.

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Utvecklingen styrs i riktning mot barn- och familjeorienterade tjänster	Barnskyddets klientärenden ökar inte.

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Mikaela Heinonen-Lindholm

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Barnskydd - institutionsplaceringar/antal dygn/år	9 837	8 400	9 000	9 000	8 700	8 700
Barnskydd - familjevård/antal dygn/år	6 306	5 900	4 850	4 850	4 850	4 850
Barnskydd - antal klientärenden	245	220	250	250	230	230
Institutionsplaceringar/€/dygn	206	266	350	350	350	350
Familjevård/€/dygn	82	86	90	90	90	90
Familjecenter/antalet kontakttagade		470	500	500	520	540

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	18,0	24,0	26,0	26,0	26,0	26,0
Total	18,0	24,0	26,0	26,0	26,0	26,0

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	320 871	37 050	251 300	251 300	251 300	251 300
Personalkostnader	-1 219 897	-1 275 840	-1 387 550	-1 387 550		
Köp av tjänster	-3 730 193	-3 590 800	-3 862 100	-3 862 100		
Material och varor	-15 523	-32 520	-32 520	-31 240		
Understöd	-120 634	-185 000	-163 000	-163 000		
Övriga kostnader	-130 219	-154 610	-155 890	-155 890		
Verksamhetskostnader	-5 216 466	-5 238 770	-5 601 060	-5 599 780	-5 601 060	-5 601 060
Verksamhetsbidrag	-4 895 595	-5 201 720	-5 349 760	-5 348 480	-5 349 760	-5 349 760
Förändring BU 2020-BU 2019		6,3 %	2,8 %	2,8 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-173 939	-192 520	-197 290	-197 290	-197 290	-197 290

Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Mikaela Heinonen-Lindholm

---

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom vuxensocialarbete och handikappservice. Handikappservicen är indelad i egen produktion och externa avtal (köptjänster inom specialomsorgen). Utöver detta hör invandrantjänsterna till avdelningens verksamhetsområde. Invandrarbyrån koordinerar även servicen för Hangös del genom avtal som är uppgjort mellan kommunerna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Vuxensocialarbete

Arbetet med att utveckla den klientorienterade servicen inom vuxensocialarbete fortsätter. För att arbetet ska framskrida bör tydliga och smidiga processbeskrivningar uppgöras. Samtidigt bör de mångprofessionella samarbetsformerna utvecklas så att de klienter som har behov av en multiprofessionell bedömning och samarbete mellan olika professioner också erhåller det. Tanken är att bedömningen av servicebehovet bör vara det viktigaste redskapet för vuxensocialarbetet i fortsättningen.

I och med att socialvårdens klientarkiv kommer att stegvis flyttas över till Kanta behöver man inom vuxensocialarbete strukturera upp serviceproduktionen. Dessutom skall dokumenthanteringen samt socialvårdens dokumentation förenhetligas. Förberedelserna och arbetet görs i samarbete med vuxensocialarbetets personal under år 2020. Mina Kanta-sidor är en tjänst där medborgarna kan se sina egna klienthandlingar och sköta sina ärenden elektroniskt.

Handikappservice

Verksamheten inom handikappservicen styrs långt av klienternas subjektiva rättigheter till olika serviceformer. De, tillsammans med klienten uppgjorda, klient- och serviceplanerna är viktiga arbetsredskap.

Raseborg har varit med i ett partnerskapsprojekt #Påhemvägen/#Kotimatkalla tillsammans med Kehitysvammaliitto, FDUV, ARA mfl. där målet är att utveckla mångsidiga boende och servicelösningar. Projektet ledde till att Raseborgs stad hösten 2019 öppnade en ny form av stöd i egen regi. Stödformen som nu startar upp utgår från grannskapsnätverksmodellen. Klienten bor i egen lägenhet i ett grannskapsnätverk och behovet av stöd skraddarsys till klienten utgående från personens individuella behov. Under år 2020 hoppas man att utvärdera servicen och utveckla den på basen av vad som framkommit sedan verksamheten startade hösten 2019. Satsningen syns i ökade personalkostnader 2020 i och med att ökade personalresurser från och med oktober 2019 påverkar budgeten 2020 hela året.

Raseborg är med i upphandlingen av färdtjänsten tillsammans med Esbo, Grankulla, Kyrkslätt, Lojo, Vihti, Högfors, Sjundeå, Ingå och Hangö. Tanken är att bilda en gemensam färdcentral som handhar beställningen av färdtjänst. Esbo är värdkommun för upphandlingen och projektet.

Raseborg deltar även under år 2020 i den regionala gemensamma upphandlingen för dygnet runt boendeservice för handikappade. Även här är Esbo värd för upphandlingen.

Det regionala samarbetet som påbörjades under arbetet med den tidigare planerade landskapsreformen fortgår, trots att själva arbetet kring landskapsreformen avslutades. Målsättningen med det nuvarande samarbetet är en klientorienterad, rättvis och jämlik service inom regionen.

Invandrarbyrån

Uppskattat antal kommuninvånare med flyktingstatus 1.1.2020 för vilka städer erhåller kalkylerade ersättningar för är 64 personer. Av dessa är 43 personer sådana som staden erhåller ersättningar för hela år 2020. Under år 2020 tar många flyktingars integrationstid slut vilket betyder att det klienternas mest intensiva stödbehov inom integrationsärenden minskar samtidigt som de kalkylerade ersättningarna från staten minskar. Detta innebär antagligen att personalresurserna för invandrantjänster bör utvärderas.

Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Mikaela Heinonen-Lindholm

Invandrarbyrån deltar ännu år 2020 i det AMIF-finansierade integrationsprojektet "Resursbanken" tillsammans med Lojo, Vihtis och Högfors kommunerna. Projektet pågår under åren 2018-2020. Under projektet arbetar man med att utveckla samarbetet med tredje sektorn och att utveckla verksamheten i föreningshuset.

Under år 2020 står Raseborgs stad i tur för att ta emot 25 kvotflyktingar enligt det av stadsstyrelsen godkända avtalet med ELY-centralen in Nyland.

Integrationsprogrammet för åren 2019-2022 godkändes i stadsstyrelsen under år 2019. Invandrarbyrån kommer att under år 2020 fortsätta att satsa på att implementera och förverkliga de åtgärder och utvecklingsbehov som framkom i integrationsprogrammet.

Eftersom det numera inte finns en egen mottagningscentral i Raseborg har antalet papperslösa i Raseborg minskat. Det är svårt att uppskatta antalet papperslösa men uppskattningen att antalet har minskat är gjord på basen av behov av hjälp från invandrarbyrån.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Enhetlig målsättning för alla enheter inom socialservice bör vara regionalt samarbete med fokus på klientinriktad service.

Vuxensocialarbete bör fokusera på att utveckla servicen klientinriktad och så att servicen finns att tillgå nära klienten. Fokuset bör vara på mångprofessionellt samarbete och det viktigaste arbetsredskapet bör vara bedömningen av klienternas servicebehov och arbetsprocesserna kring den.

Inom handikappservicen bör arbetet och utvecklingen av verksamheten för åren 2021-2022 fokusera på den nya lagen om särskilda tjänster inom socialvården för personer med funktionsnedsättning. Avsikten är att handikappservicelagen och specialomsorgslagen ska slå samman till en lag som gäller särskilda tjänster inom socialvården för personer med funktionsnedsättning. Den nya lagen tryggar tillräckliga och lämpliga tjänster på lika villkor för alla personer med funktionsnedsättning samt stärker självbestämmanderätten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning. I lagen om funktionshinderservice tryggas den särskilda servicen för personer med funktionsnedsättning enligt personens individuella behov om servicen enligt en annan lag inte är lämplig eller tillräcklig. Personer som nödvändigt och upprepade gånger behöver hjälp och stöd på grund av ett långvarigt funktionshinder till följd av sjukdom eller funktionsnedsättning ska få funktionshinderservice. Den nya lagen betonar deltagandet och delaktigheten för en person med funktionsnedsättning när servicebehovet bedöms, tjänster planeras och genomförs.

Inom invandrarbyrån fortsätter fokuseringen på att ge och utveckla integrationsfrämjande service åt personer med flyktingstatus. Även implementering av under 2018-2020 pågående projekt "resursbanken" bör fortsätta så att inte verksamheten faller i glömska trots att projektet avslutats.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Uppföljning av genomförda bedömningar av servicebehovet inom vuxensocialarbete.	Antal bedömningar i förhållande till antal klienter som erhåller ekonomiskt understöd.
	Förverkligande av strategin Service som tidigare varit köptjänster sköts inom egen verksamhet (ex. stöd för klienter som har utlokaliserat arbete, köptjänster som baserar sig på socialvårdslagen) där det är ändamålsenligt.	Kostnadseffektivare lösningar/stävande av kostnader inom specialomsorgen

Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Mikaela Heinonen-Lindholm

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Flexibla boendelösningar då det gäller personer med särskilda stödbehov samt handikappservice och specialomsorgens klienter.	Kostnadsneutrala lösningsmodeller som stärker självbestämmanderätten.

Åtgärdsprogram 2019-2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Minskning av resurser inom vuxensocialarbete	Minskning av 5 årsverken under perioden 2017-2020.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Kompletterande utkomststöd antal hushåll/år	387	350	350	350	330	330
Förebyggande utkomststöd antal hushåll/år	120	120	120	120	100	100
Bedömning av servicebehovet enligt socialvårdslagen/% av aktuella hushåll som erhåller ekonomiskt stöd	10	50	50	50	65	80

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	27,3	25,0	25,0	25,0	32,0	32,0
Total	27,3	25,0	25,0	25,0	32,0	32,0

ekonomiplan 2021: verksamhet i egen regi

Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Mikaela Heinonen-Lindholm

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	582 604	517 600	430 440	430 440	430 440	430 440
Personalkostnader	-1 181 874	-1 230 810	-1 359 330	-1 359 330		
Köp av tjänster	-10 393 024	-10 486 140	-11 292 140	-11 292 140		
Material och varor	-9 440	-19 600	-22 600	-21 690		
Understöd	-2 155 348	-2 319 000	-2 182 150	-2 182 150		
Övriga kostnader	-132 057	-123 180	-169 960	-169 960		
Verksamhetskostnader	-13 871 742	-14 178 730	-15 026 180	-15 025 270	-15 426 180	-15 216 180
Verksamhetsbidrag	-13 289 139	-13 661 130	-14 595 740	-14 594 830	-14 995 740	-14 785 740
Förändring BU 2020-BU 2019		2,8 %	6,8 %	6,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	5 448					
Interna kostnader	-190 998	-184 610	-202 000	-202 000	-202 000	-202 000

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Verksamhetsbeskrivning

Sysselsättningstjänsterna erbjuder tjänster åt långtidsarbetslösa i form av rehabiliterande arbetsverksamhet, hälsogranskningar, socialarbete, bedömning av arbets- och funktionsförmågan, arbetsträning samt arbete med stöd. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt arbetsträning. Arbetsträning i verkstadsform erbjuds även för personer inom mentalvården. Skötseln av stadens sommarjobbsedel hör även hit.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet

För att stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet krävs aktiveringsåtgärder. Aktiveringsåtgärder är för kommunens del rehabiliterande arbetsverksamhet, arbetsprövning eller lönesubventionsarbete. Dessa åtgärder ordnas alltid i samarbete med TE-tjänsterna vid uppgörande av en aktiveringsplan. Det totala antalet personer vars arbetslöshet varat längre än 300 dagar och kommunen är med och betalar minst 50 % av arbetsmarknadsstödet uppgår till ca 630. Budget 2020 utgår kalkylmässigt från att kommunen betalar arbetsmarknadsstödet för 380 personer och att 250 personer kan erbjudas aktivering.

Aktiveringsåtgärder

Målsättningen är att varje månad kunna erbjuda sysselsättningsfrämjande åtgärder genom olika grupper, egna verkstäder, inom stadens organisation samt via köptjänster från tredje sektorn inom rehabiliterande arbetsverksamhet. Dessutom erbjuds kommundillägg för arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa och staden söker lämpliga arbetsplatser för personer inom sysselsättningsskyldigheten. Som ny satsning 2020 tas budgetmedel för 10 lönesubventionsplatser med. Kostnaden för dessa uppgår till ca 80 000 euro. Totalt är målsättningen att 250 personer aktiveras varje månad av de långtidsarbetslösa. Inom TYP-samservice för arbetslösa har ett nytt avtal gjorts för åren 2019-2021 vilket tryggar samarbete med TE-tjänsterna och FPA.

Bedömning av arbets- och funktionsförmågan

Bland långtidsarbetslösa finns många som inte klarar av en aktiveringsåtgärd p.g.a. nedsatt arbets- och funktionsförmåga. För denna grupp erbjuds utredningar och bedömningar av hälsovårdare, psykolog, läkare samt andra sakkunniga enligt behov. Dessa åtgärder ger ingen inbesparing i arbetsmarknadsstödet före man fått en slutlig lösning för personen.

Uppsökande ungdomsarbete

Från det uppsökande ungdomsarbete kontaktas de unga som blivit utan studieplats efter grundskolan och de som avbrutit sina studier, militärtjänst eller civiltjänstgöring. Arbetet formas utgående från varje individs livssituation och mående med målsättningen att hitta tillbaka till arbets- eller studielivet.

Övriga förändringar

Enligt regeringens program för sysselsättande åtgärder inför 2020 kan kommunens ansvar öka i sysselsättningsfrågor. Av kommunerna förutsätts det att man förhandlar med TE-tjänsterna samt NTM-centralen i dessa frågor. Därtill krävs lagförändringar för att möjliggöra nya arbetssätt där kommunens ansvar ökar. I planeringsskede utgår man från att målgruppen är långtidsarbetslösa samt de som har svag ställning på arbetsmarknaden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Då kommunens ansvar i sysselsättningsfrågor ökar är det viktigt att pröva på nya verksamhetsmodeller samt erbjuda mera individuell service för arbetslösa.

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet	Stävja kostnaderna för arbetsmarknadsstödet via aktivering med 1 560 000 €
	Unga under 30 år som kommit vidare från sysselsättningstjänsterna	90/år
	Vuxna som kommit vidare från sysselsättningstjänsterna	70/år
	Förverkligande av strategin Minska antalet arbetslösa i staden	Under 7,5 % arbetslösa (NTM-centralens statistik)

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	I takt med att arbetslösheten minskar så minskar även behovet av sysselsättningstjänster för långtidsarbetslösa, dock med fördröjning. Verksamheten och resurserna inom sysselsättningen utvärderas kontinuerligt så att de motsvarar behovet.	Resurseringen bör vara kostnadseffektiv i förhållande till utbetalningen av kommunens andel av arbetsmarknadsstöd.
	Förverkligande av strategin Minska antalet arbetslösa i staden	Under 7 % arbetslösa (NTM-centralens statistik)

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Arbetsmarknadsstödet €/år	2 029 218	1 950 000	1 900 000	1 900 000	1 850 000	1 800 000

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	24,9	23,9	24,0	24,0	24,0	24,0
Total	24,9	23,9	24,0	24,0	24,0	24,0

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	494 094	573 130	629 380	629 380	629 380	629 380
Personalkostnader	-1 247 012	-1 379 580	-1 529 470	-1 529 470		
Köp av tjänster	-272 244	-346 510	-413 540	-418 940		
Material och varor	-41 405	-66 650	-75 600	-72 570		
Understöd	-2 103 198	-2 000 500	-1 982 500	-1 982 500		
Övriga kostnader	-309 793	-319 910	-313 630	-313 630		
Verksamhetskostnader	-3 973 653	-4 113 150	-4 314 740	-4 317 110	-4 314 740	-4 314 740
Verksamhetsbidrag	-3 479 559	-3 540 020	-3 685 360	-3 687 730	-3 685 360	-3 685 360
Förändring BU 2020-BU 2019		1,7 %	4,1 %	4,2 %		
Därav:						
Interna intäkter	7 422					
Interna kostnader	-355 535	-356 430	-359 010	-364 410	-359 010	-359 010

Specialsjukvård / Bet.andel

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör specialsjukvården (NordDRG-produkter, antal vård dagar/psykiatri, antal besök/psykiatri och somatik). Till anslaget hör dessutom Raseborgs andel av jour- och uppföljningsavdelningen samt samjouren vid HNS Raseborgs sjukhus.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Målsättningen är att invånarna skall få den specialsjukvård de behöver så att vanligare sjukdomar och problem som kräver tätt återkommande vård kan ordnas som närservice i Raseborg medan vård av sällsynta sjukdomar och andra sjukdomar som kräver högt specialiserat kunnande kan skötas centraliserat. I vissa fall kan vården planeras vid en större vårdenhet och förverkligas närmare hemmet. Integrering av specialsjukvårdens och primärhälsovårdens tjänster är nödvändig för att garantera både tillgänglighet, kostnadseffektivitet och patientsäkerhet. Social och hälsovårdssektorns tjänstemän kommunicerar aktivt med specialsjukvårdens tjänstemän och framför fakta och kunnande från primärhälsovården. Större linjedragningar är beroende av politiska beslutsfattarnas linjedragningar gällande Raseborgs sjukhus profil och av kommande SOTE-samarbete. Lokalt skall praktiskt utvecklingsarbete göras för samarbete inom olika verksamhetsområden såsom sjukvård i hemmet, palliativ vård, smärtvård, åldringsvård, mentalvård för vuxna och mentalvård för barn och unga m.fl. så att både kvalitet och kostnadseffektivitet samtidigt beaktas.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Resultatet av Raseborgs sjukhus profil implementeras.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Aktiv organisationsöverskridande kommunikation med målsättning att samtidigt jobba på kvalitet och kostnadseffektivitet. Detta kan ske områdesvis med 1-3 projekt parallellt där målsättningar definieras utgående från patienternas behov.	Lägre totalkostnaderna/capita för hälso- och sjukvård, som idag rejält överskrider det nationella medeltalet.
	Förverkligande av strategin Äldreomsorgens förebyggande arbete stärks för att minska behovet av jourbesök för äldre	Förflyttningar från boenden och hemvård till samjouren följs upp och analyseras halvårsvis.
	Invånarnas behov av specialsjukvård som närservice tillgodoses vid Raseborgs sjukhus.	Sjukhuset fortsätter som en specialsjukvårdsenhet inom HNS.

Specialsjukvård / Bet.andel

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Bindande mål 2020-2021

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategin Fortsatt utveckling av de egna processerna och gemensamma vårdkedjor så att rätt patient vårdas på rätt plats och på så sätt minska på överlappande verksamhet.	Minskande totalkostnader för primärvårdens och specialsjukvårdens kostnader till att motsvara det nationella medeltalet.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Antal vårddyg vid jour- och uppföljningsavdelningen	1 849	1 310	1 830	1 830	1 830	1 830
Euro/vårddygn	483	496	400	400	400	400
Antal besök på samjouren	8 308	7 300	8 300	8 300	8 300	8 300
Euro per besök (medeltal)	116	115	155	155	155	155

Driftsekonomi

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	643 328	150 000	160 000	160 000	160 000	160 000
Personalkostnader						
Köp av tjänster	-40 802 472	-41 120 000	-41 115 000	-41 115 000		
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader						
Verksamhetskostnader	-40 802 472	-41 120 000	-41 115 000	-41 115 000	-41 300 000	-41 300 000
Verksamhetsbidrag	-40 159 144	-40 970 000	-40 955 000	-40 955 000	-41 140 000	-41 140 000

Förändring BU 2020-BU 2019

2,0 %

0,0 %

0,0 %

Därav:

Interna intäkter

Interna kostnader

Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör röntgen, laboratorium, prehospital akutsjukvård, hjälpmedelscentral, övrig specialsjukvård samt anslag för pensioner för tidigare anställda inom specialsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Laboratorie- och röntgentjänster samt hjälpmedelscentral är verksamheter som är viktiga med tanke på integration mellan primär och specialsjukvård. En kontinuitet och optimala läkarresurser hindrar en kostnadsökning av laboratorie- och röntgentjänster. Den prehospitala akutsjukvården kostnader sjunker från 60 € per capita till 50 € per capita.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Genomförande av jämlik fördelning av kostnaderna för den prehospitala akutsjukvården inom hela HUS-området.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Optimal användning av laboratorie- och röntgen tjänster.	Uppföljning av kostnader och återkoppling av förändringar till de som gör undersökningsremisserna.

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Arbeta för en utjämning av kostnaderna för prehospital akutsjukvård	Kostnaderna för prehospitala akutsjukvården fördelas per capita med hela sjukvårdsdistriktets kostnader som grund.

Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter						
Personalkostnader	-1 282 457	-1 150 000	-1 230 000	-1 230 000		
Köp av tjänster	-3 544 792	-3 410 000	-3 091 150	-3 091 150		
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader						
Verksamhetskostnader	-4 827 248	-4 560 000	-4 321 150	-4 321 150	-4 321 150	-4 321 150
Verksamhetsbidrag	-4 827 248	-4 560 000	-4 321 150	-4 321 150	-4 321 150	-4 321 150
Förändring BU 2020-BU 2019		-5,5 %	-5,2 %	-5,2 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Grundläggande information om sektorn

Bildningssektorns huvuduppgift är att erbjuda tillräckliga och kvalitativa tjänster inom småbarnspedagogisk verksamhet, utbildning och fritid. Bildnings- och fritidsnämnden ansvarar för utvecklandet av tjänsterna i enlighet med ikraftvarande lagstiftning och de av stadsfullmäktige fastställda ekonomiska ramarna. Bildningssektorn består av fyra avdelningar; småbarnspedagogik, utbildning, fritid och övrig utbildning.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2020

Verksamhetens målsättning:

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö. Med ett målinriktat och medvetet stadiöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

En enhetlig lärtig.

- Arbetet med uppbyggandet av en enhetlig lärtig fortsätter. Inför 2020 är målet att genomföra skuggningstillfällena över stadi- och avdelningsgränserna till 100 %. De reflektioner som personalen gjorts sammanställs och resultatet används i fortsatt utvecklande av processen.

Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående:

- Alla enheter inom bildningen ska under året 2020 göra upp jämställdhets- och jämlikhetsplaner utgående från de direktiv som utarbetas av elevvårdens styrgrupp.
- Elev—och studerandevårdens verksamhet- och processbeskrivning preciseras och implementeras hos personalen.
- Utvecklingssamtal används konsekvent för att upprätthålla och utveckla strategier för välmående.

Hållbar utveckling

- Inför år 2020 arbetar de olika enheterna med materialåtervinning; kartlägger nuläget och gör upp en plan för utvecklandet av materialåtervinningen. Inom småbarnspedagogiken kommer varje grupp inom småbarnspedagogiken göra upp en egen plan för hållbar utveckling.
- Utarbetandet av bildningssektorns plan för hållbar utveckling påbörjas under året 2020.

Förnyelse av infrastrukturer

- Kvalitetsledning: planering, utvärdering och kontinuerlig förbättring av verksamheten i all verksamhet.
- Planerandet och förverkligandet av en nybyggnad för kommunal service för bägge språkgrupperna fortsätter.
- Planeringen och genomförandet av den nya Fokusfastigheten i Karis fortsätter. Utvecklandet av biblioteksverksamheten utgående från resultatet i hösten 2019 invånarenkät.

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Förankrande av strategin i bildningssektorns målsättningar

Verkställandet av den strategi som stadsfullmäktige fastställde 4.6.2018 § 45 beaktas i målsättningarna för sektorns olika avdelningar. Man har strävat att behandla de åtgärder som presenteras i strategin som konkreta delar av hela sektorns verksamhet.

Tyngdpunkterna är:

- En enhetlig lärtig:
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling
- Förnyelse av infrastrukturen

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	4 996 172	4 664 860	4 705 640	4 687 440	4 687 440	4 687 440
Personalkostnader	-34 884 811	-35 909 740	-36 908 160	-36 688 680		
Köp av tjänster	-12 751 516	-12 782 770	-13 451 440	-13 353 020		
Material och varor	-1 752 157	-1 659 010	-1 593 780	-1 530 100		
Understöd	-1 526 964	-1 611 000	-1 661 000	-1 661 000		
Övriga kostnader	-11 321 204	-12 462 180	-12 455 490	-12 455 490		
Verksamhetskostnader	-62 236 652	-64 424 700	-66 069 870	-65 688 290	-65 851 450	-65 851 450
Verksamhetsbidrag	-57 240 480	-59 759 840	-61 364 230	-61 000 850	-61 164 010	-61 164 010
Förändring BU 2020-BU 2019		4,4 %	2,7 %	2,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	849 804	851 060	783 080	783 080	783 080	783 080
Interna kostnader	-18 952 098	-20 170 070	-20 331 040	-20 232 620	-20 331 040	-20 331 040

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen övrig utbildning omfattar bildningssektorns administration, kuratorsverksamheten, Raseborgs Kulturinstitutet (den fria bildningen samt grundläggande utbildning i konst), skoltransporterna samt samarbete med övriga utbildningsanordnare. Avdelningen producerar administrativa tjänster, leder och koordinerar ekonomiplaneringen och -uppföljningen samt stöder avdelningarna i alla avdelnings- och sektorövergripande frågor.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

De gemensamma tyngdpunkterna för bildningssektorn är:

- En enhetlig lärtig
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling
- Förnyelse av infrastrukturen

Utvecklandet av kuratorsverksamheten så att den allt mera omfattar även arbete i stadens förskolor. För att kunna uppfylla den lagstadgade uppgiften framställs inrättandet av en ny kuratorstjänst från 1.8.2020.

För att stärka elev- och studerandevården och öka möjligheterna till utvecklande av arbetet via mera förebyggande insatser och tidigt ingripande i förskolor och skolor överförs tre psykologer från barn- och ungdomsmottagningen till bildningssektorn. Bildningssektorn föreslår att en ny skolpsykologvakans inrättas från och med 1.4.2020.

Under år 2020 utreds möjligheterna att sammanföra Kulturinstitutets och Västra Nylands folkhögskolas verksamhet gällande det fria bildningsarbetet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021–2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Under år 2021 – 2022 fortsätter arbetet med utvecklandet av en enhetlig lärtig utgående från de reflektioner personalen gjort under skuggningarna år 2020. År 2022 är det aktuellt med upphandlingen av skoltransporter vilket behöver planeras i god tid.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärtig - Utvecklande av gemensam verksamhetskultur inom bildningen	Skuggningstillfällen över stadie- och avdelningsgränserna har förverkligats till 100%
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående - Utvecklandet av kuratorsverksamheten genom att inrätta en ny kuratorstjänst fr.o.m. 1.8.2020	En ny kuratorstjänst är inrättad 1.8.2020

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalen och elevens fysiska och psykiska välmående - Utvecklingssamtal används konsekvent för att upprätthålla och utveckla strategier för välmående	Förmannen håller utvecklingssamtal med personalen (100% hållna samtal)
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevens fysiska och psykiska välmående	Uppgörandet av jämställdhets- och jämlikhetsplan och implementering av denna i samtliga enheter
	Förverkligande av strategins handlingsplan Hållbar utveckling - Kartläggning av nuläget, uppgörandet av enhetsvisa planer för materialåtervinningen	Materialåtervinning (bio, batterier, metall, papper, papp, plast, metall) fungerar i alla enheter.

Bindande mål 2021–2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Hållbar utveckling - Kartläggning av nuläget, uppgörandet av enhetsvisa planer för energiförbrukningen	Energiförbrukningen har minskat i alla enheter

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Skjutskostnad/skjutselev	2 105	2 241	2 506	2 506	2 506	2 506
Antal undervisningstimmar/Mbi	17 109	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Antal deltagare/Mbi	7 580	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Antal veckotimmar/Musikinst.	492	500	490	490	490	490

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Administration	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3
Skolkuratorer- och psykologer	7	7,0	7	9,4	12	12
Morgon- och eftermiddagsverks.	18,9	19,8	21,0	21,0	21,0	21,0
Medborgarinstitut	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6
Musikinstitut	23,6	22,6	23,5	23,5	23,5	23,5
Total	83,4	97,7	85,4	87,8	90,4	90,4

Tre psykologtjänster överförs från social- och hälsovårdssektorn till bildningssektorn från och med 1.8.2020.

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	1 501 384	1 518 210	1 609 060	1 609 060	1 609 060	1 609 060
Personalkostnader	-3 355 221	-3 484 060	-3 806 710	-3 686 650		
Köp av tjänster	-4 100 298	-4 321 160	-4 782 990	-4 782 730		
Material och varor	-180 503	-156 530	-91 250	-87 600		
Understöd	-174 950	-166 000	-166 000	-166 000		
Övriga kostnader	-617 233	-716 460	-701 930	-701 930		
Verksamhetskostnader	-8 428 205	-8 844 210	-9 548 880	-9 424 910	-9 577 880	-9 577 880
Verksamhetsbidrag	-6 926 821	-7 326 000	-7 939 820	-7 815 850	-7 968 820	-7 968 820
Förändring BU 2019-BU 2020		5,8 %	8,4 %	6,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	282 700	298 160	264 480	264 480	264 480	264 480
Interna kostnader	-997 113	-1 061 700	-1 051 280	-1 051 020	-1 051 280	-1 051 280

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Charlotte Lindh

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområdet småbarnspedagogik består av småbarnspedagogisk verksamhet och förskoleundervisning.

Målet inom den småbarnspedagogiska verksamheten är att stöda barnets uppväxt, utveckling och lärande samt att främja barnets välbefinnande. Småbarnspedagogiken är en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn och i vilken i synnerhet pedagogiken betonas.

I förskoleundervisningen erbjuds barnen möjlighet att bli inspirerade, experimentera och att lära sig nytt. Barnens utveckling inom de olika kunskaps- och färdighetsområdena breddas på ett lekfullt sätt i mångsidiga lärmiljöer. De kommunikativa och sociala färdigheterna stärks och barnen lär sig att värdesätta sig själv och andra. Förskoleundervisningen har stor betydelse när det gäller att på ett tidigt stadium upptäcka behov av stöd för växande och lärande, att ge stöd och samtidigt förebygga svårigheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Målsättningen med verksamheten är att främja välmåendet hos barn inom småbarnspedagogik och förskola. En kvalitativ småbarnspedagogik och ett fungerande sektor- och stadieöverskridande arbete bildar en grund för ett långsiktigt förebyggande arbete för barns välmående. Med ett målinriktat och medvetet stadieöverskridande arbete gynnas en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till förskola och vidare till grundläggande utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- Enhetlig lärtig
- Utvecklande av verksamhetskulturen
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling
- Förnyelse av infrastruktur

En viss överkapacitet finns i stadens daghem och man bör undersöka situationen med målsättningen att stänga ett daghem under år 2020.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021–2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Svartå-Mustio projektet är färdigställt och verksamheten pågår i nya utrymmen.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förverkligande av strategins handlingsplan Enhetlig lärtig - utvecklande av gemensam verksamhetskultur inom bildningen	• Gemensamma diskussionstillfällen, småbarnsped-förskola – grundskola- andra stadiet har ordnats två gånger • Gemensam fortbildning ordnas en gång
	Förverkligande av strategins handlingsplan Enhetlig lärtig - samarbete mellan förskola-skola utvecklas	• Förskolan verkar i mån av möjlighet i skolans utrymmen • Gemensam fortbildning ordnas en gång
	Förverkligande av strategins handlingsplan Enhetlig lärtig	• Skuggningstillfällen över stadiegränserna har förverkligats till 100%

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Charlotte Lindh

	Förverkligande av strategins handlingsplan Utvecklande av verksamhetskulturen - Kvalitetsledning: planering, utvärdering och kontinuerlig förbättring av småbarnspedagogiken i syfte att utveckla småbarnspedagogikens kvalitet	Sammanställning av utvärderingsresultat som grund för planering och utveckling av verksamheten klar 1.8.2020
	Förverkligande av strategins handlingsplan Hållbar utveckling	Varje grupp inom småbarnspedagogiken har en egen plan för hållbar utveckling
	Förverkligande av strategins handlingsplan Förnyande av infrastrukturen - Svartå – Mustio projektet - uppbyggande av en gemensam verksamhetskultur	- Byggandet av Svartå skolcenter påbörjas - två gemensamma diskussionstillfällen för personalen ordnas - Ett gemensamt studiebesök
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas välmående stärks	Förmannen håller utvecklingssamtal med personalen, 100% hållna samtal
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas välmående stärks - elevvårdens verksamhets- och processbeskrivning preciseras	Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas välmående stärks - utveckla arbetsmetoder utgående från barnets styrkor - ergonomiska arbetssätt utvecklas - Rörelsefostran utvecklas - jämställdhet och jämlikhet ökar	- Färre utmanande situationer med utåtagerande barn, genom uppföljning enhetsvis - Genomgång av ergonomiska arbetssätt på 50% enheterna i samarbete med företagshälsovården - Samtliga daghem och förskolor har en egen rörelseklocka och ansvarsperson - Jämställdhets och jämlikhetsplan inom bildningen/förskola och småbarnspedagogik färdigställd

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Arbetet med en enhetlig lärtig fortsätter	Resultaten av skuggningstillfällena sammanställs och används som grund för vidareutveckling av arbetet
	Fortsatt arbete med personalens och elevernas välmående fortsätter	Personalens frånvaro har minskat
	Hållbar utveckling	Utveckling av arbetet baserat på utvärdering av verkställda planer
	Svartå-Mustio projektet	Projektet färdigställt och verksamheten har påbörjats
	Förnyande av infrastruktur Katarinaskolan	Planering av renovering påbörjas

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Charlotte Lindh

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Barn födda mellan åren 2013-2018		1 388	1 401	1 401		
av vilka i kommunal dagvård	905	889	862	862		
Barn födda 2013: 264						
av vilka i kommunal förskola	282	279	258	258		
Stöd för vård av barn (FPA)	312	320	320	320	320	320
Nettoutgift/dagvårdsbarn	11 692	11 643	12 770	12 746	12 770	12 770

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	286,0	282,0	280,0	278,0	278,0	278,0
Total	286,0	282,0	280,0	278,0	278,0	278,0

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Verksamhetsintäkter	1 547 411	1 500 750	1 492 200	1 492 200	1 492 200	1 492 200
Personalkostnader	-10 871 322	-11 128 260	-10 989 380	-10 989 380		
Köp av tjänster	-2 217 102	-2 262 060	-2 349 610	-2 315 650		
Material och varor	-204 903	-253 300	-276 100	-265 130		
Understöd	-1 213 675	-1 285 000	-1 335 000	-1 335 000		
Övriga kostnader	-2 394 520	-2 517 550	-2 503 760	-2 503 760		
Verksamhetskostnader	-16 901 522	-17 446 170	-17 453 850	-17 408 920	-17 453 850	-17 453 850
Verksamhetsbidrag	-15 354 111	-15 945 420	-15 961 650	-15 916 720	-15 961 650	-15 961 650
Förändring BU 2020-BU 2019		3,9 %	0,1 %	-0,2 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 740	0	2 000	2 000	2 000	2 000
Interna kostnader	-4 332 218	-4 542 010	-4 580 520	-4 546 560	-4 580 520	-4 580 520

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jukka Hautaviita

Verksamhetsbeskrivning

I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra barnen och de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ge dem goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv. Den grundläggande utbildningen i Raseborg genomförs i skolor med årskurserna 1–6 (14), 7–9 (3) samt i enhetsskola med årskurserna 1-9 (2) i enlighet med gällande läroplan.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Verksamhetens målsättning:

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö. Med ett målinriktat och medvetet stadiöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- En enhetlig lärtig
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling
- Förnyelse av infrastrukturer

Serviceutredningen påvisar en klar överkapacitet i stadens skolor versus elevantal. Prognosen för de nästa 7 åren visar dessutom på ett sjunkande antal elever. Under år 2020 bör det utredas hur överkapaciteten kan åtgärdas och förslag presenteras.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021–2022 i enlighet med strategins handlingsplan.

Svartå- Mustio-projektet är färdigställt och verksamheten pågår i nya utrymmen. Katarinaskolans renovering påbörjas år 2022. Vad gäller övriga tyngdpunkter fortsätter arbetet.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärtig • Utvecklande av verksamhetskulturen inom bildningen	Gemensamma diskussionstillfällen (småbarnspedagogik – förskola – grundskola – andra stadiet) har ordnats två gånger. Gemensam fortbildning ordnas en gång
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärtig • Samarbetet mellan förskola – skola utvecklas	Förskolan fungerar i mån av möjlighet i skolans utrymmen. En gemensam fortbildning ordnas en gång
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärtig • Utvecklande av verksamhetskulturen	Skuggningstillfällena över stadiegränserna har förverkligats till 100 %.
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärtig • Bedömningskriterierna utvecklas	Den lokala läroplanen är uppdaterad i enlighet med de nationella kraven för bedömning.

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jukka Hautaviita

	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående • Främjande av jämställdhet och jämlikhet	I alla skolor genomförs en enkät. Enkäten grundar sig på skolornas uppdaterade jämlikhets- och jämställdhetsplaner.
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående • Elevvårdens verksamhet- och processbeskrivning preciseras • Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem.	Ett tillfälle där modellerna och processerna presenteras ordnas för rektorerna
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående • Utvecklingssamtal används konsekvent för att upprätthålla och utveckla strategier för välmående	Förmannen håller utvecklingssamtal med personalen (100% hållna samtal)
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående • Elevens styrkor beaktas	En gemensam fortbildning inom positiv pedagogik ordnas för lärarna i åk 1-6.
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående • Elevens styrkor beaktas; differentiering i undervisningen synliggörs	Starta försök med differentiering för elever som behöver utmanande undervisning.
	Förverkligande av strategins handlingsplan Hållbar utveckling • Utveckla rutinerna kring återvinning	Materialåtervinning (bio, batterier, metall, papper, papp, plast, glas) fungerar i alla skolorna.
	Förverkligande av strategins handlingsplan Förnyande av infrastrukturen • Svartå-Mustio-projektet	Byggandet av Svartå skolcenter påbörjas Två gemensamma diskussionstillfällen för personalen ordnas Ett gemensamt studiebesök för personalen genomförs

Bindande mål 2021–2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Arbetet med en enhetlig lärstig fortsätter	Resultaten av skuggningstillfällena sammanställs och används som grund för vidareutveckling av arbetet
	Arbetet med personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående fortsätter	Frånvaron har minskat
	Befrämjande av hållbar utveckling	Fortsatt materialåtervinning samt minskning av avfall
	Förnyande av infrastruktur • Svartå- Mustio-projektet	Projektet är färdigställt och verksamheten har påbörjats
	Förnyande av infrastruktur • Katarinaskolan	Planering av renovering påbörjas

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jukka Hautaviita

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
elevantal totalt åk 1-9	2 632	2 655	2 601	2 601	2 531	2 464
nettoutgift/elev, totalt inkl. skjutsk.	10 867*	11 083*	11 614*	11 593*	11 866*	12 191*
nettoutgift/elev för undervisning	6 578*	6 617*	7 014*	7 014*	7 139*	7 335*
timresurs/elev	2,16*	2,14 *	2,20*	2,20*	2,20	2,20
placering i andra stadiets utb. %	100	100	100	100	100	100

*förberedande undervisning och sjukhusundervisning ingår inte

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	316,3	321,8	327,0	328,9	325,0	325,0
Total	316,3	321,8	327,0	328,9	325,0	325,0

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Verksamhetsintäkter	717 363	662 800	595 570	595 570	595 570	595 570
Personalkostnader	-15 963 090	-16 524 490	-16 943 220	-16 943 220		
Köp av tjänster	-4 631 325	-4 551 320	-4 607 010	-4 551 710		
Material och varor	-779 461	-679 280	-669 430	-642 640		
Understöd						
Övriga kostnader	-6 232 644	-6 808 690	-6 796 730	-6 796 730		
Verksamhetskostnader	-27 606 520	-28 563 780	-29 016 390	-28 934 300	-28 841 390	-28 841 390
Verksamhetsbidrag	-26 889 157	-27 900 980	-28 420 820	-28 338 730	-28 245 820	-28 245 820
Förändring BU 2020-BU 2019		3,8 %	1,9 %	1,6 %		
Därav:						
Interna intäkter	167 455	175 000	157 100	157 100	157 100	157 100
Interna kostnader	-10 453 138	-11 021 800	-11 066 380	-11 011 080	-11 066 380	-11 066 380

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jukka Hautaviita

Verksamhetsbeskrivning

Gymnasieutbildningen ger allmänbildande utbildning av hög kvalitet och goda förutsättningar för fortsatta studier i högskolor och universitet. I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ge dem goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv

Gymnasieutbildning ordnas i Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium samt i Karjaan lukio.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö i enlighet med gällande läroplan. Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö. Med ett målinriktat och medvetet studieöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadiets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- En enhetlig lärtig
- Personalens och studerandes fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Ta i bruk en ny läroplan hösten 2021.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärtig • Utvecklande av verksamhetskulturen inom bildningen	Gemensamma diskussionstillfällen (småbarnspedagogik – förskola – grundskola – andra stadiet har ordnats två gånger. Gemensam fortbildning ordnas en gång
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärtig • Utvecklande av verksamhetskulturen	Skuggningstillfällena (bekanta sig med verksamhetskulturen i andra skolor/daghem i kommunen) dokumenteras.
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärtig • Utvecklande av verksamhetskulturen	En gemensam lokal läroplan för kommunens gymnasier är godkänd i bildningsnämnden
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående • Elevvårdens verksamhet och processbeskrivning preciseras • Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem.	Ett tillfälle där modellerna och processerna presenteras ordnas för rektorerna

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jukka Hautaviita

	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående • Främjande av jämlikhet och jämställdhet	Enkätundersökning i alla skolor. Enkäten grundar sig på att jämställdhets – och jämlikhetsplaner är uppgjorda.
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående • Utvecklingssamtal används konsekvent för att upprätthålla och utveckla välmående	Förmannen håller utvecklingssamtal med personalen (100% hållna samtal)
	Förverkligande av strategins handlingsplan Hållbar utveckling • Påbörja arbetet med att utveckla ett multimedialklassrum som möjliggör hybridundervisning med nätstudier (KBG,EG)	Ökat antal nätkurser
	Förverkligande av strategins handlingsplan Hållbar utveckling • införskaffa utrustning för att följa med energiförbrukningen i skolan	Dokumentera elförbrukningen och analysera resultatet
	Förverkligande av strategins handlingsplan Hållbar utveckling • Utveckla rutinerna kring återvinning	Materialåtervinning (bio, batterier, metall, papper, papp, plast, glas) fungerar i alla skolor.
	Förverkligande av strategins handlingsplan Utvecklande av specialundervisningen	En arbetsbeskrivning för speciallärare i gymnasiet uppgörs. Utbudet av specialundervisningstjänster ökar.
	Främjande av samarbete med utbildningsanordnare som är verksamma inom regionen.	Konkret handlingsplan för samarbete mellan gymnasier, andra och tredje stadiets utbildningsanordnare samt den fria bildningen utarbetas.

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Utvecklande av verksamhetskulturen	Den nya läroplanen tas i bruk hösten 2021.

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jukka Hautaviita

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
antal studerande totalt	435	433	426	426	446	446
nettoutgift/stud.i gymnasiet	8 483	9 090	9 602	9 581	9 232	9 232
gymnasiebenägenhet totalt, %	55	53	55	55	55	55
gymnasiebenägenhet, andel av årskullen som inleder studier i egna gymnasier, stud.examen och avgångsbetyg inom 3 år, %	43	47	47	47	47	47
	82	95	90	90	90	90

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	42,4	41,0	43,2	43,8	43,8	43,8
Total	42,4	41,0	43,2	43,8	43,8	43,8

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Verksamhetsintäkter	65 351	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500
Personalkostnader	-2 509 949	-2 620 200	-2 720 020	-2 720 020		
Köp av tjänster	-548 796	-548 530	-600 910	-592 010		
Material och varor	-58 067	-39 700	-39 700	-38 110		
Understöd	-29					
Övriga kostnader	-638 532	-734 200	-736 220	-736 220		
Verksamhetskostnader	-3 755 373	-3 942 630	-4 096 850	-4 086 360	-4 123 850	-4 123 850
Verksamhetsbidrag	-3 690 022	-3 936 130	-4 090 350	-4 079 860	-4 117 350	-4 117 350
Förändring BU 2019-BU 2018		6,7 %	3,9 %	3,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	4 395	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Interna kostnader	-1 033 282	-1 168 620	-1 222 020	-1 213 120	-1 222 020	-1 222 020

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Dan Lindholm/Bildningsdirektör Tina Nordman

---

Verksamhetsbeskrivning

Västra Nylands museum är en sakkunnigorganisation vars vision är att utgöra en kunskapsbank och ett kulturhistoriskt kunskapscentrum för västra Nyland i Raseborgs stad. Museet vill utgående från sina samlingar och sin verksamhet öka förståelsen och kunskapen om stadens och regionens historia och sålunda bidra till utvecklingen av samhället. Museet verkar som kunskapsförmedlare av det historiska kulturarvet sådant som det utformas i det byggda- och arkeologiska kulturarvet samt i föremål, fotografier, arkivalier och muntlig tradition. Målsättningarna uppnås genom en aktiv forsknings-, utställnings-, publikations-, informations-, rådgivnings- och undervisningsverksamhet.

Museet utgör Raseborg stads museum samt regionalt ansvarsmuseum för västra Nyland. Den nya museilagen träder i kraft den 1.1.2020 och om Undervisnings och kulturministeriet utser museet till regionalt ansvarsmuseum är museet den myndighet som tar ställning till frågor som berör kulturmiljön och kulturarvet i västra Nyland. Denna verksamhet omfattar dels sakkunniguppgifter i anslutning till stadsplanering och markanvändning samt inspektioner, rådplågningar, skrivande av myndighetsutlåtanden samt rådgivande instans i fråga om sanering och reparation av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, markanvändning vid arkeologiska objekt samt att främja och koordinera museiverksamheten samt ge råd i museifrågor till de lokala museerna i regionen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Verksamheten har flera centrala tyngdpunkter under 2020.

Målsättning nummer 1 är att påbörja verksamheten som regionalt ansvarsmuseum med ett utvidgat ansvar som omfattar förutom främjandet av museiverksamheten i regionen och den bebyggda kulturmiljön, även den arkeologiska kulturmiljön. Det utvidgade ansvaret kräver ökade personalresurser med ökade kostnader som följd. Nya vakanser som krävs är en arkeolog och en expert inom byggnadsvård. De ökade utgifterna täcks med förhöjda statsandelar i anslutning till utmärkelsen som regionalt ansvarsmuseum. Utnämningen innebär sålunda ett märkbart ekonomiskt tillskott i museets budget som inte enbart täcker de ökade personalkostnaderna utan även övriga museets kostnader. Information om förändringen och det utvidgade verksamheten sprids.

Målsättning nummer 2 är att i samarbete med de övriga professionella museerna samt övriga organisationer i regionen utveckla verksamheten den regionala kulturarvscentralen Samlingsmagasin Leira. Målsättningen är att Leira i framtiden skall utgöra en regional kunskapsbank där man får mångsidig service vad gäller den bebyggda eller arkeologiska kulturmiljön, konserverings- och rådgivningstjänster om gamla föremål, bekanta sig med gamla bilder eller besöka den unika samlingsutställningen där man kan se regionens historia i ett "nötskal". Samlingsutställningen som är den första av sitt slag i Finland, gör museisamlingarna tillgängliga för en bredare publik samt beskriver museets grunduppgift, vilket är att bevara museisamlingarna för kommande generationer.

Målsättning nr 3 är att planera och påbörja förverkligandet av ett nytt konstmuseum i samband med EKTA samt verksamheten i denna.

Målsättning nr 4 är en del av en långsiktig plan på att erbjuda museipedagogisk verksamhet till barn och ungdomar bl.a. genom tidsresor och klubbverksamhet. Under år 2020 påbörjas en ny klubbverksamhet riktad till klass 3-6 och museet är aktivt med inom bildningens styrgrupp för att utveckla en enhetlig lärtig med därtill hörande kulturläroplan inom Raseborg.

Målsättning nr 5 är att enligt stadens strategi för hållbarutveckling kartlägga och göra upp en plan för utvecklandet av materialåtervinningen samt för personalens fysiska och psykiska välmående utveckla en strategi för välmående samt göra upp jämställdhets- och jämlikhetsplaner enligt givna direktiv.

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Dan Lindholm/Bildningsdirektör Tina Nordman

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Museet tilldelas ansvaret som regionalt ansvarsmuseum fr.o.m. 1.1.2020.	Museet påbörjar den utvidgade verksamheten som utmärkelsen som regionalt ansvarsmuseum omfattar. Information om den utvidgade verksamheten sprids.
	Förverkligandet av strategins handlingsplan Fortsätta utvecklandet av den regionala kulturavscentralen Samlingsmagasin Leira med särskild tyngdpunkt på den regionala samlingsutställningen. Den långsiktiga planen för samlingsutställningen förverkligas stegvis bl.a. genom ljud och ljus teknik.	Grupper tas emot endast på beställning. Målsättning: 50 grupper och sammanlagt 1000 besökare under 2020.
	Förverkligandet av strategins handlingsplan Planera ett nytt konstmuseum med tillhörande verksamhet i samband med EKTA.	Planerna för ett nytt konstmuseum färdiga och förverkligandet av konstmuseet påbörjas.
	Förverkligandet av strategins handlingsplan Erbjuda museipedagogisk verksamhet till barn och ungdomar bl.a. genom klubbverksamhet och tidsresor.	År 2020 påbörjas en ny klubbverksamhet riktad till klass 3-6. Klubben sammankommer 12 gånger under året.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021–2022 i enlighet med strategins handlingsplan

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Den regionala samlingsutställningen i Leira etableras och utvecklas bl.a. genom ny teknik. Genom effektiv marknadsföring blir Leira ett betydande turistmål i regionen.	Samlingsutställningen blir ett eftertraktat besöksmål som kompletterar utställningarna i EKTA.
	Ett nytt konstmuseum byggs och öppnas i samband med EKTA. EKTA bildar tillsammans med Elverket ett nytt enhetligt "kulturkvarter".	Det nya "kulturkvarteret" blir ett nytt eftertraktat besöks- och turistmål.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Utställningar: permanenta	7	7	7	7	7	7
Specialutställningar	6	6	4	4	4	4
Utställningsbesökare totalt	14 221	15 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utlåtanden totalt	219	150	300	300	300	300

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Dan Lindholm/Bildningsdirektör Tina Nordman

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	9,5	9,5	9,9	11,4	11,4	11,4
Total	9,5	9,5	9,9	11,4	11,4	11,4

- Nya vakanser i samband med utmärkelsen som regionalt ansvarsmuseum utgör en arkeolog och en expert inom byggnadsvård.

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	295 654	70 000	82 500	82 500	82 500	82 500
Personalkostnader	-576 334	-536 370	-771 450	-708 430		
Köp av tjänster	-285 953	-155 850	-159 020	-159 020		
Material och varor	-45 088	-28 450	-28 450	-27 310		
Understöd						
Övriga kostnader	-264 481	-273 900	-319 080	-319 080		
Verksamhetskostnader	-1 171 857	-994 570	-1 278 000	-1 213 840	-1 214 980	-1 214 980
Verksamhetsbidrag	-876 203	-924 570	-1 195 500	-1 131 340	-1 132 480	-1 132 480
Förändring BU 2020-BU 2019		5,5 %	29,3 %	22,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	31 556					
Interna kostnader	-294 279	-317 580	-362 930	-362 930	-362 930	-362 930

* De ökade utgifterna täcks med ökade statsandelar i anslutning till utmärkelsen som regionalt ansvarsmuseum

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Biblioteket utformar sin verksamhet enligt bibliotekslagen, vars syfte är att främja befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgång till och användning av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheter till livslångt lärande och utveckling av kompetensen, ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Bibliotekets målsättning är att upprätthålla en hög standard på biblioteksservicen, genom att kontinuerligt evaluera och utveckla sin verksamhet. Under hösten 2019 gjordes en omfattande kartläggning över vad invånarna i Raseborg vill ha av biblioteket genom enkäter, workshoppar, träffar med föreningar och skolklasser samt genom att höra olika intressegrupper. På basen av detta planeras åtgärder i verksamheten. I början av året 2020 görs en användarenkät bland hela Helle-samarbetsområdets kunder. På basen av den planeras åtgärder inom Helle.

Biblioteket fortsätter satsningen på mångsidigare e-resurser, vilka är ett lättillgängligt och miljövänligt alternativ till fysiska samlingar. Inför år 2020 arbetar biblioteket, så som övriga enheter inom bildningen, med materialåtervinning; kartlägger nuläget och gör upp en plan för utvecklandet av materialåtervinningen.

Då nya digitala serviceformer utvecklas behöver invånarna allt mer handledning i användningen av dem, och digirådgivning hör till bibliotekets uppgifter. Bibliotekspersonalens digitala kompetens har kartlagts och fortbildning ordnas under året inom de områden som behöver förbättras, i enlighet med strategins handlingsplan om utvecklandet av arbetet.

Planeringen och genomförandet av den nya Fokusfastigheten i Karis fortsätter. Karis bibliotek flyttar till tillfälliga utrymmen då Fokusfastigheten ska rivas. Samtidigt går samlingen av lånematerial igenom och gallras då bibliotekets utrymme minskar med hälften.

Planerandet och förverkligandet av en nybyggnad för kommunal service, inklusive bibliotek, för bägge språkgrupperna i Svartå fortsätter. Det byggs där biblioteket tidigare varit. P.g.a. detta är Svartå filialbibliotek stängt under året, bokbussen sköter biblioteksservicen i Svartå under tiden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021–2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Svartå filialbibliotek öppnar i nya utrymmen 2021, och blir samtidigt ett meröppet bibliotek. Karis bibliotek flyttar till nya utrymmen 2022.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligandet av strategins handlingsplan Personalens digitala kompetens höjs	Alla anställda har deltagit i minst en fortbildning kring digital kompetens
	Förverkligandet av strategins handlingsplan Större och mångsidigare e-resurssamling	E-resursernas användning ökar
	Karis bibliotek verkar i tillfälliga utrymmen	Karis biblioteks samling har gallrats med ca hälften.

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

	Förverkligandet av strategins handlingsplan Hållbar utveckling	En plan för utvecklandet av materialåtervinning

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Svartå filialbibliotek flyttar till nya utrymmen	Svartå filialbibliotek verkar i nya utrymmen

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021	Ekonomiplan 2022
Öppettimmar	9 691	9 800	9 800	9 800	9 800	9 800
Fysiska besök	196 491	205 000	205 000	205 000	205 000	205 000
Besök till hemsida	29 961	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Anskaffning	9 145	10 000	9 500	9 500	9 500	9 500
Lån totalt	282 888	300 000	290 000	290 000	290 000	290 000

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverk	16,4	16,4	16,4	16,4	16,4	16,4
Total	16,4	16,4	16,4	16,4	16,4	16,4

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	46 331	28 000	54 210	36 010	36 010	36 010
Personalkostnader	-710 311	-706 410	-742 320	-705 920		
Köp av tjänster	-213 424	-191 230	-188 360	-188 360		
Material och varor	-229 094	-233 100	-235 800	-226 360		
Understöd						
Övriga kostnader	-446 100	-443 810	-414 210	-414 210		
Verksamhetskostnader	-1 598 929	-1 574 550	-1 580 690	-1 534 850	-1 544 290	-1 544 290
Verksamhetsbidrag	-1 552 598	-1 546 550	-1 526 480	-1 498 840	-1 508 280	-1 508 280
Förändring BU 2020-BU 2019		-0,4 %	-1,3 %	-3,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	13 427	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Interna kostnader	-583 638	-576 840	-537 660	-537 660	-537 660	-537 660

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Fritidsavdelningen ansvarar för idrott och motion, ungdomsverksamhet, biblioteksverksamhet och museiverksamheten i staden.

Fritidsavdelningens erbjuder verksamhet som är riktad till alla stadsbor och stöder de föreningar och organisationer som idkar idrotts- eller ungdomsverksamhet i staden. Fritidsavdelningen fördelar användningstureorna till idrottsanläggningarna och upprätthåller bokningssystemet. Den samhällstekniska avdelningen ansvarar för skötsel och underhåll av idrottsanläggningar och idrottsplaner med undantag från simhallen.

Ungdomsverksamheten i Raseborg är förebyggande och hälsofrämjande och strävar till att erbjuda intressant och rusmedelfri verksamhet till stadens ungdomar. Ungdomsverksamheten erbjuder tjänster i form av ungdomsgårdsverksamhet, smågruppsverksamhet och rastaktiviteter i skolorna, läger och utfärder. Ungdomsverksamheten är en viktig del i den enhetliga lärtigen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Tyngdpunkterna är:

- En enhetlig lärtig:
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling
- Förnyelse av infrastrukturen

I september 2019 öppnade motionsrådgivningen i staden riktad till alla kommuninvånare i alla åldrar med en förhöjd hälsorisk. Projektet har beviljats statsunderstöd till år 2019 slut och det är möjligt att söka fortsatt understöd för år 2020. Utvecklandet av motionsrådgivningen pågår kontinuerligt. Målet är att information om verksamheten sprider sig och att allt flera raseborgare söker sig till eller blir hänvisade till motionsrådgivningen.

Principer för beviljandet av träningsturer i stadens idrottsanläggningar görs upp under våren 2020 så att fördelningen av träningstureorna inför verksamhetsåret 2020 – 2021 görs på basen av de av fritidsnämnden fastställda principerna.

Under 2020 förbereds överförandet av ansvaret för skötsel och underhåll av simhallen till utrymmesförvaltningen från och med 2021.

Ungdomsverksamheten bygger upp sin verksamhetsplan enligt skolornas läsår. Verksamheten har omstrukturerats hösten 2019 för att den bättre ska nå flera ungdomar. Kvällsarbetarnas antal minskas och i stället får de kvällsledare som anställs flera timmar vilket gör att de har möjlighet att delta i utvecklandet och planeringen av verksamheten på annat sätt än tidigare. Specialungdomsarbetarna kommer att vara mera närvarande på ungdomsgårdarna mera än tidigare. Omstruktureringen ger ungdomsledarna möjlighet att vara mera synliga i skolorna och ordna en bredare verksamhet. Effekten av omstruktureringen uppföljs och utvärderas kontinuerligt.

Stödandet och utvecklandet av ungdomsfullmäktiges arbete så att det arbete de gör känns meningsfullt. Handedarens roll och uppgifter behöver preciseras.

Under år 2020 satsar idrott, motion och ungdomsverksamheten på hållbar utveckling genom att utveckla rutinerna kring materialåtervinning i alla enheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021–2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Arbetet med hållbar utveckling fortsätter i samtliga enheter. Simhallens konditionsgranskning slutförs år 2021 och utgående från resultatet planeras renoveringen av simhallen.

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av strategins handlingsplan Personalens och elevernas/invånarnas fysiska och psykiska välmående: - motionsrådgivningen utvecklas och utvärderas, målet är att verksamheten når till de raseborgare som har behov av detta.	Uppgörandet av relevanta nyckeltal för uppföljandet av motionsrådgivningens effekter. uppföljning av de uppgjorda nyckeltalen.
	Uppgörandet av principer för beviljandet av träningsturer i stadens idrottsanläggningar.	De nya principerna för beviljandet av träningsturer är godkända i fritidsnämnden inom april månad.
	Förverkligande av strategins handlingsplan En enhetlig lärstig: - effekterna av omstruktureringen av ungdomsverksamheten följs upp via nyckeltalen.	Specialungdomsverksamhetens och ungdomsverksamhetens nyckeltal följs upp och målet är att samtliga nyckeltal stiger.
	Förverkligande av strategins handlingsplan Hållbar utveckling - kartläggning av nuläget, uppgörandet av enhetsvisa planer för materialåtervinningen	Materialåtervinning (bio, batterier, metall, papper, papp, plast, metall) fungerar i alla enheter.

Bindande mål 2021–2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Hållbar utveckling	Uppgörandet av plan för minskandet av och användningen av elektricitet.
	Simhallens konditionsgranskning slutförs 2021. En renoveringsplan för simhallens grundrenovering uppgörs under åren 2022–2023	En enkät till användarna om simhallens tjänster utförs 2021.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Simhallsbesök/år	94 508	95 000	97 000	97 000	97 000	97 000
Simundervisning för skolor/antal deltagare per år		7 000	7 200	7 200	7 200	7 200
Ungdomsgårdsbesök/år	13 498	14 000	14 500	14 500	14 500	14 500
Ledd verksamhet/antal deltagare (vattenaktiviteter, gym, ej skolor)	20 765	20 000	21 000	21 000	21 000	21 000
Ledd ungdomsverksamhet/antal deltagare	3 637	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Specialungdomsverksamhet/antal deltagare per år		100	100	100	100	100
Driftsnettokostnad/invånare (idrott)	48,96	53,90				

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ungdomsverksamhet	7,5	6,3	7,3	7,3	6,3	6,3
Idrottsverksamh. o. hälsomotion	13,5	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7
Total	21,0	20,0	21,0	21,0	20,0	20,0

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	822 678	878 600	865 600	865 600	865 600	865 600
Personalkostnader	-898 584	-909 950	-935 060	-935 060		
Köp av tjänster	-754 618	-752 620	-763 540	-763 540		
Material och varor	-255 041	-268 650	-253 050	-242 950		
Understöd	-138 310	-160 000	-160 000	-160 000		
Övriga kostnader	-727 694	-967 570	-983 560	-983 560		
Verksamhetskostnader	-2 774 247	-3 058 790	-3 095 210	-3 085 110	-3 095 210	-3 095 210
Verksamhetsbidrag	-1 951 569	-2 180 190	-2 229 610	-2 219 510	-2 229 610	-2 229 610
Förändring BU 2020-BU 2019		11,7 %	2,3 %	1,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	347 530	366 400	348 000	348 000	348 000	348 000
Interna kostnader	-1 258 429	-1 481 520	-1 510 250	-1 510 250	-1 510 250	-1 510 250

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Grundläggande information om sektorn

Samhällstekniska sektorn är på stadsfullmäktiges bindningsnivå indelad i åtta bindningsnivåer: (stadsfullmäktiges bindningsnivåer) 1) Administration 2) Samhällsteknik 3) Mätning och fastighetsbildning 4) Planläggning 5) Bygg och miljö 6) Utrymmesförvaltning 7) Städning och kosthåll 8) Avfallsnämnden.

Tekniska sektorn består av följande verksamhetsavdelningar: 1) Administration 2) Samhällsteknik 3) Planläggning och miljö 4) Utrymmesförvaltning och 5) Avfallsnämnden

Tekniska nämnden ansvarar för hela sektorns funktioner, budgeten och personalen förutom för byggnads- och miljövårdens myndighetsverksamhet samt miljöhälsans verksamhet. Planläggningsnämnden är en expertnämnd i planläggningsfrågor, miljö- och byggnadsnämnden sköter byggnads- och miljö tillstånd och Nylands avfallsnämnd är en myndighetsnämnd för 12 kommuner i Nyland.

Huvudsakliga uppgifter:

- Främja tillväxt och trivsel i Raseborgs stad
- Ansvara för markpolitiken, fastighetsförsäljning och områdesplanering
- Ansvara för de allmänna områdenas skötsel och underhåll
- Främja och upprätthålla en trygg infrastruktur och goda trafikförbindelser
- Koordinera planeringen och förverkligandet av investeringar tillsammans med övriga sektorer
- Ansvara för underhållet av stadens byggda fastighetsbestånd/lokaliteter och verkställandet av fastighetsstrategin
- Ansvara för produktionen av stadens kosthålls- och städtjänster i enlighet med sektorernas behov.
- Ansvara för myndighetsverksamheten, byggnadstillsynen och miljöenheten en del av sektorn

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020

- De viktigaste målsättningarna för tekniska sektorn:
  - för kommuninvånarnas bästa; målet är en nöjd kund
  - tillsammans med övriga sektorer; målet är en nöjd beställare
  - sektorn internt; målet är fungerande interna arbetssätt
- Ett bra och tydligt ledarskap i den tekniska sektorn, tydliga befattningsbeskrivningar och ansvarsområden
- Ett intimt samarbete mellan tekniska sektorn och stadens övriga sektorer
- En till det ekonomiska läget rätt dimensionerad, motiverad och kunnig personal
- Rätt dimensionerad kundservice på avdelningarna och på stadens hemsida
- Tydlig planläggning, snabba bygglov samt marknadsföring och försäljning av tomter i rätt tid
- Förmåga att reagera på snabbt uppdykande behov och efterfrågan
- Fortlöpande projektutveckling, effektivt genomförande av utvecklingsprojekt
- Schemalagning för genomförande av projekt och planering av arbetsmoment
- Verkställande av fastighetsstrategin och fungerande fastighetsutvecklingsåtgärder.
- Gott samarbete med tekniska centralen, Raseborgs Vatten, Ekenäs Energi och övriga nätverksbyggare:
  - Förverkligande av investeringar samtidigt med övriga aktörer då det är möjligt
  - Utvecklande av gemensamma upphandlingsförfaranden
- Gott samarbete med regionala och statliga myndigheter

Ekåsenområdet har en central roll i placeringen av stadens administration efter att stadshuset flyttade till området. Användningen av de 16 byggnaderna på området effektivteras genom att koncentrera stadens verksamheter dit. Utvecklandet av Ekåsenområdet till en s.k. administrationskluster kommer att vara en utmaning för de kommande verksamhetsåren! Det är ändamålsenligt att koncentrera kommunala funktioner och servicefunktioner till samma område, redan bara för att effektivt höja fastigheternas användningsgrad och förbättra den allmänna servicen.

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Den interna kapitalhyran för stadens fastigheter motsvarar den gängse kommunala nivån. Ändringar i landskapsförvaltningen och eventuella ändringar SOTE-verksamheten förutsätter att (den externa) hyresnivån för stadens fastigheter ligger rätt. Principen för bestämmande av den interna kapitalhyran som följts i budgeten 2020 motsvarar beräkningsmodellen och principerna för landskapets utrymmescentral.

Planlägningsprogrammet och genomförandeplanerna för byggandet uppdateras till att motsvara det aktuella behovet. En av tyngdpunkterna under verksamhetsåret 2020 är planläggning av tomtmark för företagsverksamhet. När generalplanen mellan Karis och Ekenäs fastställs kommer den att främja planläggningen av arbetsplatsområden. Därtill ska områdena i Skogby och Horsbäck utvecklas. För Tovö- och Risöområdet föreslås planläggning av tomter för fritidsbostäder under åren 2020-2021, vilket har betydelse för stadens fastighetsförsäljningsintäkter. Tyngdpunkten för tomtbildningen (i planläggningen) bör på basis av erfarenheterna från tidigare år ligga på planläggning av arbetsplats- och industritomter samt vid att utöka höghusbeståndet i centrum av Ekenäs och Karis. Den förhärskande boendetrenden är att människor vill bo i centrum av tätorter nära service.

Stadsstyrelsen har utsett en boendepolitisk arbetsgrupp för att behandla ärenden i anslutning till uppgörandet av utvecklingsbilden för boende och markanvändning – här fungerar servicenätsutredningen som bakgrundsmaterial.

Fastighetsförsäljningen av såväl obbyggda markområden som byggnader har koncentrerats till mättnings- och fastighetsbildningsavdelningen. Försäljningsprocessen förbereds så, att för försäljningen av ett objekt bör vid beslutsfattandet finnas nödvändig information, tillräckliga bakgrundsuppgifter både för säljbeslut och för köpkandidaten. Ett smidigt samarbete mellan anskaffning av råmark (markpolitik) – planläggning – tillståndshantering och fastighetsförsäljning är viktigt och det är kopplat till hela sektorns gemensamma verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar. Försäljningsvinsten från fastighetsförsäljningen har för år 2020 satts till 1,2 miljoner euro. Försäljningen av fastigheter genererar både direkta försäljningsinkomster och å andra sidan inbesparingar i underhållskostnader och den kalkylmässiga reparationsskulden minskar när fastighetsmassan krymper. Fastighetsförsäljningens operativa och ekonomiska mål hänger i praktiken samman med hela tekniska sektorns verksamhet.

Tekniska sektorns mål är att ytterligare öka tekniska personalens samarbete med avdelningarna för samhällsteknik och utrymmesförvaltning. Man kommer att precisera uppgiftsbeskrivningar, arbetsledning och kostnadsuppföljning. Verksamhetssätten bör ändras överlag för att en ekonomisk anpassning ska vara möjlig.

Målet är att byggnadstillsynen och miljöbyrån verkar i nära samarbete med det övriga tekniska väsendet och hela sektorn försöker därmed utnyttja synergifördelarna mellan avdelningarna. Man förbereder sig för en eventuell regionalisering av myndighetsfunktioner. Raseborg är beredd att diskutera samarbete mellan Ingå och Hangö i samband med detta.

Från och med början av år 2020 övergår en del av personalen inom lokalvård och omsorgsverksamheterna från social- och hälsovårdssektorn till tekniska sektorn. Syftet med detta är att förenhetliga och koncentrera verksamhetssätten.

Raseborg fungerar som värdkommun för Nylands avfallsnämnd. Nya 'Nylands avfallsnämnds' verksamhet har beskrivits närmare i ett eget avsnitt under nämnda avdelning.

Investeringarna 2020

Investeringarna finns presenterade i budgetens investeringsdel.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022

Raseborgsområdet erbjuder goda förutsättningar för företagsverksamhet genom att anvisa affärs- och industritomter på lämpliga platser vid goda kommunikationer. Genom aktiv markpolitik och planläggning skapas förutsättningar för inflyttning och tillväxt. Planläggningen sker i första hand på egen mark, i annat fall gör man upp ett markanvändningsavtal mellan parterna.

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Staden stöder pendlingen genom att utveckla området kring Karis resecenter (Västra Nylands centralstation) tillsammans med övriga markägare och aktörer. Staden strävar efter att aktivt medverka till att utveckla och bevara järnvägs- och landsvägsförbindelserna i Västnyland. Kollektivtrafiken utvecklas med stöd av tågtrafiken, Karis resecenter erbjuder bra och fungerande trafikkedjor mellan olika resesätt.

I enlighet med stadens sk. 'fastighetsstrategi' från år 2016 (fastigheternas indelning i portföljer och praxisen med interna hyror) realiserar obehövligen och kostnadsskapande byggnader och innehav, målet är att minska på utrymmena och koncentrera verksamheterna till stadsägda fastigheter. Stadens utrymmesfunktioner effektiviseras och koncentreras till lokaliteter som ska upprätthållas och utvecklas. Den minskande fastighetsmassan förväntas ge de besparingar i driftkostnaderna som åtgärdsprogrammet förutsätter. Servicenätsutredningen är en central del av fastighetsstrategin, som verkställs och vidareutvecklas. Markanvändningens utvecklingsbild baserar sig på servicenätsutredningens mål. Fastighetsstrategin, dess åtgärder och mål ska uppdateras vid behov.

Fastighetsförsäljningen, såväl obbyggda markområden som byggnader, förväntas ge kostnadsbesparingar i driftkostnader. Utrymmesförvaltningens verksamhet anpassas enligt behovet. Anskaffningen av mark och planläggningen garanterar att staden har fungerande arbetsplats- och bostadsområden att erbjuda. Ett smidigt samarbete mellan anskaffning av råmark (markpolitik) – planläggning – tillståndshantering och fastighetsförsäljning är viktigt och det är kopplat till de gemensamma målsättningarna.

Grundförbättringen av kosthållens produktionsutrymmen fortsätter under år 2021, verkställandet baseras på den kosthållsutredning som godkändes i STDS 20.8.2018 § 315. Besluten om de kommande årens saneringar av tillverkningskök och de utdelningskök som berörs av besluten fattas senare.

Städverksamheten upprätthålls och utvecklas fortsättningsvis. Man strävar efter att beakta ändringarna i stadens funktioner i städningens och kosthållens serviceproduktion.

Förankrande av strategin i tekniska sektorns målsättningar

Ändamålsenlighet och lobbning för att öka mängden arbetsplatser och möjliggöra förutsättningarna för tillväxt	Genom att förverkliga planerade projekt såsom t.ex. Västra Nylands Centralstation, fungerande trafikarrangemang inom verkningsområdet för rv 25 och bantrafiken (kustbanan och Hangö–Hyvinge -banan), främjar förverkligandet av projekt inom handel och industri
Man satsar på fungerande myndighetsverksamhet	Smidig lovgivning (bygglov, undantagslov och miljötillstånd).
Fortsatt tillämpning av fastighetsstrategin	Koncentration av verksamheten till egna byggnader, ett rätt dimensionerat internt hyressystem, som kan användas också vid en eventuell landskapsreform, obehövligen byggnader avyttras
Tekniska sektorn deltar i verkställandet av servicenätsutredningen (serviceutbud, utbildning, daghem, grundtrygghet, administration osv.)	Beaktas i planeringen av investerings- och grundreparationer. På basis av servicenätsutredningen utarbetas en utvecklingsbild för markanvändningen (= plan), som fungerar som bakgrundsmaterial för generalplanläggningen.
Tekniska sektorns processbeskrivningar:	Tekniska sektorns processer definieras och dessa upprätthålls och omformas vid behov. Huvudprocesserna samt processerna på avdelnings-, enhets- och verksamhetsnivå definieras.

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	31 006 907	33 791 830	34 672 760	34 373 680	34 379 680	34 379 680
Personalkostnader	-10 592 305	-10 874 330	-11 712 400	-11 664 400		
Köp av tjänster	-8 074 244	-8 867 750	-8 523 920	-8 523 920		
Material och varor	-6 350 703	-6 562 730	-6 600 840	-6 351 530		
Understöd	-202 261	-228 520	-230 740	-230 740		
Övriga kostnader	-4 185 557	-5 339 280	-5 789 440	-5 617 900		
Verksamhetskostnader	-29 405 071	-31 872 610	-32 857 340	-32 388 490	-32 686 230	-32 686 230
Verksamhetsbidrag	1 601 836	1 919 220	1 815 420	1 985 190	1 693 450	1 693 450
Förändring BU 2019-BU 2018		19,8 %	-5,4 %	3,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	23 666 432	25 826 370	26 913 390	26 614 310	26 962 310	26 962 310
Interna kostnader	-1 174 960	-1 993 800	-1 991 230	-1 991 230	-1 991 230	-1 991 230

Personalkostnaderna för 2020 ökar som en följd av att 17 st vårdbiträden med beaktande av pensioneringar överförs från social- och hälsovården till lokalvården.

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn. Avdelningen leder och koordinerar ekonomiplaneringen samt ansvarar för sektorns totala ekonomiuppföljning.

Kansliet ansvarar för ärendehantering, kundservice, sektorns ekonomiförvaltning inklusive fakturering och inköpsreskontra, prognoser och statistik samt controllerfunktion. Kansliet driver för hela sektorn gemensamma administrativa funktioner. De övriga avdelningarna har för sina egna och närstående kanslifunktioner egen administrativ personal.

Investeringsplaneringsenheten ansvarar för investeringarna för stadens alla sektorer. Detta innebär ansvar för uppgörande av budget samt koordinering och verkställande av stadens investeringsbudget i sin helhet.

Fordonsadministrationsenheten ansvarar för administrationen av stadens fordonspark. Bistår vid anskaffning, upprätthåller register samt följer upp kostnader för fordonsanvändningen.

Stadens småbåtshamnar drivs som en nettoenhet underställd avdelningen.

Räddningsväsendet sköts genom köptjänst av Västra Nylands räddningsverk / Esbo stad. Verksamheten administreras av avdelningen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Elbilar för såväl internt bruk som uthyrning tas i bruk. Tyngdpunkten ligger på användningen hos stadens egen personal och bilarna placeras vid stadshuset på Ekåsenområdet. Med åtgärden strävar man efter att minska på kilometerersättningarna för användningen av egen bil i arbetet.

En effektiviseringsplan för småbåtshamnarna görs upp. Målsättningen är att öka uthyrningsgraden av båtplatserna och därmed också verksamhetsnettot på sikt. Uthyrningssystemet för båtplatserna digitaliseras under året.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Arbetet med att effektivisera småbåtshamnarna fortsätter. Användningen av elbilarna utvärderas och anpassas så att den motsvarar behovet.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Öka uthyrningen av båtplatserna	85 % av båtplatserna hyrs ut
	Investeringsprojekten genomförs inom utsatt tidtabell håller sig inom givet budgetanslag.	Andel av investeringsbudgeten som förverkligas
	Föverkligande av strategin Användningsgraden för elbilarna stiger under året	Användningsgraden för bilarna uppgår till 33 %, alltså i snitt 8h per dygn

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Öka uthyrningen av båtplatserna	90 % av båtplatserna hyrs ut

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
TN antal sammanträden / år	12	12	12	12	12	12
TN antal behandlade ärenden	203	200	200	200	200	200
Antal hanterade inköpsverifikat	18 932	20 000	19 000	19 000	19 000	19 000
Antal fakturor	14 937	18 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Småbåtshamnar						
Antal småbåtsplatser	870	877	843	843	843	843
Andel uthyrda platser %	76	85	85	85	85	90
Regionalt räddningsverk						
Utryckningar, trafikolyckor	118	100	100	100	100	100
Utryckningar, terrängbränder	12	18	18	25	25	25
Utryckningar, fara för byggnadsbrand	23	30	30	24	24	24
Utryckningar, byggnadsbränder*				13	13	13
Utryckningar, skadebekämpning*				70	70	70
Utryckningar totalt, räddningsverket*				750	750	750
Utryckningar, akutsjukvården*				3 900	3 900	3 900

*nytt mätetal 2020

Årsverk

Kansliet	6,2	6,3	5,55	4,9	4,9	4,9
Investeringsplaneringsenheten	2,0	2,0	2,9	2,9	2,9	2,9
Fordonsadministrationsenheten	0,7	0,6	0,35	0,3	0,3	0,3
Småbåtshamnar			0,1	0,1	0,1	0,1
Total	8,9	8,9	8,9	8,2	8,2	8,2

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	199 244	303 500	316 500	316 500	316 500	316 500
Personalkostnader	-495 763	-516 490	-557 640	-532 640		
Köp av tjänster	-1 910 497	-1 969 190	-1 994 790	-1 994 790		
Material och varor	-12 584	-24 900	-20 600	-19 780		
Understöd						
Övriga kostnader	-15 416	-25 700	-42 530	-42 530		
Verksamhetskostnader	-2 434 259	-2 536 280	-2 615 560	-2 589 740	-2 590 560	-2 590 560
Verksamhetsbidrag	-2 235 014	-2 232 780	-2 299 060	-2 273 240	-2 274 060	-2 274 060
Förändring BU 2020-BU 2019		-0,1 %	3,0 %	1,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 041	500				
Interna kostnader	-42 073	-55 680	-54 460	-54 460	-54 460	-54 460

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Ansvarig gatuchof Piia Nordström

---

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsteknikens verksamhetsområde omfattar:

- gator, vägar och allmänna områden, parker, simstränder, hamnar samt avstjäpningsplatser och jordtippar samt deltagande i förverkligande av investeringar i anslutning till dessa
- koordinering av skötseln av närområdena för stadens fastigheter som en del av övrigt underhåll
- underhåll av småbåtshamnarna i enlighet med administrativa avdelningens definition av servicenivån
- teknisk skötsel och underhåll av idrottsområdena i enlighet med bildningsväsendets nivådefinition
- skötsel av ekonomi- och parkskogar
- administrering av gatu- och grävstillståndsregister
- koordinering av tekniska verkets dejourverksamhet
- aktiv kundservice

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Samhällsteknikens egen tjänsteproduktion koncentreras till centra och man strävar efter flexibel användning av entreprenörer. Man satsar på administration av underhållsprojekt och små investeringsprojekt med målet att förtydliga och försnabba genomförandet av projekten. Detta förutsätter en aktiv utveckling av ramavtalsbasen för olika behov. Man informerar aktivt om projekt och aktuella ärenden som gäller underhållet.

Samarbetet mellan utrymmesförvaltningen och samhällstekniken har ökat, men det kan ytterligare fördjupas särskilt utanför centrumområdena och områdena utanför fastigheterna. Produktionsmetoderna förändras då personaldimensioneringen förändras, områdesentreprenadmodellen tas i bruk tillsammans med utrymmesförvaltningen på basis av en separat utredning.

Avdelningen är aktivt med i de projekt som NTM-centralen och Trafikledsverket har startat på området, bl.a. Hangö-Hyvinge järnvägsplan, planeringen av förverkligandet av de objekt som trafikarrangemangen vid rv 25 ger upphov till.

Sektorns anslag håller sig som helhet sett på samma nivå som under tidigare år. För köptjänster och gatubelysning har anvisats ett anslag, som baseras på de tidigare årens kostnader. Under verksamhetsåret 2020 utreds möjligheten att överföra/sälja gatubelysningsnätet till Ekenäs Energi. Man ska vara beredd på att entreprenadspriserna för vinterunderhållet har stigit för den nya perioden 2018–2022. Enligt uppskattning kommer priset på el och flytande bränslen samt byggnadsmaterial för jordbyggnad att hållas på nuvarande nivå under år 2019. Man fortsätter att i egen regi återställa stadens gamla grustag och deponeringsplatser.

Trafikleder och fastigheternas närområden

Vinterunderhållet av trafikleder är den mest betydande kostnadsposten för samhällsteknikens tjänsteproduktion. Vinterunderhåll produceras både som egen produktion och som köptjänster. Arbetet är indelat i ett tjugotal entreprenader på olika entreprenadområden. Vinterunderhållets kostnads hantering är aktiv genom att den dejourerande arbetsledningen övervakar förhållandena.

Arbetsledningen för samhällstekniken ansvarar också för koordineringen av vinterunderhållet för fastigheterna i stadens eget bruk samt deltar i produktionen av tjänster. Såväl de entreprenader som produceras som eget arbete som de entreprenader som köps har förtätats och sammanslagits.

Områdesentreprenader som omfattar all skötsel av yttre områden tas i bruk som en ny produktionsmetod i lämpliga objekt inom staden under verksamhetsåren 2019-2020. Det förutsätter att även marknadens intresse väcks och i samband med att förberedelserna påbörjas görs en marknadskartering.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Ansvarig gatuchef Piia Nordström

---

Skötsel av grönområden och parker

Underhåll av parker och grönområden har som uppgift att upprätthålla Raseborgs stads tilltalande stadsbild med vackra och välskötta allmänna områden, parker och badstränder.

Under vintersäsongen deltar parkpersonalen i stadens snöberedskapsgrupp och bl.a. skottar snö och förhindrar halka, underhåller parkinventarier, maskinparken och kvistar gatuträd. Arbetsledarna för skötseln av parkerna har dessutom hand om vissa myndighetsuppgifter inom miljövården som en del av sin arbetsuppgift..

I parkerna och på gatorna ordnas en stor del av både större och mindre evenemang i staden och de utnyttjas även för annat, bl.a. byggverksamhet. Vad gäller kostnader är den här verksamheten självbärande med beaktande av marknadsföringsvärdet. Hyrandet av områden och evenemangsplatserna utvecklas utgående från ett arrangörsvänligt perspektiv och på så sätt möjliggör vi för vår del ordnandet av evenemang och aktiviteter i staden.

Skötsel och underhåll av motionsområden

Anslaget för skötsel av motionsanläggningar med sina tyngdpunkter föreslås hållas som förut. Kostnaderna för skötseln av motionsanläggningar tillkommer inom tekniska väsendet och fritidsväsendet reserverar motsvarande anslag i sin egen budget.

Gällande skötseln av motionsanläggningarna har man fått till stånd en avtalsbas med de lokala föreningsaktörerna. Kartläggningen av idrottsplatserna, deras skick och behov av underhåll samt alternativen för att producera underhåll fortsätter under verksamhetsåret 2020.

Anpassning och effektivisering

Nivån på underhållet strävar man till att anpassa efter de ekonomiska förutsättningarna, nivån på skötseln måste man eventuellt sänka där det inte skapar orimlig olägenhet för invånarna. Produktionssätten utvärderas kontinuerligt då marknadssituationen växlar. I underhållsverksamheten har man redan gått in för klassificeringar t.ex. i skötseln av grönområden, vid behov bör man fortsätta med prioriteringarna. Antalet områden och objekt som ska underhållas ökar småningom medan resurserna minskar. Om extraordinära, korrigerande spar- och anpassningsåtgärder görs vid behov en separat utredning med kostnadseffekter.

Skogsbruk

Stadens skogar sköts i enlighet med skogsbruksplanen på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Det ekonomiska utfallet av ekonomiskogarnas verksamhet torde ungefär motsvara det resultat som man väntar sig av motsvarande privatägda skogar. Avverkningsvolymerna i ekonomiskogarna anpassas till förslaget i skogsbruksplanen för planperioden.

I skötseln av parkskogar betonas trygghet, estetik och biodiversitet. Uppgörandet av skötselplan för parkskogarna fortsätter. Andelen maskinell avverkning i parkskogarna ökar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Klargörande av projekthanteringen, snabbare genomförande. Utveckling av hanteringen av lovprocesserna.

Kvaliteten i underhållet är dynamisk. Öka trivseln på de viktigaste centrumområdena, prioriteringsbeslut, arbetsledning.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Ansvarig gatuchof Piia Nordström

Utvecklande och utnyttjande av elektronisk uppföljning av arbetstid och -insats. Produktion och utveckling av geodata.

Rensning inom tung maskinpark med låg användningsgrad. Tyngdpunkten är på multifunktionella och flexibla maskiner, som är i sam användning.

Utnyttjande av stadens områden i marknadsföringen, stödjande av evenemangsplatser och evenemang

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Områdesentreprenader inom fastighetsskötsel och skötsel av grönområden Marknadskartläggning före konkurrensutsättning	Inledning av områdesentreprenader för fastigheters uteområden och stadens grönområden våren 2020. Område 1: Fiskars och Svartå Område 2: Tenala och Bromarv
	Verkställande av depåutredningen i samarbete med Ekenäs Energi och Raseborgs Vatten. Koncentrering av depåverksamhet.	Behandling av depåutredningen i förtroendeorganen, godkännande och inledande av verkställighet. 2 tekniska depåer Samarbete över avdelningsgränser
	Elektronisk uppföljning av arbetstid och arbetsinsats	Personalens täckningsgrad 100 % Entreprenörer för vinterunderhåll 100% Aktivt utnyttjande av rapporter
	Utvecklingsobjekt för nya periodens vinterunderhåll	Styrning av lönsamhet Reparation av plogningsskador, övervakning Trafiksäkerhet Ibruktagning av gps-utrustning, utnyttjande av data Omsätta ändringar i avtalen i praktiken
	Säsongsbetoning och resursering av skötseln av trafikleder	Utvärdering av arbetstidsbanksystemet Uppskattning av behovet av vår-sommarresurser
	Ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar skötsel av skogsområden. Skötselplan för när-, rekreations- och parkskogar.	Avverkningar enligt plan: Ekonomiskogar 11 000 m ³ Parkskogar 1 000 m ³
	Förverkligande av strategin Information om aktuella ärenden inom underhåll och projekt i stadens kanaler	Information om underhåll av gångvägar, vinterunderhåll, sandborttagning, avlägsnande av växtlighet, främmande arter
	Förverkligande av strategin Uppgörande av processbeskrivningar för underhåll och hantering av småprojekt	Beskrivningar av avdelningens 3 viktigaste processer
	Förverkligande av strategin Analys av resecentrets verksamhet under det första verksamhetsåret, förverkligande av resekedjor	Ordning av en användarenkät
	Förverkligande av strategin Marknadsföring av staden; stadens allmänna områdens attraktionskraft som evenemangsplats	Uthyrningsverksamheten utvecklas som en del av marknadsföringen av staden åt evenemangsarrangörer

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Ansvarig gatuchof Piia Nordström

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Mångsidigt producerade underhållstjänster	Aktiv ekonomisk uppföljning av produktionsmetoder

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Gatunät						
Gatunätets längd (km)	256,0	257,0	253,5	253,5	253,5	253,5
Lättrafiknätets längd (km)	44,3	43,5	51,8	51,8	51,8	51,8
Gatunät (€/km)	6 846	7 022	7 043	7 043	7 043	7 043
Enskilda vägar, stöd (€/km)	327	370	370	370	370	370
Antal belysningspunkter (st)	9 752	9 720	9 800	9 800	9 800	9 800
Gatubelysning (€/ljuspunkt)	51,08	41,15	40,82	40,82	40,32	40,32
Parker						
Skötta grönområden (ha)	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0
Skötta gångstigar (km)	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Lekparker (st)	37	37	37	37	37	37
Simstränder (st)	19	19	19	19	19	19
Skogsbruk						
Skogsareal (ha)*	2 400	3 500	3 400	3 400	3 400	3 400
Parkskogar (ha)*	500	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Såld virkesmängd skog+park m ³	12 700	14 500	12 000	12 000	12 000	12 000

*ny beräkningsgrund 2019

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Ansvarig gatu chef Piia Nordström

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Samhällsteknik, månadsavlönade	7,9	6,85	6,85	6,85	6,85	6,85
Idrottsanläggningar	3,6	4,35	5,0	5,0	5,0	5,0
Timavlönade, trafikleder	9,6	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9
Timavlönade, park	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2
Timavlönade, skogsbruk	3,0	3,0	3,0	2,0	2,0	2,0
Total	34,3	33,3	33,95	32,95	32,95	32,95

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	1 284 799	1 274 230	1 165 860	1 165 860	1 165 860	1 165 860
Personalkostnader	-1 661 863	-1 659 870	-1 631 520	-1 631 520		
Köp av tjänster	-1 477 514	-1 723 540	-1 510 970	-1 510 970		
Material och varor	-858 080	-895 250	-893 750	-856 720		
Understöd	-201 661	-227 920	-230 140	-230 140		
Övriga kostnader	-427 478	-478 860	-482 070	-482 070		
Verksamhetskostnader	-4 626 596	-4 985 440	-4 748 450	-4 711 420	-4 748 450	-4 748 450
Verksamhetsbidrag	-3 341 797	-3 711 210	-3 582 590	-3 545 560	-3 582 590	-3 582 590
Förändring BU 2020-BU 2019		11,1 %	-3,5 %	-4,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	451 109	424 230	421 360	421 360	421 360	421 360
Interna kostnader	-249 237	-282 620	-278 950	-278 950	-278 950	-278 950

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör / Mätningsschef Roger Nyberg

Verksamhetsbeskrivning

Ansvara för stadens markpolitik, förvaltning av stadens markegendom, mättningsverksamhet, fastighetsbildning och kartservice. Tillhandahålla en tillräcklig och ändamålsenlig råmarksreserv för planläggning. Utföra fastighetsförrättningar och föra fastighetsregister på detaljplanerat område. Ansvara för uppgörande av avtal för inledande och förverkligande av detaljplanering och markanvändningsavtal. Utarbeta kartprodukter samt upprätthålla stadens kartverk. Utföra terrängmätningar. Ansvara för inköp av markområden och försäljning av bebyggda och obebyggda fastigheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Under 2020 ligger vikten på att fortsättningsvis vidareutveckla fastighetsinnehavet och skapa förutsättningar för företagsetableringar. En av tyngdpunkterna år 2020 är att fortsätta försäljningen av byggnader som staden inte behöver för att erhålla försäljningsintäkter samt uppnå inbesparing i byggnadernas driftsutgifter. Andra tyngdpunkter är att effektivisera sektorövergripande samarbete för att kunna koncentrera verksamhet, sälja fastigheter och minska driftskostnaderna. Försäljningsbeslut tas separat för varje objekt där balansvärde och övriga faktorer beaktas. För att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att objekten kan förädlas genom detaljplaneändring och marksaneringsarbeten, vilket föranleder behov av investeringsanslag. I bokslut 2018 återstår 157 783,75 euro av avsättningen för marksanering genom soptippar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Vidareutveckla fastighetsinnehavet och gynna företagsetableringar. En fortsatt effektiv försäljning av fastigheter som staden inte behöver för eget bruk för att uppnå inbesparingar, fortsätta effektivisera det sektorövergripande samarbetet för att kunna koncentrera verksamhet, sälja fastigheter och minska driftskostnaderna. För att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att objekten kan förädlas genom detaljplaneändring och infrainvesteringar.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Sträva efter en ökning av ordinära bostadstomtöverlåtelser.	8 överlåtna tomter/år. 200 000 euro i försäljning, alternativt 10 000 euro i arrende.
	Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt. Vidare utveckla processerna för fastighetsförsäljning.	1 200 000 euro försäljningsvinst. Försäljningsinkomster består av utvecklingsprojekt, egen tomtproduktion samt objekt ur försäljningsportföljen.
	Aktiv anskaffning av råmark och iståndsättande av egen mark för detaljplanering.	Inköp av markområden 500 000 euro / år i enlighet med markpolitiska programmet. Marksanering för byggnadsändamål.

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör / Mätningsschef Roger Nyberg

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Sträva efter en ökning av ordinära bostadstomtöverlåtelser.	8 överlåtna tomter/år. 200 000 euro i försäljning, alternativt 10 000 euro i arrende.
	Implementeringen av fastighetsstrategin och åtgärder i enlighet med servicenätsutredningen fortsätter. Aktiva beslut gällande fastighetsförsäljning.	Utökning av avyttringsportföljen.
	Aktiv anskaffning av råmark och sanering av markområden för detaljplanering	Inköp av markområden 500 000 euro / år. Marksanering för byggnadsändamål.
	Försäljningsobjekten består av ordinär fastighetsförsäljning, försäljning av utvecklingsprojekt samt försäljningsportföljen. Detta är nödvändigt för att uppnå den eftersträlvade nivån.	1 000 000 euro försäljningsvinst per år.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Överlåtna tomter (arrende + sålda)	33	30	20	20	20	20
Tomtreserv, småhustomter	109	120	100	100	100	100
Tomtreserv, våningshustomter	12	12	12	12	12	12
Tomtreserv, företagstomter	40	40	38	38	38	38
Antal bildade tomter, förrätn./antal bildade	49/26	50/25	40/20	40/20	40/20	40/20
Tomter i tomtindelningar	19	40	20	20	20	20
Utmärkning av byggnader	71	60	40	40	40	40
Försäljning av registerutdrag	985	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Försäljning av kartor	925	1 200	1 100	1 100	1 100	1 100
Stadens markegendom (ha)	5 860	5 900	5 900	5 900	5 900	5 900
Bruttoinkomst av markegendom (€/ha)	351	491	460	460	426	426
Vinst på försäljning av anläggningstillgångar (€)	1 089 992	1 370 000	1 200 000	1 200 000	1 000 000	1 000 000

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mätningen, personal	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Total	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör / Mätningsschef Roger Nyberg

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	2 056 942	2 897 000	2 715 000	2 715 000	2 515 000	2 515 000
Personalkostnader	-433 073	-423 910	-435 700	-435 700		
Köp av tjänster	-103 120	-152 030	-143 090	-143 090		
Material och varor	-7 239	-7 900	-7 000	-6 720		
Understöd						
Övriga kostnader	-53 236	-49 850	-52 880	-52 880		
Verksamhetskostnader	-596 668	-633 690	-638 670	-638 390	-638 670	-638 670
Verksamhetsbidrag	1 460 274	2 263 310	2 076 330	2 076 610	1 876 330	1 876 330
Förändring BU 2020-BU 2019		55,0 %	-8,3 %	-8,2 %		
Därav:						
Interna intäkter	4 533	654 500	662 000	662 000	662 000	662 000
Interna kostnader	-57 022	-73 580	-76 770	-76 770	-76 770	-76 770

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Verksamhetsbeskrivning

Till utrymmesförvaltningsavdelningen hör fastighetsförvaltning, städning och kosthåll. I budgetstrukturen utgör fastighetsförvaltningen en egen helhet, medan städning och kosthåll tillsammans utgör den andra helheten.

Utrymmesförvaltningen ansvarar för stadens 194 byggnader omfattande 172 737 m², inkluderat leasingobjekt, idrottsbyggnader och 219 hyresbostäder.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Utrymmesförvaltningen har som målsättning att med de övriga sektorerna så effektivt som möjligt använda stadens byggnader, underhålla dem i enlighet med fastighetsportföljsindelning samt att förverkliga ändamålsenliga utrymmen åt användarna och påbörja försäljningsprocessen med de byggnader som inte är i optimal användning. Verksamheten styrs i hög grad av de övriga sektorernas beställningar till enheten och verksamhetspunktens placering.

Med hjälp av det interna prissättningssystemet överförs de verkliga och faktiska kostnaderna som staden har för utrymmena till användaren. Avsikten är att kostnaderna överförs till användarna av utrymmen på ett så rättvist och tydligt sätt som möjligt. Det centrala målet är att uppnå en så kallad kostnadsmotsvarighet. Avsikten är att den interna driftshyran täcker alla kostnader som uppstår under en byggnads livscykel. Systemet ska vara enkelt och tydligt och kostnaderna periodiseras så att hyresnivån är stabil från ett år till nästa. Det ofördelade anslaget som används för reparationer och förbättringar belastar därmed inte direkt hyresgästens hyresnivå. Den interna hyran består av driftshyra, kapitalhyra och markhyra.

I driftshyran ingår alla kostnader för underhåll och service av byggnaden, t.ex. fastighetsskötare- och disponentservice, små reparationer, el, värme, vatten, avfallshantering och väktartjänster mm. Driftshyra uppskattas vid budgeteringen per byggnad och exempelvis en kall eller varm vinter påverkar i hög grad den faktiska driftkostnaden. Användaren kan däremot till en del styra kostnadsnivån för vattenkonsumtionen och elkonsumention. Driftshyran baserar sig på ett medeltal av 2017 och 2018 års reella utgifter plus en sk. marknadsökning. Förutom kostnader för el, värme, vatten, renhållning, fastighetsunderhåll etc. påförs ett omkostnadstillägg på 0,95 euro/m². Omkostnadstillägget täcker arbetsledningen, dejourverksamheten, leasinghyror för bilarna, försäkringar, interna IT-tjänster, reservdelar för fordon, bränslekostnader osv.

Kapitalhyrans beräkningsprincip baserar sig på indelningen i fastighetsportföljer samt byggnadens tekniska värde och återanskaffningsvärde och är fastslagen i stadsstyrelsen. I budgeten för 2020 är avkastningskravet 3,3 % - 6 % och består av en räntenivå på 3,3 % och en reparationsansvarsdel på 0 - 1,7 - 2,7 % (beroende på fastighetens indelning i fastighetsportfölj). Tanken är att det ska uppmuntra till att effektivisera användningen av utrymmena och att avstå från utrymmen som eventuellt blivit onödiga eller som inte är fullt utnyttjade. Markhyran är fastslagen till 0,50 euro/m².

Åtgärdsprogram Raseborg 2020 del 2

Eftersträvan är att i så hög grad som möjligt använda sig av stadens egna byggnader. I budgeten för 2020 har beaktats att Tunabo daghems verksamhet flyttar in i Snappertuna skolas utrymmen sommaren 2019. Tunabo, som totalt omfattar tre stycken byggnader, sattes till försäljning hösten 2019. Nettoeffekten för utrymmesförvaltningens del är +/- 0, inbesparningen sker hos "beställaren", d.v.s. hos bildningssektorn. Inbesparningen i fastighetsunderhållet uppnås när ifrågakvarande byggnader som berörs av RB del II är avyttrade.

Effektiveringsåtgärd 2020

Mångfunktionella hus är nyckeln till effektiv användning och en kvadratsmart vardag. Svartå skolcenter förverkligas enligt förslag under 2020-2021 och eftersträvbart är att flertal funktioner är gemensamma, till exempel fastighetsunderhåll, städning och bespisning. Användning av utrymmen effektiveras genom sam användning av utrymmen.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Vid nybyggnation och renovering eftersträvas enkla ytsnåla och klimatsmarta lösningar som effektiviseringsåtgärd med fokus på energisnålhet. Stadens strategi utgör en CO₂-neutral kommun före 2035 och genom att avveckla 3 st byggnader med fossil värmekälla vid genomförandet av Svartå skolcenter föregår staden med gott exempel samt förbättrar märkbart sina CO₂-resultat. Förberedelserna för förverkligandet av Svartå skolcentrum är beaktade i bildningens verksamhetsrelaterade kostnader och de fastighetsrelaterade kostnaderna är beaktade i utrymmesförvaltningens budget.

En servicenätsutredning över verksamheterna i stadens byggnader har gjorts. I servicenätsutredningen presenteras olika effektiviseringsalternativ, där verksamheter kunde flyttas inom befintliga bygganden eller ersättas med nya byggnader. Implementeringen av servicenätsutredningen görs med separata beslut (behandlingsprocessen av servicenätsutredningen hösten 2019).

I budgeten för 2020 beaktas att Hagahemmets verksamhet flyttas till utrymmen i Gammelboda så att verksamheten är i bruk 1.1.2020. Verksamhetens kostnader är beaktade i social- och hälsovårdens budget och de fastighetsrelaterade kostnaderna är beaktade i utrymmesförvaltningens budget. Även förberedelserna för nya Focus är beaktade i bildningssektorns samt utrymmesförvaltningens budget.

Raseborgs stad har som målsättning att vara koldioxidneutral år 2035. Det betyder att staden inte skall tillföra något nettotillskott av koldioxid. Eftersom ett nollutsläpp inte är möjligt behöver staden kompensera genom förnyelsebar och resurseffektiv elproduktion samtidigt som koldioxiden minskar. Gällande fastigheterna ligger tyngdpunkten på den byggda miljön, och avvecklandet av de fossila värmekällorna. Ett alternativ är att ta tillvara solenergi för uppvärmning. Detta kan genomföras genom jordvärme som är ett effektivt sätt att utvinna solenergi som lagrats i marken och är en flexibel värmekälla som kan kombineras andra värmekällor. Solenergi kan även tas tillvara genom solceller placerade på markområden eller på sådana tak som byggtekniskt och underhållsmässigt är lämpliga.

Samarbetet mellan utrymmesförvaltningen och samhällstekniken har utvecklats. Genom fastighetsskötardimensioneringen framkom att 52 % av fastighetsskötarnas arbetstid går åt till yttre områden, den återstående arbetstiden bör bevaras för underhåll av byggnaderna. Serviceproduktionen ändras i enlighet med personalmätningar och områdesentreprenad kan framöver implementeras i fastighetsunderhållet, men baserar sig på skild utredning.

Fastighetsförvaltning

Fastighetsskötseln sköts med sex stycken pooler. Varje pool har sin ansvarsperson. Fastighetsskötaren har ca. 5-7 byggnader att underhålla. Under år 2018 har utrymmesförvaltningen låtit utföra en mätning av fastighetsskötselns tekniska arbeten samt arbeten på yttre områden för att bättre kunna resursera arbetsfördelningen inom poolerna, få en jämnare fördelning av arbetsbördan samt en mätning på i hur stor utsträckning avdelningen samarbetar med samhällstekniska avdelningen. Mätningen har även resulterat i att fastighetsenheten under 2019 har genomfört ett internt uppföljningssystem över servicebegäran från sektorerna.

För att underlätta fastighetsskötseln och arkiveringen av data gällande byggnaderna använder sig avdelningen av det elektroniska serviceprogrammet Granlund Manager. Hela stadens personal har möjlighet att göra och ska göra arbetsbeställningar samt felanmälningar elektroniskt, till fastighetsenheten genom serviceprogrammet. Serviceprogramvaran utvidgas genom att staden tar i bruk tilläggsmodul omfattande elektroniska räddningsplaner för byggnaderna. Säkerhetschef är tillsatt för staden och en arbetsgrupp som omfattar representanter från de olika sektorerna.

Personalkostnaden för egen anställd personal belastar driftbudget med cirka 12,6 % av fastighetsavdelningens totala kostnader.

Alla stadens byggnader har granskats och införts i olika portföljer beroende på skick, användningsändamål och nyttjandegrad. Portföljerna är 7 till antalet. De är namngivna enligt följande; utveckling, användning, reparation, drift, avyttring, hyresbostäder och anskaffning. Denna portföljsklassifiering är som utgångsläge hur en byggnad ska skötas och repareras i framtiden.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Tomma fastigheter som finns till försäljning i avyttringsportföljen belastar utrymmesförvaltningens budget kännbart. För byggnaderna har budgeterats en driftskostnad för att hålla byggnaden varm och belyst samt för lätt underhåll.

Fastighetsenheten har sedan tidigare ramavtal med företag inom mindre byggtekniska arbeten samt VVS-arbeten. Ramavtalen konkurrensutsattes och förnyades våren 2018. Avtalen är i kraft tre år med möjlighet om ett års option. Även inom el-, VVS-, och arkitektplanering har ramavtalsplaneringsbyråer anlåtts. Dessa har även konkurrensutsatts och förnyats våren 2018 på tre år med möjlighet om ett års option. Ramavtal har även ingåtts 2018 gällande övervakningstjänster samt byggherrekonsultation. Övervakaren/byggherrekonsulten övervakar tekniska sektorns byggprojekt samt infrabyggnade.

Fastighetsförvaltningsenheten prioriterar högt underhållet och skötseln av ventilationsmaskiner,- och kanaler för att minimera problem med ineluften. Staden har en inomhusluftgrupp som sammanträder en gång i månaden. Gruppens sammansättning består förutom av stadens representanter från fastighetsenheten och arbetsskyddet också representanter från Sydspetsens miljöhälsa och företagshälsovården samt bildningsväsendet. På arbetslistan finns i medeltal tio objekt i vilka upplevs problem med inomhusluften, vilket procentuellt är en låg siffra med tanke på antalet byggnader staden har verksamhet i. Fastighetsenheten har som mål att i ett tidigt skede ingripa och utreda orsakerna till symptom i byggnaderna. Fastighetsenheten använder sig av expertishjälp i inomhusluftfrågor.

Utrymmesförvaltningen satsar på byggnaders inomhusluftskvalitet bland annat genom utredningar, realtidsmätningar av luftkvaliteten samt konkreta byggnads- och rengöringsåtgärder.

Investeringsprojekt 2020

Se separat stycke gällande investeringarna

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Mångfunktionella hus är nyckeln till effektiv användning och en kvadratsmart vardag. Eftersträvt i byggnaderna är hög belägningsgrad samt att flertal funktioner är gemensamma, till exempel fastighetsunderhåll, städning och bespisning. Användning av utrymmen effektiveras genom sam användning av utrymmen. Vid nybyggnation och renovering eftersträvas enkla ytsnåla och klimatsmarta lösningar som effektiviseringsåtgärd med fokus på energisnålhet. Stadens strategi utgör en CO2-neutral kommun före 2035 och genom att avveckla byggnader med fossil värmekälla bidrar fastighetsenheten till att nå målet.

Raseborgs stads simhalls, bollhalls och byggnadernas underhåll är planerat att övergå från bildningsväsendets fritidsavdelning till utrymmesförvaltningen 2021. Byggnadsmassan som tillkommer omfattar en våningsyta på 3 910 m² vilket kräver underhållspersonal samt hallmästare.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt	1 200 000 € försäljningsvinst. Fastighetsförsäljningen sköts av mättningsavdelningen i samråd med utrymmesförvaltningen.
	Regelbundna uppföljnings- och "respons"möten med sektorerna	- 2 gånger/år - rätt anpassad servicenivå - förplanering av kommande ändringar - ekonomiuppföljning - feedback från/till sektorerna

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

	Depåfunktionerna koncentreras till depån på Ekåsen och i Karis	Slutföra depåutredning och bearbeta användningsplan för utrymmen och därtill hörande utredning av investeringsbehov.
	Områdesentreprenad införs Marknadskartering utförs för att kartlägga marknaden	Områdesentreprenad omfattande fastighetsunderhåll påbörjas under våren 2020. Område 1: Fiskars och Svartå Område 2: Tenala och Bromarv
	Elektronisk uppföljning av arbetstid och arbetsinsats	Personalens täckningsgrad 100 % Aktivt utnyttjande av rapporter
	Förverkligande av strategin Införa en förnyelsebar och resurseffektiv elproduktion som samtidigt minskar koldioxiden	Minst en årlig installation
	Förverkligande av strategin Genomförandet av effektiviseringsåtgärder enligt godkänd servicenätsutredning	

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Implementeringen av fastighetsstrategin fortsätter. Aktiva beslut gällande fastighetsförsäljning.	Utökning av avyttringsportföljen
	Arbetar för att vara koldioxidneutralt före 2035.	Förbättrat resultat för CO2 utsläpp för fastigheterna, t.ex. genom förnyande av maskinparken eller byte av värmekällor.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan	
					2021	2022
Fastighetsmassa, egen (m ²)	156 430	158 000	151 000	151 000	151 000	151 000
Externt upphyrda utrymmen (m ²)*	11 089	9 312	11 888	12 080	12 080	12 080
Leasade utrymmen (m ²)	10 011	15 131	14 662	14 662	14 662	14 662
Fastighetskostnader (€/m ² /mån)	5,35	5,84	6,10	6,02	6,12	6,12
Verksamhetsbidrag (€/m ² /mån)	3,36	3,33	3,40	3,41	3,41	3,41
Avskrivningar (€/m ² /mån)	1,34	1,37	1,43	1,43	1,43	1,43
Fastighetskostnader (€/inv/mån)		38,16	39,16	38,65	39,28	39,28

*Omfattar bl.a. Knipnäs snickeri (660 m²), Lyckebo (528 m²), Fiskars skola + eftis (3948 m²), Landskapsmuseum (2100 m²), Sisu-hallarna (506 m²), VNS G-huset (716 m²), Sophiahemmet (1025,5 m²) och äldreboende i Gammelboda (2073 m²).

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Månadslöner	28,5	28,5	28,5	27,5	25,5	24,5
Timlöner	7,0	7,0	7,0	7,0	6,0	6,0
Total	35,5	35,5	35,5	34,5	31,5	30,5

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	18 558 648	20 063 330	20 258 050	20 096 970	20 306 970	20 306 970
Personalkostnader	-1 604 651	-1 594 010	-1 638 890	-1 638 890		
Köp av tjänster	-2 803 255	-3 116 910	-2 964 190	-2 964 190		
Material och varor	-3 895 802	-3 960 940	-3 918 400	-3 761 800		
Understöd						
Övriga kostnader	-3 096 767	-4 103 470	-4 483 770	-4 312 230		
Verksamhetskostnader	-11 400 475	-12 775 330	-13 005 250	-12 677 110	-13 054 140	-13 054 140
Verksamhetsbidrag	7 158 173	7 288 000	7 252 800	7 419 860	7 252 830	7 252 830
Förändring BU 2020-BU 2019		1,8 %	-0,5 %	1,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	15 442 064	16 925 420	17 020 230	16 859 150	17 069 150	17 069 150
Interna kostnader	-287 065	-981 810	-964 910	-964 910	-964 910	-964 910

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Verksamhetsbeskrivning

Till utrymmesförvaltningsavdelningen hör fastighetsförvaltning, lokalvård och kosthåll. I budgetstrukturen utgör fastighetsförvaltningen en egen helhet, medan lokalvård och kosthåll tillsammans utgör den andra helheten.

Lokalvård

Utrymmesförvaltningsavdelningen ansvarar för 129 500 m² städyta. Städningen styrs av verksamhetens hygiennivå. Lokalvårdens produktion är anknuten till verksamheten i fastigheterna och sektorernas beställningar.

Lokalvårdsverksamheten omfattar två olika lokalvårdspaket;

Lokalvårdspaket 1 omfattar städservice från måndag till fredag till priset av 21,75 euro/timme, d.v.s. ett fördelaktigare pris än under 2018 och 2019, då priset var 21,95 euro/timme. Paketet används i alla skolor, daghem, hälsostationer, kansliutrymmen mm. Det innehåller även service av tvätt-linnekäddor och köksuppgifter gemensamt med kosthåll.

Lokalvårdspaket 2 innehåller städservice måndag till söndag, d.v.s. sju gånger per vecka. Paketet omfattar helgtillägg, grundstädning, allt material så som soppsåsar, wc-handpapper, tvål, maskinservice, handledning mm. Priset är 23,75 euro/timme, vilket är fördelaktigare än under 2019 då priset var 23,95 euro/timme. Beställningen av lokalvårdspaket 2 har ökat markant i och med att social- och hälsovårdssektorn har utökat sin beställning. Även bildningsväsendet använder sig av lokalvårdspaket 2 för sin verksamhet i Karis idrotshall.

Vid flytt utförs specialstädning av möbler som stödåtgärd för att främja god inomhusluft.

Kosthåll

Raseborgs stads kosthållsenhet har för närvarande 1 centralkök, 8 tillverkningskök och 32 utdelningskök av varierande storlek, vilka årligen tillsammans producerar ca 1 400 000 portioner. Därtill inköps årligen från en extern producent ca 143 000 portioner. Kosthållsenhetens huvudmålsättning är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris där personalkostnadernas andel i kosthållsenhetens totala budget inte överskrider 50 %. Därtill är målsättningen att köken i mån av möjlighet använder närproducerade råvaror. Raseborgs stad har leveransavtal med Kuntahankinnat.

Kosthållsenheten tillreder den största delen av maten i Raseborg i egen regi. Till Hagahemmet, Raseborgs bäddavdelning samt Mäntykoto daghem köps däremot maten av HUS Tukipalvelut. Då kosthållsenhetens kunder är allt från småbarn till äldre, som alla har olika behov och rekommendationer och äter olika stora och många portioner per dygn, betyder det att även måltidspriserna är rätt många till antalet. Samma måltidskostnader tillämpas oberoende av produktionskostnad. Detta betyder att variationen i produktionskostnaderna som finns inom Raseborg inte beaktas i den interna faktureringen.

Social- och hälsovårdsnämnden fattar beslut om måltidspriser som berör hemmaboende pensionärer som går och äter av staden tillverkade måltider på äldreboendet. Priserna (euro/portion) gäller morgonmål, lunch samt kvällsmål i verksamhetsenhet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Lokalvård

Lokalvårdens tyngdpunkt ligger på effektivisering av städarbetstid, vilket omfattar städning på rätt tidpunkt med rätta redskap och metoder. Genom en rätt dimensionerad städning förvaltas fastigheten väl och materialens livslängd förlängs.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Lokalvårdens mål är att skapa en säker, hälsosam och trivsamt miljö i stadens lokaler samt att använda och öka användningen av miljövänliga städmedel. Av städmedel som används är målsättningen att ca 90 % skall vara svanmärkta år 2020, en förhöjning med 10% från år 2019. Svanen är Nordens mest kända och officiella miljömärkning. Svanen bedömer miljöpåverkan från en vara eller tjänst under hela dess livscykel, från råvara till avfall. Det ställs hårda klimat- och miljökrav, men även krav på funktion och kvalitet. Svanen tar hänsyn till alla miljöaspekter som till exempel klimatpåverkan, kemikalier, biologisk mångfald, utsläpp till luft, vatten och mark samt avfallshantering. Svanen skärper kraven kontinuerligt för att driva utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Lokalvården följer ekologiska värderingar som omfattar ringa mängd vatten, ekologiska städmedel samt städmetoder som inkluderar mikrofiberdukar och moppar.

Lokalvården påverkas av förändringar i strukturen. Städdimensioneringen uppdateras regelbundet och nya städdimensioneringar görs på äldreomsorgsenheterna med beaktande av verksamheten. Möjliga misstankar kring inomhusluften och dess kvalitet belastar lokalvården verksamhetsmässigt och ekonomiskt.

Det elektroniska kvalitetsuppföljningsprogrammet ePuhtaus införs under 2020. Med hjälp av programvaran kan man bl.a. följa att hygiennivåerna upprätthålls, särskilt om det finns utmanande utrymmen som kräver en större hygiennivå än vanligt. Kvalitetsuppföljningsprogrammet medför en bättre kundservice samt möjlighet att omgående åtgärda eventuella brister.

Karis bibliotekets flytt till andra utrymmen under byggtiden av Nya Focus förorsakar inga extra kostnader för lokalvården. Rivning av Askersgården och flytt av verksamheten till bokbuss under byggtiden för Svartå skolcenter leder till en årlig inbesparing på cirka 4 000 euro. Inbesparing från nybyggnationerna härleds från minskade städytor.

Från sektorn för social- och hälsovård tillkommer 17 stycken medarbetare och en beställning som ökat med cirka 650 städtimmar per vecka. Personal från social och hälsovård flyttas till tekniska sektorn. Förändringen leder till att kostnader ca 760 000 euro överförs till tekniska sektorn. En koncentrerad verksamhet med arbetsledning inom specialkunnande är mera resultat- och kostnadseffektiv, vilket påvisas när en större servicetjänst koncentreras till en plats. Underhåll och livslängden av byggnadernas ytmaterial förlängs även då materialen sköts med korrekta medel och maskiner. Det här medför också att priserna för lokalvårdspaket 1 och 2 kan sänkas trots de avtalsenliga löneförhöjningarna. Lokalvårdens personalkostnader utgör 85,7 % av den totala budgeten.

Kosthåll

Målsättningen är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris, men även att gallra och minska på tillsatserna samt välja ekologiska alternativ när det möjliggörs. Centrala förändringar inom kosthållet förverkligas i enlighet med stadsstyrelsens beslut gällande kosthållsstrukturen den 20.8.2018 § 315. Förverkligandet av kosthållsstrukturen fortsätter genom att planeringen av Ekenäs Högstadiums köks renovering påbörjas under hösten 2020.

Stadsfullmäktige godkände kosthållspolicyn den 3.6.2019 § 67. Matsvinnet vägs dagligen i stadens alla skolor, målsättningen är att minska matsvinnet och fotavtrycket i miljön.

Andelen vegetariska luncher på enhetens matsedel är 1-2 per vecka, eftersom fisk- och grötdagar räknas som vegetariska dagar. Målet är att senast om fem år alltid kunna servera ett vegetariskt alternativ till lunchen i skolor. Genom att minska på köttkonsumtionen påverkas klimatförändringen i positiv riktning. Raseborgs stad är en HINKU kommun med målsättning att minska CO2 utsläpp. Målet är att utveckla nya vegetariska rätter och på basen av responsen införa dem på matlistorna och därigenom även göra en miljögärning. Ekologiska produkter används och målet är att utöka andelen ekologiska produkter under 2020.

Kött och köttprodukter upphandlades skilt vid upphandlingen 2017, med samma kriterier som gäller för de finländska bönderna vid djurhushållningen. Kött-% enheten har specificerats vid upphandlingen. Halvfabrikat som används i Raseborgs egen produktion är biffar, bullar, färser och i någon mån frestelser. Vid upphandlingen av dessa produkter är kriterierna åtstramade.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Det uppdaterade köksdataprogrammet Aromi har år 2020 varit i bruk i ett år och recept, feedback och applikationen utvärderas.

Langansböle daghem får från och med januari 2020 sin mat levererad från Österby skolas nyrenoverade kök. Langansböle daghem har sedan januari 2018 fått sin mat från HUS Tukipalveluts kök.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Lokalvård

Utveckling av nya metoder med fokus på att bidra till en god inomhusluft i lokaliteterna samt att genom materialkännedom bibehålla befintliga ytors hållbarhet genom ett korrekt underhåll. Målsättningen är även att utveckla användningen av ekologiska städmedel. Nya arbetsmetoder kräver mera resurser i form av maskiner och externa tjänster för specialarbeten och specialkunnande, vilket utgör ekonomiska utmaningar för lokalvården.

Ändringar i servicenätsstrukturen beaktas inom lokalvården.

Kosthåll

I enlighet med stadsstyrelsens beslut från den 20.8.2018 § 315 ska befintliga tillverkningskök samt utdelningskök i ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknats att förverkligas enligt följande tidtabell; preliminärt Ekenäs högstadieskola 2021, Höjdens skola 2023 och Seminarieskolan 2025. Dessutom bör utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken. Dessa investeringar föreslås omfattas i kommande investeringsförslag.

Nuvarande köksstruktur kan effektivieras på basen av servicenätsstrukturen med separata beslut gällande enstaka kök. Ändringar i köksstrukturen kan förorsakas av ändringar i skol- eller daghemsstrukturen samt eventuellt kommande ändringar i landskapsförvaltningen, som berör kosthållets produktion.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Nya arbetsmetoder och specialkunnande införs i lokalvården för att förbättra inomhusluften	5 % av personalen utbildas i nya metoder för specialstädningar
	Områdesentreprenad för lokalvården införs, marknadskartering utförs	Områdesentreprenad omfattande fastighetsunderhåll och lokalvård införs 2020
	Effektivering genom större samarbete mellan kosthåll och lokalvården i centrala verksamhetspunkter	Effektivering av personaldimensioneringen
	Matsvinnet mäts i alla stadens skolor	Matsvinnet i stadens skolor är 2020 max 10% av produktionen

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

	Regelbundna uppföljnings- och "respons"-möten med sektorerna	- minst 2 gånger/år - rätt anpassad servicenivå - förplanering av kommande ändringar - ekonomiuppföljning - feedback från/till sektorerna

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Städdimensioneringen uppdateras regelbundet och nya verksamhetsområden kartläggs. Arbets- och produktionsmetoder effektiveras regelbundet. Föreläsningar i arbetshälsa, gruppdynamik och säkerhet.	Minskning av sjukfrånvaro
	Öka användning av miljövänliga städmedel med en ny produktgrupp	1 st standard produktgrupp ersätts med 1 st miljövänlig inom lokalvården
	Implementering av kosthållsutredningen sker genom sanering av befintliga kök	Den egna produktionen ökar och anslagen för köptjänster minskar

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Lokalvård						
Städpaket 1 (€)	22,23	21,95	21,75	21,75	21,75	21,75
Städpaket extern (€)	23,90	23,90	23,75	23,75	23,75	23,75
Antal städtimmar	134 507	131 500	163 800	163 800	163 800	163 800
Kostnader (€/inv/mån)		8,91	11,10	11,10	11,10	11,10
Kosthåll						
Kostnader (€/inv/mån)		15,54	16,15	15,99	16,15	16,15
<i>Portionsantal (st)</i>						
Daghem	454 868	462 420	389 710	389 710	389 710	389 710
Skolor	541 303	564 740	567 360	567 360	567 360	567 360
Åldringshem	311 212	315 546	296 940	296 940	296 940	296 940
Vård i hemmet	4 989	4 745	5 110	5 110	5 110	5 110
Övriga	109 697	110 000	105 000	105 000	105 000	105 000
Totalt	1 422 069	1 457 451	1 364 120	1 364 120	1 364 120	1 364 120
<i>Måltidspriser (€)</i>						
Daghem/heldagsvård*	5,55	5,55	6,50	6,32	6,50	6,50
Daghem/heldagsvård diet*	6,13	6,13	7,00	6,94	7,00	7,00
Skolor/lunch, lågstadier	3,42	3,42	3,57	3,46	3,57	3,57
Skolor/lunch, högstadies/gymnasier	3,46	3,46	3,77	3,65	3,77	3,77
Skolor/dietlunch	3,95	3,95	4,10	3,95	4,10	4,10
Åldringshem/dygnspris**	13,73-23,12	13,73-23,12	16,00-29,86	15,55-29,86	16,00-29,86	16,00-29,86
Pensionär lunch	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80
Pensionär dagverksamhet	7,00	7,00	6,34-7,00	6,34-7,00	6,34-7,00	6,34-7,00
Vård i hemmet	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80

*I priset ingår morgonmål, lunch och mellanmål

** I priset ingår morgonmål, lunch, eftermiddagskaffe, middag och kvällsbit

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Städning	64,0	62,0	62,0	74,0	74,0	74,0
Kosthåll	69,5	66,0	69,0	67,0	67,0	67,0
Total	133,5	128,0	131,0	141,0	141,0	141,0

2020: 17 vakanser överförda från social- och hälsovården, dygnet runt-boende och hälsovårdstjänster

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	8 016 892	8 098 770	9 050 350	8 912 350	9 050 350	9 050 350
Personalkostnader	-4 925 760	-4 992 710	-5 737 110	-5 737 110		
Köp av tjänster	-913 054	-958 910	-952 280	-952 280		
Material och varor	-1 568 301	-1 657 540	-1 747 340	-1 693 300		
Understöd						
Övriga kostnader	-516 510	-573 800	-613 620	-613 620		
Verksamhetskostnader	-7 923 624	-8 182 960	-9 050 350	-8 996 310	-9 050 350	-9 050 350
Verksamhetsbidrag	93 268	-84 190	0	-83 960	0	0
Förändring BU 2020-BU 2019		-190,3 %	-100,0 %	-0,3 %		
Därav:						
Interna intäkter	7 752 518	7 821 720	8 809 800	8 671 800	8 809 800	8 809 800
Interna kostnader	-384 266	-420 040	-425 120	-425 120	-425 120	-425 120

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden / Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Verksamhetsbeskrivning

Planläggningens huvudmålsättning är att enligt de i budgeten uppställda måtetalen förverkliga det godkända planläggningsprogrammet, med strävan till ett tillräckligt stort och attraktivt tomtutbud i staden, såväl för bostäder, service som för företagsetablering. En ekonomiskt hållbar bostads- och näringslivspolitik förutsätter en långsiktig och tillräcklig produktion av tomter på stadens egen mark. Planläggningen deltar aktivt i projekt som berör bostads- och näringslivspolitik.

För att uppnå målen måste staden ständigt utöka arealen med rättsverkande generalplan i centrumområden och övriga strategiskt viktiga områden. Detta ger bättre möjligheter för staden att själv kunna påverka den detaljerade planeringen. I områden med rättsverkande generalplan kan staden planera utan direkt styrning från landskapsplanen och på så sätt effektivare utnyttja sitt planläggningsmonopol. Dessutom blir eventuella besvärprocesser kortare, då besvärsrätten till högre rättsinstans är begränsad inom områden med rättsverkande generalplan

Behovet av att i högre grad gå igenom gällande detaljplaners aktualitet beaktas i resurseringen av planeringen. I avgränsningen av nya planprojekt beaktas alltid omkringliggande planers aktualitet och uppdateringsbehov.

En central målsättning är att i planeringsprocessen fördjupa samarbetet inom planeringen över sektor- och avdelningsgränserna. Avsikten är att i ett så tidigt skede som möjligt utreda planers totalekonomiska verkningar med beaktande av utbyggnad av infrastruktur och annan kommunal service.

Enheten ansvarar förutom för allmänna planläggningsuppgifter, som till exempel uppgörande av general- och detaljplaner också för lov enligt 171 §, 137 § och 137a §.

Enheten bevakar stadens intressen inom landskapsplaneringen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Under budgetår 2020 inleds arbetet med att uppgöra en utvecklingsbild för markanvändningen för Raseborgs hela geografiska område. Projektet är inskrivet i stadens nya strategi och skall enligt strategibeslutet basera sig bl.a. på en servicenätsutredning. Utvecklingsbilden ska fungera som vägledning för kommande generalplanering i staden. Utarbetandet av utvecklingsbilden i enlighet med strategin förutsätter en halv (0,5 årsverken) tilläggsresurs inom planläggningsenheten, som skulle handha generalplaneringen. Utvecklingsbilsarbetet beaktas i planeringen av kommande planläggningsprogram.

Detaljplaneringen av Kärby industriområde inleds som ett nytt planprojekt i enlighet med ny delgeneralplan i området.

I Ekenäs färdigställs planeringen av Ekåsens område, detaljplanen för nya konstmuséet samt ändringen av detaljplanen för Gamla stadshuset.

I Karis –området fortsätter planeringen av Stationsbackens område samt detaljplanen för Karis centrumområde bereds för godkännande. I planeringen beaktas möjligheten att nyttja kollektivtrafik/pendling samt en strävan att förtäta centrum med tomter för bostadsvåningshus.

Bland andra dessa ovan nämnda bostadsprojekt ger möjligheter för kommunen att idka en hållbar och långsiktig bostadspolitik. Målet är att skapa fungerande servicehelheter i städernas absoluta centrum där efterfrågan från olika användargrupper och på olika former av boende beaktas. Bostadspolitiken utformas tvärsektoriellt inom staden och de ekonomiska konsekvenserna bedöms på koncernnivå. Avdelningen ansvarar tillsammans med äldreomsorgen för beredning av ett bostadspolitiskt program.

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden / Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Målet med programmet är att kartlägga behoven för boende inom olika invånar- och kundgrupper samt skapa ett handlingsprogram, utreda kostnader samt åtgärder med en tidtabell för förverkligandet.

Tonvikt läggs även på planering av kulturhistoriskt värdefulla miljöer och på genomgången av detaljplaners aktualitet; planeringen av bl.a. Billnäs bruk, etapp II och Fiskars Övre bruk, Malcolmvägen fortsätter.

Insatser för att säkerställa utbudet av attraktiva egnahemstomter sker genom att färdigställa lämpliga planeringsobjekt, vilka redan är igångsatta; Båssastranden planläggs för havsnära boende med ca 50 st. egnahemstomter.

I samband med Stallörsparkens detaljplan ska en projektplan för småbåtshamnen och gästhamnen vid Stallören utarbetas. Planläggningen svarar för förplaneringen av området. Under 2020 kommer vissa utredningar att göras; layout, byggharhet samt kostnadsberäkning. Målet är att på lång sikt hitta en investeringsmodell för området.

I verksamheten ingår att aktivt bevaka stadens intressen i pågående landskapsplaneprocess.

Bland åtgärder för att balansera stadens ekonomi färdigställs pågående projekt samt nya planprojekt lyfts fram i skärgården och vid stränder; Bråtan, Baggö, Sommarö samt Tovö arkipelagen. Stranddetaljplaner för inkvarterings- och turismverksamhet i skärgården främjas.

Anslag för köp av planläggningstjänster bibehålls på 170 000 € för att kunna nå målen.

Inom beredningen av undantagslov och planeringsbehov sker en personalrotation för att effektivisera lovhanteringen och kontakten mellan byggnadstillsynen och planläggningen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet på längre sikt är att genomföra planläggningsprogrammet och framförallt de strategiska målen som hör ihop med generalplaneringen. Utvecklingsbilden för Raseborg kommer att ligga som grund för markplaneringen inom perioden.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Kärrby industriplan påbörjad	Beslut om anhängiggörande
	Bostadspolitiska satsningar i centrum; Järnvägsgatan-Liljedahlsgatan färdigställd, Karis centrum detaljplan samt Stationsbackens plan färdigställda.	Beslut om godkännande i fullmäktige
	Projektplanen (del I) för Stallörens gästhamn/småbåtshamn uppgjord.	Planbeslut och projektplan
	Förverkligande av strategin Godkännande av ett bostadspolitiskt program. I strategins handlingsprogram nämns som målsättning att åstadkomma hyreshus i centrum.	Beslut om godkännande i fullmäktige
	Förverkligande av strategin Påbörjande av utarbetandet av utvecklingsbild, upphandling, PDB.	Beslut i nämnd och på tjänsteinnehavarnivå

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden / Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligande av åtgärdsprogrammet (nya byggplatser i skärgården och vid stränder)	Planbeslut och försäljning
	Förverkligande av strategin Generalplanering i centrum på basen av utvecklingsbilden	Inledande av generalplanering

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Anhängiggjorda planer	18	7	7	7	7	7
Generalplaner, framlägningsperioder	2	2	2	2	2	2
Detaljplaner, framlägningsperioder	19	7	7	7	7	7
Godkända generalplaner	0	1	1	1	1	1
Godkända detaljplaner	9	6	6	6	6	6
Nya byggplatser/tomter i planer	65	30	30	30	30	30
Undantagslov	77	100	100	100	100	100

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Planläggningsbyrån, personal	7,25	7,00	7,00	7,20	7,20	7,20
Total	7,25	7,00	7,00	7,20	7,20	7,20

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden / Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	82 329	73 000	73 000	73 000	73 000	73 000
Personalkostnader	-482 390	-440 740	-487 250	-477 250		
Köp av tjänster	-260 259	-246 110	-240 570	-240 570		
Material och varor	-2 091	-3 000	-3 650	-3 510		
Understöd						
Övriga kostnader	-16 934	-27 010	-30 230	-30 230		
Verksamhetskostnader	-761 675	-716 860	-761 700	-751 560	-751 700	-751 700
Verksamhetsbidrag	-679 346	-643 860	-688 700	-678 560	-678 700	-678 700
Förändring BU 2020-BU 2019		-5,2 %	7,0 %	5,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 860					
Interna kostnader	-60 719	-72 920	-74 800	-74 800	-74 800	-74 800

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store / Miljöinspektör Maria Eriksson

---

Verksamhetsbeskrivning

Miljöenheten

Miljöenheten sköter myndighetsuppgifter i enlighet med lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning och speciallagar (t.ex. miljöskyddslagen, avfallslagen, vattenlagen, naturskyddslagen, marktäktslagen, lagen om vattentjänster, terrängtrafiklagen samt markanvändnings- och bygglagen). Miljömyndigheten beviljar tillstånd och behandlar anmälningar, övervakar olika verksamheter och ger utlåtanden. Rådgivning, uppföljning av miljöns tillstånd och att främja och utveckla miljövården utgör en viktig del av uppgifterna.

Miljöhälsovård

Sydspetsens miljöhälsonämnd i Hangö stad fungerar som kommunens hälsoskyddsmyndighet och anordnar lagstadgad veterinärvård.

Byggnadstillsynen

Enheten handhar byggnadstillsynsmyndighetens uppgifter enligt markanvändnings- och bygglagen. Byggnadstillsynsenhetens uppgifter omfattar rådgivning och övervakning för att styra byggandet enligt gällande planer och byggnadsordning. Den svarar för en behörig hantering av bl.a. byggnadslov, åtgärdstillstånd och utlåtanden i frågor som gäller byggande. Den utför granskningar och utpålningar på glesbygden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Miljöenheten

Målsättningen är att trygga en hälsosam, trivsamt och stimulerande samt naturekonomiskt hållbar livsmiljö för kommunens invånare. Miljöenheten satsar i enlighet med stadens strategi på att främja hållbar utveckling i samarbete med stadens övriga sektorer. Energi- och miljöprogrammet uppdateras 2020 i enlighet med strategin.

Övervakning och förebyggande verksamhet samt tillståndsbehandling prioriteras. Övervakningen är riskbaserad och sköts mera planerat än tidigare. Avgifter tas ut för planerade inspektioner och för kontroll av rapporter i enlighet med miljöskyddslagen och miljövårdsmyndighetens taxa. Ansökningar gällande miljöstillstånd och marktäkttillstånd behandlas inom 8 månader, registrering av verksamheter behandlas inom 90 dagar. Frågor gällande avloppssystem på glesbygden kommer att belasta enheten mera än tidigare i och med att tidsfristen att förnya gamla avloppssystem gick ut 31.10.2019.

Projekt Raseborgs å är ett av regeringens spetsprojekt för vatten- och havsvård som startade 2018. Projektet som finansieras av miljöministeriet fortsätter med konkreta åtgärder. Syftet är att förbättra tillståndet i Barösunds kustvattenområde, som hör till de sämst mående havsområdena i Finland.

Förändringar i lagstiftningen kräver en betydande arbetsinsats och utbildning för att upprätthålla kunskapsnivån.

Byggnadstillsynen

Byggnadstillsynens målsättning är att i enlighet med stadens strategi upprätthålla en rätt resurserad och smidig lovhantering med korta behandlingstider. Under år 2018 har en ny byggnadsordning vunnit laga kraft, som möjliggör ett enklare lovförfarande än tidigare. Under 2020 godkänns en revidering av byggnadsordningen inom vissa teman; anmälningsförfarande istället för åtgärdstillstånd, övernattningsstugor (ekonomibyggnad) som ett alternativ till sidofritidsbostad på mindre fastigheter.

Under år 2020 strävar man efter att största delen av lovansökningarna lämnas in elektroniskt, via nätbaserade gränssnittet Lupapiste. Möjligheten att ansöka om lov i pappersformat kvarstår, men själva behandlingen och arkiveringen sker via Lupapiste. Tillståndsberedarna sköter numera om största delen av all lovberedning, medan

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store / Miljöinspektör Maria Eriksson

byggnadsinspektörerna ansvarar för att loven beviljas, syneförrättningarna blir utförda samt allmän övervakning inom sina egna geografiska ansvarsområden. Tillståndsberedarna och byggnadsinspektörerna ska trots sina ansvarsområden vara flexibla och även kunna fördela resurserna till de delområden där byggverksamheten är som störst för att behandlingen av lovärendena och syneförrättningarna ska kunna optimeras.

Byggnadstillsynsmyndigheten kommer att minska på syneförrättningarna år 2020 för att prioritera behandling av lovärenden. Det olovliga byggandet upptar även alltmera av byggnadsinspektörens tid idag än tidigare. För att ytterligare fördela resurserna och prioritera behandlingen av lovärenden kan gårds- och gatusynen framöver utföras vartannat år, istället för varje år.

Under år 2020 kommer enheten fortsättningsvis att satsa på skolning av personalen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Miljöenheten

Förebyggande tillsyn får en större roll och verksamheten sköts mera planenligt än tidigare. Större fokus sätts på hållbar utveckling. Stora förändringar i lagstiftningen och den statliga miljöförvaltningen ställer krav på utveckling av verksamheten och personalens kunskande.

Byggnadstillsynen

Enligt strategin ska lovhanteringen ske smidigt, vilket betyder t.ex. tillräckliga resurser, satsningar på skolning samt samarbete inom sektorn. Delegeringarna ska vara ändamålsenliga med tanke på kort behandlingstid/besvärstid.

Byggnadstillsynen strävar på längre sikt efter att öka samarbetet regionalt med Ingå kommun och Hangö stad för att kunna bredda på specialkunnandet t.ex. inom VVS- och konstruktionsövervakning.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Miljöenheten Miljötillstånd och marktåktstillstånd behandlas utan dröjsmål	Tillstånd beviljas inom 6 månader
	Planenliga inspektioner görs enligt tillsynsplanen	10 st. miljötillståndsinspektioner enligt tillsynsplanen görs
	Utlåtanden ges inom utsatt tid	100 st. utlåtanden ges
	Byggnadstillsynen Uppnå mätetalen i budgeten vad gäller antalet bygglovsbeslut och granska att verksamhetens omfattning är i förhållande till antalet lov och ansökningar	320 st. bygglovsbeslut
	Uppnå mätetalen i budgeten vad gäller antalet anmälningsbeslut	150 st. anmälningar behandlat

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store / Miljöinspektör Maria Eriksson

	Byggnadsordningen revideras till vissa delar med målet att åstadkomma smidigare byggande t.ex. för fritidsboende	Beslut om godkännande
	Byggnadsinspektörers och tillståndsberedares deltagande i skolningstillfällen minst två ggr/år	Två kurstillfällen genomförda

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Regionalt samarbete inom VVS och konstruktioner	Samarbetsavtal ikraft

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Byggnadstillsyn						
Beviljade byggnadslov	416	320	320	320	320	320
Bruttokostnad/beviljat byggnadslov	1 429,10	1 861,41	1 800,34	1 800,34	1 800,34	1 800,34
Bruttokostnad/invånare	21,52	21,35	20,82	20,82	20,82	20,82
Åtgärdstillstånd	271	180	200	200	200	200
Anmälningar	150	250	150	150	150	150
Utförda syner	691	450	450	450	450	450
Miljövård						
Miljötillståndsinspektioner	30	15	10	10	10	10
Marktäktsinspektioner	24	25	25	25	25	25
Inspektioner enligt avfallslagen	47	40	20	20	20	20
Övriga miljöinspektioner	96	20	50	50	50	50
Miljövårdsinspektioner, totalt	197	100	105	105	105	105
Behandlade tillstånd för miljöåtgärder	18	15	15	15	15	15
Utlåtanden	322	100	100	100	100	100
Beslut och registreringar	62	30	30	30	30	30
Utlåtanden och beslut, totalt	384	130	130	130	130	130
Behandlade anmälningar	257	50	250	250	250	250
Miljöhälsovård						
Nettokostnader för miljöhälsovård	213 720	244 000	245 000	245 000	245 000	245 000
Veterinärvård						
Nettokostnader för veterinärvård	201 744	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store / Miljöinspektör Maria Eriksson

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Byggnadstillsyn	7,0	8,0	8,0	7,5	7,5	7,5
Miljövård*	5,8	5,5	6,5	6,25	6,25	6,25
Total	12,8	13,5	14,5	13,75	13,75	13,75

*inklusive projektet Raseborgs å

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	612 404	631 000	636 000	636 000	494 000	494 000
Personalkostnader	-842 164	-885 060	-851 220	-838 220		
Köp av tjänster	-593 207	-676 410	-693 930	-693 930		
Material och varor	-6 606	-13 200	-10 100	-9 700		
Understöd	-600	-600	-600	-600		
Övriga kostnader	-50 982	-75 250	-84 240	-84 240		
Verksamhetskostnader	-1 493 558	-1 650 520	-1 640 090	-1 626 690	-1 455 090	-1 455 090
Verksamhetsbidrag	-881 155	-1 019 520	-1 004 090	-990 690	-961 090	-961 090
Förändring BU 2020-BU 2019		15,7 %	-1,5 %	-2,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	11 307					
Interna kostnader	-86 213	-102 760	-116 220	-116 220	-116 220	-116 220

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallschef Christine Perjala

Verksamhetsbeskrivning

Nylands avfallsnämnd är en samnämnd för tolv kommuner (Askola, Borgnäs, Borgå, Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Lovisa, Raseborg, Sibbo, Sjundeå och Vichtis). Den ansvarar för myndighetsuppgifter som berör avfallshantering i medlemskommunerna.

Nämnden gör upp avfallshanteringsföreskrifter, ger allmänna anvisningar som grundar sig på avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna, fastställer avfallstaxan och avgifter för hushåll samt ger utlåtanden i avfallsärenden till andra myndigheter. Avfallsnämnden sköter om avfallshanteringens myndighetsärenden som enligt avfallslagen är på kommunernas ansvar och som kommunerna har gett över till avfallsnämnden att sköta. Avfallsnämnden övervakar att dess beslut följs och avfallshantering fungerar. Verksamheten sker i ett nära samarbete med avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab samt kommunernas miljövårdsenheter.

Raseborgs stad fungerar som ansvarskommun för avfallsnämnden, verksamheten är definierad i avtalet om den gemensamma avfallsnämnden. Personalen är stationerad i både västra- och östra Nyland.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2020 i enlighet med strategins handlingsplan

Avfallshantering i Nyland fungerar på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har ansvaret för över 228 000 invånares avfallshantering i västra och östra Nyland. Avfallsnämndens alla kostnader täcks med den grundavgift som det kommunala avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab indriver. För Raseborgs stad uppkommer det inga kostnader av avfallsnämndens verksamhet. Personalen består av fyra tjänstemän och två befattningar.

Finland måste anpassa sin avfallsservice enligt de krav som EU-direktiven ställer för framtiden gällande materialåteranvändning och återvinning. Avfallsnämnden har godkänt avfallshanteringsföreskrifterna i vilka det ställs nya skyldigheter för t.ex. husbolag att separatsamla återvinnbart avfall från boende. Avfallshanteringsmyndigheten måste binda fast resurser för att följa upp att husbolagen ansluter sig till avfallsservicen enligt de nya kraven.

För tillfället pågår det nationellt förslag till att göra ändringar i avfallslagen. Avfallsnämnden kommer sannolikt även i framtiden att ha ansvar över avfallstransportregistret, trots möjliga ändringar i avfallslagen. Nämnden har från tidigare ett täckande register över de blandavfallstransporter som kommunen ansvarar för. Arbetet med att få ett nytt täckande avfallstransportregister för slamtransporterna fortgår. Upprätthållandet av slamtransportregistret kräver omfattande insatser. Det bör finnas personresurser till att föra in uppgifter till registret.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022 i enlighet med strategins handlingsplan

Avfallsservicen är en offentlig nödvändighetsservice. Ett av det viktigaste verksamhetsmålet för nämnden är att följa med att de i avfallslagen givna uppgifterna för nämnden uppfylls, så att avfallsservicen fungerar inom nämndens område. Det är sannolikt att det sker ändringar i avfallslagen. De ändringar som nu finns till kännagivna skulle medföra att avfallshanteringsmyndigheten har en stor roll då det gäller återanvändningen och återvinning av olika avfallslag. Att följa upp att de i lagen ställda kraven för materialåtervinningsandelen kan nås, ställer stora krav på avfallshanteringsmyndigheten och kräver resurser.

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallschef Christine Perjala

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Avfallshanteringsföreskrifterna uppfylls gällande skyldigheten att separatinsamla bio- och återvinnbart avfall från boende	Det har gjorts insatser för att uppnå avfallshanteringsföreskrifternas krav i samarbete med avfallsbolaget och kommunernas miljöskyddsenheter.
	Uppbyggandet av transportregistret för slamtransporter framskrider.	Arbetet med att föra in uppgifter i slamtransportregistret fortgår med de uppgifter som finns tillgängliga för avfallshanteringsmyndigheten.

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Avfallshanteringen på Nylands avfallsnämnds tolv kommuners område fungerar på ett ändamålsenligt sätt.	Avfallshanteringen sköts genom att följa avfallshanteringsföreskrifterna samt övriga krav som ställs för verksamheten.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Antal sammanträden	3	5	5	5	5	5
Antal behandlade ärenden	17	40	40	40	40	40
Antal tjänstemannabeslut	80	200	200	200	200	200

Årsverk

31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avfallshanteringschef	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Ansvarig avfallsinspektör			1,0	1,0	1,0	1,0
Avfallshanteringskoordinator	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Avfallsinspektör			2,0	2,0	2,0	2,0
Avfallshanteringsassistent			1,0	1,0	1,0	1,0
Total	2,0	2,0	6,0	6,0	6,0	6,0

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallschef Christine Perjala

Driftsekonomi €

	BS 2018	BU 2019 med ändr.	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021 2022	
Verksamhetsintäkter	195 649	451 000	458 000	458 000	458 000	458 000
Personalkostnader	-146 642	-361 540	-373 070	-373 070		
Köp av tjänster	-13 339	-24 650	-24 100	-24 100		
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader	-8 236	-5 340	-100	-100		
Verksamhetskostnader	-168 216	-391 530	-397 270	-397 270	-397 270	-397 270
Verksamhetsbidrag	27 432	59 470	60 730	60 730	60 730	60 730
Förändring BU 2020-BU 2019		116,8 %	2,1 %	2,1 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-8 365	-4 390				

2018 innehåller kostnaderna endast för Västra Nylands avfallsnämnd. Kostnaderna för Östra Nylands avfallsnämnd uppstod hos Borgå stad. Fr.o.m. 2019 bokförs alla kostnader för Nylands avfallsnämnd hos Raseborgs stad. Därav den stora skillnaden mellan 2018 och 2019.

Verksamhetsbeskrivning

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet, som godkänts i fullmäktige, är ca 6 750 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2020

Verksamhetens strategiområden är hög funktionssäkerhet, stabil ekonomi, kunnig och motiverad personal samt god service. Målet är att hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Största investeringen under år 2020 kommer att vara färdigställandet av förbindelseledningen mellan Ekenäs och Karis. Därtill kommer en hel del mindre investeringar i nätverket samt planering och uppdatering av tekniken i processbassängerna vid Skeppsholmens reningsverk. Planeringen av en förbindelseledning till Finnäs påbörjas. Gällande riskhanteringen gör vi under år 2020 upp ett riskhanteringssystem för hushållsvattnet WSP (Water Safety Plan). För personalens del lägger vi tyngd på att hindra olycksfall samt att genomföra utvecklingssamtal med hela personalen. Vår kundservice vill vi förbättra genom att utveckla våra nätsidor och våra digitala tjänster.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021-2022

Målen under åren 2021-2022 är att fortsättningsvis hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Detta försöker vi nå genom att satsa på verksamhetens strategiområden: hög funktionssäkerhet, stabil ekonomi, kunnig och välmående personal samt god service. Under åren 2021-2022 blir en uppdatering av Raseborgs Vattens verksamhetsområde aktuell. Investeringen i processbassängerna vid Skeppsholmens reningsverk fortsätter genom byggandet av tak och väggar. Därtill utreder vi olika möjligheter till minskning av elförbrukning och möjlighet att installera solpaneler t.ex vid reningsverken. Nätverket byggs ut för att tjäna fler kunder, t.ex förbindelseledningen till Finnäs. Vi strävar till att göra upp ett långsiktigare saneringsprogram av våra befintliga rör och att aktivt jobba för att få ner läckmängden. Gällande riskhanteringen gör vi upp ett riskhanteringssystem för avloppsvatten från tätbebyggelse SSP (Sanitation safety plan). Personalens kunskande och motivation uppehåller vi genom skolning och en aktiv personalpolitik. Utvecklingen av våra digitala tjänster fortsätter.

Bindande mål 2020

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Hög funktionssäkerhet Vattenanskaffning, vattendistribution och avledande av avlopp, avloppsvattenhantering	Uppgjort riskhanteringssystem för hushållsvatten WSP Förbindelseledningen mellan Karis och Ekenäs färdig. Planering gjord för förbindelseledning till Finnäs. Mellanväggarna i processbassängerna vid Skeppsholmens reningsverk installerade.
	Stabil ekonomi	Budgeten följs.
	Kunnig och motiverad personal	Utvecklingssamtal genomförs med hela personalen. Uppföljning av antal sjukfrånvarodagar till följd av olycksfall.
	God service	Utveckling av digitala tjänster Vattenavgiften skall hållas på en skälig nivå.
	Resultatmålet för Raseborgs Vatten höjs.	30 230 euro.

Bindande mål 2021-2022

	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Hög funktionssäkerhet Vattenanskaffning, vattendistribution och avledande av avlopp, avloppsvattenhantering	Förbindelseledningen till Finnäs färdig. Uppgjort riskhanteringssystem för avloppsvatten SSP. Processbassängerna vid Skeppsholmens reningsverk försedda med tak och väggar.
	Stabil ekonomi	Budgeten följs. Minskning av elförbrukning. Minskning av läckmängd.
	Kunnig och motiverad personal	Skolning Utvecklingssamtal
	God service	Utveckling av digitala tjänster Vattenavgiften skall hållas på en skälig nivå.

Övriga nyckeltal

	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021	2022
Prestationer						
Antal anslutningar st	6 733	6 770	6 800	6 800	6 830	6 860
Såld vattenmängd m ³	1 340 198	1 370 000	1 259 260	1 259 260	1 265 000	1 270 000
Såld avloppsvattenmängd m ³	1 268 849	1 310 000	1 147 540	1 147 540	1 152 500	1 157 500
Vattenledning km	399	399	401	401	413	418
Avloppsledning km	421	422	424	424	436	438
Vattentäkter st	12	12	12	12	12	11
Avloppspumpstationer st	139	146	146	146	149	149
Avloppsreningsverk st	3	3	3	3	3	3
Bindande mätetal						
Utgifter €/m ³ vatten	2,35	2,35	2,58	2,58	2,62	2,62
Intäkter €/m ³ vatten	4,41	4,46	4,70	4,70	4,70	4,70

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Klara Eklund

DRIFTSHUSHÅLLNING

Årsverk

ÅRSVERKEN 31.12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverken	21,0	21,0	21,0	21,0	21,0	21,0
Årsverken totalt	21,0	21,0	21,0	21,0	21,0	21,0

Driftsekonomi €

SAMMANDRAG €	BS 2018	BU 2019	Förslag 2020	BU 2020	Ekonomiplan 2021	2022
Intäkter						
Försäljningsintäkter	5 921 665	6 113 630	5 923 080	5 923 080	5 942 000	5 960 000
Övriga intäkter	69 273	60 550	61 300	61 300	57 000	58 000
Intäkter totalt	5 990 938	6 174 180	5 984 380	5 984 380	5 999 000	6 018 000
Förändring (BU 2019 vs BU 2018)		3,1 %	-3,1 %	0,0 %		
Kostnader						
Material, förnödenheter och varor	-762 236	-740 100	-777 750	-777 750	-780 000	-790 000
Köp av tjänster	-1 106 667	-1 118 130	-1 158 880	-1 158 880	-1 150 000	-1 150 000
Löner och arvoden	-905 606	-968 000	-948 850	-948 850	-1 000 000	-1 000 000
Lönebikostnader	-229 136	-238 750	-230 800	-230 800	-240 000	-240 000
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 501 689	-1 412 300	-1 481 200	-1 481 200	-1 500 000	-1 500 000
Övriga rörelsekostnader	-149 717	-159 000	-137 650	-137 650	-150 000	-150 000
Kostnader totalt	-4 655 051	-4 636 280	-4 735 130	-4 735 130	-4 820 000	-4 830 000
Förändring (BU 2019 vs BU 2018)		-0,4 %	2,1 %	0,0 %		
Rörelseöverskott	1 335 887	1 537 900	1 249 250	1 249 250	1 179 000	1 188 000
Ränteintäkter						
Övriga finansiella intäkter	3 167	4 000	3 000	3 000	4 000	4 000
Till kommunen betalda räntekostnader	-52 763	-46 000	-27 000	-27 000	-13 000	-13 000
Till övriga betalda räntekostnader	-103 648	-105 000	-77 000	-77 000	-60 000	-42 000
Ersättning för grundkapital	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
Övriga finansiella intäkter	-247					
Över-/underskott före extraord.poster	583 863	791 900	549 250	549 250	511 000	538 000
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
Räkenskapsperiodens överskott	583 863	791 900	549 250	549 250	511 000	538 000
Förändring (BU 2019 vs BU 2018)		35,6 %	-30,6 %	0,0 %		

INVESTERINGAR 2020-2022	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		2020-2022 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Mark- och vattenområden, fastigheter								
Utgifter / Inköp av markområden		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 500 000
Inkomster / Balansvärde för sålda markområden och byggnader		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Netto		0		0		0		0
Byggnader								
Svartå skolcentrum								
För förverkligandet av en nybyggnad för kommunal service för bägge språkgrupper anvisas ett anslag för 2020-2021. Byggnaden omfattar dagvård på två språk, förskola, skola för årskurs 1-6, bibliotek barnrådgivning samt gymnastiksal. Byggnadet föreslås påbörjas under våren 2020 och slutföras i december 2021. Projektet förutsätter rivning av Askersgården som planeras ske i november - december 2019. Bildningsväsendet ansöker om finansiellt stöd för gymnastiksalen.								
Utgifter	-5 300 000	-1 700 000	-1 700 000	-3 400 000	-3 400 000			-5 100 000
Katarinaskolan								
Behovsutredningen samt fortsatt planering av Katarinaskolans sanering och tillbyggnad i Karis är påbörjad 2019. Anslaget används till förplanering av själva skolprojektet, men också för planering av ersättande utrymmen under saneringstiden. Projektet är avsett att förverkligas under åren 2022-2023. Omfattningen av saneringen avgörs i samband med servicenåtsutredningen och fortsatt planering.								
Utgifter	-5 800 000			-200 000	-200 000	-2 700 000	-2 700 000	-2 900 000
Tenala brandstation								
Västra Nylands räddningsverks direktion föreslår i sitt beslutsförslag åt kommunerna den 24.4.2019 § 14 att Tenala brandstation grundrenoveras 2020. Planeringen sker 2019 och grundrenoveringen föreslås 2020. I samband med saneringen ingår staden ett långvarigt hyreskontrakt med Västra Nylands räddningsverk och investeringskostnaden beaktas i den externa hyran.								
Utgifter	-500 000	-500 000	-500 000					-500 000
Kosthållsutredning								
Stadsstyrelsen beslutade den 20.8.2018 § 315 att befintliga tillverknings- samt utdelningskök i Ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknat att förverkligas enligt följande tidtabell; Österby skola och Österby daghem 2019. Därefter preliminärt Ekenäs högstadieskola 2021, Höjdens skola 2023 och Seminarieskolan 2025. Dessutom bör utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken.								
Utgifter	-4 700 000	-100 000	-100 000	-1 260 000	-1 260 000	-100 000	-100 000	-1 460 000
Simhallen								
Simhallens konditionskartläggning påbörjas 2019 och kartläggningen fortsätter under 2021.								
Utgifter		-40 000	0	-200 000	-40 000		-200 000	-240 000
Solpaneler, anslag för förbättrande av energieffektiva lösningar								
Byggnaderna som väljs för solpaneler eller andra åtgärder som förbättrar energieffektiviteten görs med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-200 000	-200 000					-200 000
Skolgårdar								
För en förbättring av skolornas gårdsmiljö reserveras ett anslag. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-100 000	-100 000					-100 000

INVESTERINGAR 2020-2022	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		2020-2022 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Äldreboende i Ekenäs								
Social- och hälsovårdsnämnden har 3.10.2019 föreslagit att ett anslag på 150 000 euro sätts in i investeringsplanen för år 2021 samt 250 000 euro år 2022, för en helhetsplanering och utredning av behovet av hinderfria bostäder samt ett resurserat serviceboende för äldre i centrum av Ekenäs. Målet bör vara att centret är verkställt 30.6.2024.								
Utgifter			-100 000	-150 000	0	-250 000	0	-100 000
Grundrenoveringar								
För reparationer i olika byggnader reserveras årligen ett reparationsanslag som fördelas med separat beslut av tekniska nämnden. Enskilda projekt över 200 000 euro godkänns av stadsstyrelsen. Större grundförbättringar som planeras för år 2020 stöder sig på servicenätsutredningen, på stadens fastighetsstrategi samt på konstruktions- och behovsutredningar utförda 2019. Tekniska nämnden disponerar anslagen bland följande objekt: •Raseborgsvägen 5 •Slutarkiv på Ekåsen-området •Seminarieskolans gymnastiksals takkonstruktion •Seminarieskolans gymnastiksals golvbeläggning •Karis bollhalls takkonstruktion •Grabbegården •Ekåsenområdet •Vattentak på flertalet byggnader •Iloa nvckelhanterinassvstem								
Utgifter		-1 500 000	-1 500 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 500 000	-1 500 000	-4 200 000
Byggnader totalt		-4 140 000	-4 200 000	-6 410 000	-6 100 000	-4 550 000	-4 500 000	-14 800 000
Infrastruktur								
Parkanläggningar och lekplatser								
Anslaget omfattar sanering och förnyandet av konstruktioner för allmänna områden. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-300 000
Fritidsanläggningar								
Anslaget omfattar idrotts-, samt fritids- och motionsanläggningar. Aktuella projekt är ett utegym i Ekenäs och asfaltering vid uteförärd vid centralidrottsplan i Karis. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-250 000	-250 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-650 000
Småbåtshamnar								
Anslaget omfattar en sanering av Ormnäs brygga samt smärre förbättringar i befintlig hamninfra. Tekniska nämnden disponerar anslagen.								
Utgifter		-200 000	-200 000	-150 000	-150 000	-650 000	-650 000	-1 000 000
Södra viken, muddring och kajer								
Regionförvaltningsverket har med beslut 18.3.2019 100/2019 beviljat lov för iständsättning och muddring av Södra viken. Enligt miljölovet ska projektet påbörjas senast 2022 och vara färdigt senast 2025. Muddring samt förbättring av befintliga kajkanter föreslås som ett treårigt pojekt. År 1 förstärkning av kajkanter, år 2 förstärkning av kajkanter och muddring, år 3 fortsatt förstärkning av kajkanter och muddring.								
Utgifter	-3 500 000	-1 000 000	0	-1 500 000	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000

INVESTERINGAR 2020-2022	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		2020-2022 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Svartån, fiskevägar								
För byggande av fiskevägar i Svartån reserveras för åren 2016-2021 totalt ett anslag på 1,3 miljoner euro. Fiskevägsprojektet är ett samprojekt tillsammans med NTM-centralen, kommunerna Raseborg, Lojo, Vihtis, Karkkila och Loppis. Dessutom ingår finansiering från staten och EU. Raseborgs stad fungerar som byggherre för projektet. För 2020 föreslås anslag för slutförande av Äminnefors fiskväg samt generell planering samt konstruktionsplanering av Åkerfors fiskväg.								
Utgifter	-1 295 000	-265 000	-265 000	-15 000	-15 000			-280 000
Inkomster								
Netto	-1 295 000	-265 000	-265 000	-15 000	-15 000			-280 000
Trafikleder, grundförbättringar och nybyggnad								
Anslaget används för grundförbättringar, nybyggnation och asfalteringar. Tonvikten ligger på att minska saneringsskulderna. Ett skilt arbetsprogram för fördelning av anslaget uppgörs och separat beslut om fördelningen fattas av tekniska nämnden.								
Utgifter		-2 000 000	-2 000 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000	-5 400 000
Nya bostads- och industriområden								
Utbyggande av bostads- och industriområden enligt behov och efterfrågan på tomter. Aktuella projekt 2020 är Gammelboda hamnområde, Rödmossen och Ollabrinken i Svartå. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-240 000	-240 000	-300 000	-300 000	-400 000	-400 000	-940 000
Markanvändningsavtal								
Projekt där staden ingått markanvändningsavtal. Aktuella projekt för 2020 är Billnäs, Fiskars och Järnvägsgatan. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-400 000	-400 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Projekt								
För 2020 föreslås ett anslag som omfattar Pojo centrum, fortsättning av en friluftsled som avser Ormnäs - Ekäsenområdet, friluftsled Billnäs - Pumpviken samt trafiksäkerhetsåtgärder. Trafiksäkerhetsåtgärderna innebär förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enligt nämndens prioritering. Anslag för en naturstig och bro för Ramsholmen-Gäsören föreslås under 2022. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-480 000	-480 000	-980 000
Trafikledsarrangemang RV 25								
Trafikarrangemang i anslutning till den s.k. utvecklingskorridoren för RV 25. Anslaget reserveras för trafikarrangemangen i Läpp. Korsningsarrangemangen vid omfartsvägen och RV 25 ses som en helhet och förverkligas i etapper. Planerna att avlägsna plankorsningar längs Hangö-Hyvinge banan kan föräntleda deltagande i kostnader för staden. Anslaget aktiveras med separat beslut av stadsstyrelsen när kostnadseffekten är klar. Stadsstyrelsen har den 17.6.2019 § 247 gjort en budgetreservering för vägplaneringsanslag på 100 000 euro för 2020. Målsättningen är att byggnadsarbetena inleds under de inkommande verksamhetsåren. Anslag för byggande behandlas med separata beslut.								
Utgifter		-100 000	-100 000	-2 000 000	-2 000 000	-800 000	-800 000	-2 900 000
Infrastruktur totalt		-4 805 000	-3 805 000	-6 415 000	-4 915 000	-5 530 000	-5 530 000	-14 250 000

INVESTERINGAR 2020-2022	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		2020-2022 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Övrigt								
Numerisk baskarta								
Baskarta för planläggning och markdisponering.								
Utgifter				-60 000	-60 000			-60 000
Placeringar								
Övriga aktier och andelar (Fokus)								
Stadsstyrelsen har den 17.6.2019 § 248 godkänt en projektplan för den s.k. nya Fokusfastigheten. En utredning för Karis centrumfastigheter samt konditionsgranskning och projektplan för Fokus fastighet har gjorts. Konditionsgranskningen påvisar att byggnaden är i dåligt skick och ur projektplanen framkommer att den föreslås ersättas med ett nybygge. Projektanslaget omfattar nybygge och rivning av Fokus. Investeringsanslaget förbrukas genom köp av aktier i ett gemensamt fastighetsaktiebolag. Stadens betalningsandel till fastighetsaktiebolaget sker i enlighet med avtalet mellan parterna. Stadsstyrelsen godkänner det s.k. samarbetsavtalet separat. Det nybildade fastighetsaktiebolaget fungerar som byggherre.								
Utgifter	-5 000 000	-2 800 000	-2 800 000	-2 000 000	-2 000 000			-4 800 000
Bruttoinvesteringar		-12 245 000	-11 305 000	-15 385 000	-13 575 000	-10 580 000	-10 530 000	-35 410 000
Inkomster		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Nettoinvesteringar		-11 745 000	-10 805 000	-14 885 000	-13 075 000	-10 080 000	-10 030 000	-33 910 000

INVESTERINGAR 2020-2022	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2020		Plan 2021		Plan 2022		2020-2022 Budget - Plan
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
AFFÄRSVERK: Raseborgs Vatten								
Komplettering av vattentäcker								
Utgifter		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Utbyggnad av ledningsnät i bostads- och industriområden								
Utgifter		-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-900 000
Sanering av ledningsnät, ytbyggnad av ytvattenledningar								
Utgifter		-800 000	-800 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 200 000	-1 200 000	-3 000 000
Förbindelseledning till Finnäs								
Utgifter		-30 000	-30 000	-100 000	-100 000	-300 000	-300 000	-430 000
Ekenäs-Karis förbindelseledning								
Utgifter		-200 000	-200 000					-200 000
Komplettering av avloppspumpstationer								
Utgifter		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Komplettering av reningsverk								
Utgifter		-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-25 000	-25 000	-625 000
Raseborgs Vatten								
Utgifter		-1 680 000	-1 680 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 875 000	-1 875 000	-5 305 000
Inkomster		0	0	0	0	0	0	0
Netto		-1 680 000	-1 680 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 875 000	-1 875 000	-5 305 000
Bruttoinvesteringar inkl affärsverken		-13 925 000	-12 985 000	-17 135 000	-15 325 000	-12 455 000	-12 405 000	-40 715 000
Inkomster inkl affärsverken		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Nettoinvesteringar inkl affärsverken		-13 425 000	-12 485 000	-16 635 000	-14 825 000	-11 955 000	-11 905 000	-39 215 000

INVESTERINGSPROGRAM	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Investeringsprogram per år	10,805	13,075	10,03	9,97	6,85	16,51	8,85	4,71	11,55	4,51	4,65	7,61	4,55	4,51	4,65
BYGGNADER															
<i>Byggnader, investeringar</i>															
Svartå skolcentrum	00	00													
Katarinaskolan		0	00	00											
<i>Ersättande utrymmen under saneringstiden för Fokus och Katarina Skolan: t.ex. Grabbegården, Lönnbergs, Klinckbacka skola, baracker</i>	00	00	00												
Kirkkonkylän koulu, stor skolbyggnad			0	00											
Seminarie skolan					0	00									
Tenala Servicehem									00						
Tenala Brandstation	00														
Ekenäs högstadieskola								0	00						
Maria-hemmet											0	00			
Kirkkonkylän koulu, tegelbyggnad												00			
Kosthållsutredning	0	00	0	00	0	00									
Simhallen		0	0	00	00										
Solpaneler, anslag för förbättrande av energieffektiva lösningar	00														
Skolgårdar	00														
Äldreboende i Ekenäs	0														
Grundrenoveringar (ofördelat anslag)	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
BYGGNADER totalt	4,20	6,10	4,50	4,56	2,00	12,75	5,50	1,40	8,10	1,20	1,30	4,20	1,20	1,20	1,20
INFRA															
<i>Investeringar i infrastruktur</i>															
Parkanläggningar och lekplatser	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Fritidsanläggningar	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Småbåtshamnar	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Södra viken, muddring och kajer			00	00	00										
Svartån, fiskevägar	00	0													
Trafikleder, ofördelat anslag	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Landsbro bro				00											
Nya bostads- och industriområden	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Markanvändningsavtal (Fiskars, Billnäs, Axxell, Järnvägsgränd)	00	00	00	00		00									
Projekt	00	00	00			00			00			00			00
Trafikledsarrangemang RV 25	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
INFRA totalt	3,805	4,915	5,53	5,35	4,85	3,70	3,35	3,25	3,45	3,25	3,35	3,35	3,35	3,25	3,45
ÖVRIGT															
<i>Övriga investeringar</i>															
Markköp	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Fastighetsförsäljning	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Numerisk baskarta		00		00		00		00		00		00		00	
Placeringar	00	00													
Övrigt totalt	2,80	2,06	0	0,06	0	0,06	0	0,06	0	0,06	0	0,06	0	0,06	0

EXTERN Resultaträkningsdel

RESULTATRÄKNING	Bokslut	BU 2019	Prognos	Förslag	Budget	Plan	Plan
Inkl. aff.verket Raseborgs vatten	2018	Inkl budget ändr.	30.09.2019	BU 2020	2020	2021	2022
Verksamhetens inkomster							
Försäljningsinkomster	10 359 718	10 228 270		9 879 550	10 079 550		
Avgiftsinkomster	9 628 537	9 669 830		9 458 890	9 458 890		
Understöd och bidrag	2 256 808	1 844 530		2 063 650	2 063 650		
Övriga verksamhetsinkomster	7 070 177	6 921 260		7 140 420	7 122 220		
Verksamhetens inkomster	29 315 240	28 663 890	28 862 056	28 542 510	28 724 310	28 542 430	28 561 430
Tillverkning för eget bruk	267 439	325 000	278 521	345 500	345 500		
Verksamhetens utgifter							
Personalutgifter	-81 553 849	-84 698 350		-86 811 050	-86 684 420		
Köp av tjänster	-86 463 499	-87 324 400		-88 788 670	-88 739 410		
Material, förnödenheter och varor	-10 855 924	-11 199 620		-11 177 840	-10 776 670		
Understöd	-8 694 684	-9 068 520		-9 007 790	-9 037 790		
Övriga verksamhetsutgifter	-5 681 615	-6 163 310		-6 622 300	-6 450 760		
Verksamhetens utgifter	-193 249 571	-198 454 200	-197 988 366	-202 407 650	-201 689 050	-202 882 690	-203 051 690
VERKSAMHETS BIDRAG	-163 666 891	-169 465 310	-168 847 789	-173 519 640	-172 619 240	-174 340 260	-174 490 260
Skatteinkomster	112 870 601	114 625 000	113 484 000	119 262 000	119 262 000	121 705 000	124 035 000
Kommunalskatt	97 092 137	98 946 000	97 826 000	103 455 000	103 455 000	105 642 000	107 778 000
Fastighetsskatt	11 343 494	11 470 000	11 485 000	11 544 000	11 544 000	11 587 000	11 632 000
Samfundsskatt	4 434 969	4 209 000	4 173 000	4 263 000	4 263 000	4 476 000	4 625 000
Statsandelar	53 892 643	53 415 000	54 520 000	59 559 020	59 496 020	60 806 000	61 037 000
Finansiella inkomster och utgifter							
Ränteinkomster, externa	1 738 512	1 665 000	1 675 000	1 610 300	1 610 300	1 571 000	1 520 000
Ränteinkomster, interna	52 763	46 000	42 000	27 000	27 000	13 000	13 000
Övriga finansiella inkomster	1 043 160	975 000	1 048 000	1 021 000	1 021 000	1 024 000	1 024 000
Ränteutgifter, externa	-1 533 649	-1 560 500	-1 396 000	-1 051 600	-1 051 600	-936 000	-807 000
Ränteutgifter, interna	-52 763	-46 000	-40 000	-27 000	-27 000	-13 000	-13 000
Övriga finansiella utgifter	-7 400	-6 000	-3 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Ersättningar för grundkapital	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
ÅRS BIDRAG	3 738 442	-950 810	-116 789	6 276 080	7 113 480	9 224 740	11 713 740
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-6 414 502	-6 762 300	-6 852 000	-6 901 200	-6 901 200	-7 050 000	-7 250 000
Nedskrivningar	-14 034	0	0	0	0		
Extraordinära poster							
RÄKENSKAPSPER. RESULTAT	-2 690 095	-7 713 110	-6 968 789	-625 120	212 280	2 174 740	4 463 740
Ökningar/minskningar av reserveringar							
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	-2 690 095	-7 713 110	-6 968 789	-625 120	212 280	2 174 740	4 463 740
NYCKELTAL							
Verksamhetsink./-utgifter, %	-15,2	-14,4	-14,6	-14,1	-14,2	-14,1	-14,1
Skatteinkomster, euro/invånare	4 091	4 123	4 127	4 345	4 345	4 434	4 519
Statsandelar, euro/invånare	1 953	1 921	1 983	2 170	2 167	2 215	2 224
Årsbidrag, euro/invånare	135	-34	-4	229	259	336	427
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	58,2	-14,1	-1,7	90,9	103,1	130,8	161,6
Ackumulerat över-/underskott, 1 000€	-5 033	-12 746	-12 001	-12 627	-11 789	-9 614	-5 151
Antal invånare vid årets slut	27 592	27 800	27 500	27 450	27 450	27 450	27 450

Kommunens och affärsverkets resultaträkning

	Budget 2020		Eliminering		Kommunens resultat- räkningsdel inkl. affärsverk
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Verksamhetens inkomster	53 441 180	5 984 380			59 425 560
Verksamhetens utgifter	-228 790 870	-3 253 930			-232 044 800
Verksamhetsbidrag	-175 349 690	2 730 450	0	0	-172 619 240
Skatteinkomster	119 262 000				119 262 000
Statsandelar	59 496 020				59 496 020
Finansiella inkomster och utgifter					
Ränteinkomster	1 637 300		-27 000		1 610 300
Övriga finansiella inkomster	1 018 000	3 000	-599 000		422 000
Ränteutgifter	-974 600	-104 000		27 000	-1 051 600
Övriga finansiella utgifter	-6 000				-6 000
Ersättningar för grundkapital		-599 000		599 000	0
Årsbidrag	5 083 030	2 030 450	-626 000	626 000	7 113 480
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-5 420 000	-1 481 200			-6 901 200
Nedskrivningar					
Extraordinära poster					
Räkenskapsperiodens resultat	-336 970	549 250	-626 000	626 000	212 280

Affärsverkets inverkan på finansieringen av kommunens verksamhet

	Budget 2020		Eliminering		Kommunens resultat- räkningsdel inkl. affärsverk
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Internt tillförda medel					
Årsbidrag	5 083 030	2 030 450			7 113 480
Extraordinära poster					0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 200 000				-1 200 000
Kassaflödet för investeringarnas del					
Investeringsutgifter	-11 305 000	-1 680 000			-12 985 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter					0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	1 700 000				1 700 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-5 721 970	350 450	0	0	-5 371 520
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen					
Ökning av utlåningen					0
Minskning av utlåningen	1 327 250		-310 000		1 017 250
Förändringar i lånebeståndet					
Ökningar av långfristiga lån	15 360 000				15 360 000
Minskningar av långfristiga lån	-10 803 000	-1 137 250		310 000	-11 630 250
Förändringar av kortfristiga lån					0
Förändringar i eget kapital					
Inverkan på likviditeten	162 280	-786 800	-310 000	310 000	-624 520

BUDGET 2020
Extern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Revision						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-60 396	-57 720	-59 700	-59 700	3,4	-1,2
Netto	-60 396	-57 720	-59 700	-59 700	3,4	-1,2
Stadskansliet						
Intäkter	446 017	187 920	93 420	93 420	-50,3	-79,1
Kostnader	-5 627 445	-5 546 300	-5 391 320	-5 399 900	-2,6	-4,0
Netto	-5 181 428	-5 358 380	-5 297 900	-5 306 480	-1,0	2,4
Ekonomi						
Intäkter	101 149	91 500	101 000	101 000	10,4	-0,1
Kostnader	-1 160 660	-1 244 530	-1 289 240	-1 289 100	3,6	11,1
Netto	-1 059 511	-1 153 030	-1 188 240	-1 188 100	3,0	12,1
Personal						
Intäkter	717 644	718 000	693 000	693 000	-3,5	-3,4
Kostnader	-2 851 056	-2 827 120	-2 784 890	-2 782 320	-1,6	-2,4
Netto	-2 133 412	-2 109 120	-2 091 890	-2 089 320	-0,9	-2,1
Stadsutveckling						
Intäkter	92 835	74 000	79 500	79 500	7,4	-14,4
Kostnader	-1 455 500	-1 486 810	-1 739 810	-1 789 110	20,3	22,9
Netto	-1 362 665	-1 412 810	-1 660 310	-1 709 610	21,0	25,5
Kollektivtrafik						
Intäkter	172 978	100 000	170 000	170 000	70,0	-1,7
Kostnader	-498 935	-698 690	-814 080	-771 080	10,4	54,5
Netto	-325 957	-598 690	-644 080	-601 080	0,4	84,4
KONCERTJÄNSTER TOTALT						
Intäkter	1 530 623	1 171 420	1 136 920	1 136 920	-2,9	-25,7
Kostnader	-11 653 992	-11 861 170	-12 079 040	-12 091 210	1,9	3,8
Netto	-10 123 369	-10 689 750	-10 942 120	-10 954 290	2,5	8,2
Administration o. stödtj.						
Intäkter	87 169	49 170	39 100	39 100	-20,5	-55,1
Kostnader	-2 046 229	-1 929 010	-1 867 720	-1 867 170	-3,2	-8,8
Netto	-1 959 060	-1 879 840	-1 828 620	-1 828 070	-2,8	-6,7
Vård i hemmet + stödtj.						
Intäkter	1 740 158	1 885 130	1 667 000	1 867 000	-1,0	7,3
Kostnader	-8 914 195	-9 958 930	-10 073 880	-10 053 090	0,9	12,8
Netto	-7 174 037	-8 073 800	-8 406 880	-8 186 090	1,4	14,1
Dygnet runt boende						
Intäkter	4 272 057	4 236 650	4 422 500	4 422 500	4,4	3,5
Kostnader	-13 653 151	-13 942 920	-13 836 610	-13 828 400	-0,8	1,3
Netto	-9 381 094	-9 706 270	-9 414 110	-9 405 900	-3,1	0,3
Hälsövårdstjänster						
Intäkter	901 865	871 700	887 460	887 460	1,8	-1,6
Kostnader	-8 564 680	-8 713 170	-8 831 510	-8 797 710	1,0	2,7
Netto	-7 662 815	-7 841 470	-7 944 050	-7 910 250	0,9	3,2
Mental- o. missbrukarv.						
Intäkter	461 897	418 600	446 600	446 600	6,7	-3,3
Kostnader	-3 053 657	-3 295 720	-3 199 290	-3 302 660	0,2	8,2
Netto	-2 591 760	-2 877 120	-2 752 690	-2 856 060	-0,7	10,2
Tandvård						
Intäkter	1 083 103	1 125 000	1 151 000	1 151 000	2,3	6,3
Kostnader	-2 724 534	-2 918 770	-3 040 900	-3 027 340	3,7	11,1
Netto	-1 641 431	-1 793 770	-1 889 900	-1 876 340	4,6	14,3
Barn- o. familjetjänster						
Intäkter	320 871	37 050	251 300	251 300	578,3	-21,7
Kostnader	-5 042 527	-5 046 250	-5 403 770	-5 402 490	7,1	7,1
Netto	-4 721 656	-5 009 200	-5 152 470	-5 151 190	2,8	9,1

Intern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-2 408	-3 760	-4 210	-4 210	12,0	74,8
Netto	-2 408	-3 760	-4 210	-4 210	12,0	74,8
Intäkter	2 787 544	2 830 160	2 958 360	2 958 360	4,5	6,1
Kostnader	-335 582	-405 430	-387 400	-387 400	-4,4	15,4
Netto	2 451 962	2 424 730	2 570 960	2 570 960	6,0	4,9
Intäkter	1 360	0	0	0		-100,0
Kostnader	-64 963	-80 420	-94 190	-94 190	17,1	45,0
Netto	-63 603	-80 420	-94 190	-94 190	17,1	48,1
Intäkter	975	0	0	0		-100,0
Kostnader	-138 116	-124 830	-145 680	-145 680	16,7	5,5
Netto	-137 141	-124 830	-145 680	-145 680	16,7	6,2
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-160 450	-153 390	-131 030	-131 030	-14,6	-18,3
Netto	-160 450	-153 390	-131 030	-131 030	-14,6	-18,3
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	0	0	0	0		
Netto	0	0	0	0		
Intäkter	2 789 879	2 830 160	2 958 360	2 958 360	4,5	6,0
Kostnader	-701 519	-767 830	-762 510	-762 510	-0,7	8,7
Netto	2 088 360	2 062 330	2 195 850	2 195 850	6,5	5,1
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-129 956	-144 180	-156 450	-156 450	8,5	20,4
Netto	-129 956	-144 180	-156 450	-156 450	8,5	20,4
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-400 044	-410 960	-509 860	-509 860	24,1	27,5
Netto	-400 044	-410 960	-509 860	-509 860	24,1	27,5
Intäkter	1 586	0	0	0		-100,0
Kostnader	-3 137 431	-3 192 010	-3 737 720	-3 531 660	10,6	12,6
Netto	-3 135 845	-3 192 010	-3 737 720	-3 531 660	10,6	12,6
Intäkter	736	0	0	0		
Kostnader	-1 501 992	-1 497 040	-1 769 450	-1 769 450	18,2	17,8
Netto	-1 501 256	-1 497 040	-1 769 450	-1 769 450	18,2	17,9
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-260 400	-266 860	-278 200	-278 200	4,2	6,8
Netto	-260 400	-266 860	-278 200	-278 200	4,2	6,8
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-342 433	-331 280	-360 070	-360 070	8,7	5,2
Netto	-342 433	-331 280	-360 070	-360 070	8,7	5,2
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-173 939	-192 520	-197 290	-197 290	2,5	13,4
Netto	-173 939	-192 520	-197 290	-197 290	2,5	13,4

BUDGET 2020
Extern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Vuxensoc.arb., handikappserv. O. invandrarbyrå						
Intäkter	577 156	517 600	430 440	430 440	-16,8	-25,4
Kostnader	-13 680 744	-13 994 120	-14 824 180	-14 823 270	5,9	8,4
Netto	-13 103 588	-13 476 520	-14 393 740	-14 392 830	6,8	9,8
Sysselsättn.tjänster						
Intäkter	486 672	573 130	629 380	629 380	9,8	29,3
Kostnader	-3 618 118	-3 756 720	-3 955 730	-3 952 700	5,2	9,2
Netto	-3 131 446	-3 183 590	-3 326 350	-3 323 320	4,4	6,1
Specialsjukvård/Bet.andel						
Intäkter	643 328	150 000	160 000	160 000	6,7	-75,1
Kostnader	-40 802 472	-41 120 000	-41 115 000	-41 115 000	0,0	0,8
Netto	-40 159 144	-40 970 000	-40 955 000	-40 955 000	0,0	2,0
Spec.sj./övr. spec.sjukv.						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-4 827 248	-4 560 000	-4 321 150	-4 321 150	-5,2	-10,5
Netto	-4 827 248	-4 560 000	-4 321 150	-4 321 150	-5,2	-10,5
SOCIAL- O. HÄLSOV. TOTALT						
Intäkter	10 574 276	9 864 030	10 084 780	10 284 780	4,3	-2,7
Kostnader	-106 927 555	-109 235 610	-110 469 740	-110 490 980	1,1	3,3
Netto	-96 353 279	-99 371 580	-100 384 960	-100 206 200	0,8	4,0
Övrig utbildning, (Bildning)						
Intäkter	1 218 684	1 220 050	1 344 580	1 344 580	10,2	10,3
Kostnader	-7 431 092	-7 782 510	-8 497 600	-8 373 890	7,6	12,7
Netto	-6 212 408	-6 562 460	-7 153 020	-7 029 310	7,1	13,1
Småbarnspedagogik						
Intäkter	1 544 671	1 500 750	1 490 200	1 490 200	-0,7	-3,5
Kostnader	-12 569 304	-12 904 160	-12 873 330	-12 862 360	-0,3	2,3
Netto	-11 024 633	-11 403 410	-11 383 130	-11 372 160	-0,3	3,2
Utbildning						
Intäkter	549 908	487 800	438 470	438 470	-10,1	-20,3
Kostnader	-17 153 382	-17 541 980	-17 950 010	-17 923 220	2,2	4,5
Netto	-16 603 474	-17 054 180	-17 511 540	-17 484 750	2,5	5,3
Gymnasier						
Intäkter	60 956	5 000	5 000	5 000	0,0	-91,8
Kostnader	-2 722 091	-2 774 010	-2 874 830	-2 873 240	3,6	5,6
Netto	-2 661 135	-2 769 010	-2 869 830	-2 868 240	3,6	7,8
Muséer						
Intäkter	264 098	70 000	82 500	82 500	17,9	-68,8
Kostnader	-877 578	-676 990	-915 070	-850 910	25,7	-3,0
Netto	-613 480	-606 990	-832 570	-768 410	26,6	25,3
Bibliotek						
Intäkter	32 904	18 000	44 210	26 010	44,5	-21,0
Kostnader	-1 015 291	-997 710	-1 043 030	-997 190	-0,1	-1,8
Netto	-982 387	-979 710	-998 820	-971 180	-0,9	-1,1
Fritid						
Intäkter	475 148	512 200	517 600	517 600	1,1	8,9
Kostnader	-1 515 818	-1 577 270	-1 584 960	-1 574 860	-0,2	3,9
Netto	-1 040 670	-1 065 070	-1 067 360	-1 057 260	-0,7	1,6
BILDNING TOTALT						
Intäkter	4 146 369	3 813 800	3 922 560	3 904 360	2,4	-5,8
Kostnader	-43 284 556	-44 254 630	-45 738 830	-45 455 670	2,7	5,0
Netto	-39 138 187	-40 440 830	-41 816 270	-41 551 310	2,7	6,2

Intern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Intäkter	5 448	0	0	0		-100,0
Kostnader	-190 998	-184 610	-202 000	-202 000	9,4	5,8
Netto	-185 550	-184 610	-202 000	-202 000	9,4	8,9
Intäkter	7 422	0	0	0		-100,0
Kostnader	-355 535	-356 430	-359 010	-364 410	2,2	2,5
Netto	-348 113	-356 430	-359 010	-364 410	2,2	4,7
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	0	0	0	0		
Netto	0	0	0	0		
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	0	0	0	0		
Netto	0	0	0	0		
Intäkter	15 192	0	0	0		-100,0
Kostnader	-6 492 728	-6 575 890	-7 570 050	-7 369 390	12,1	13,5
Netto	-6 477 536	-6 575 890	-7 570 050	-7 369 390	12,1	13,8
Intäkter	282 700	298 160	264 480	264 480	-11,3	-6,4
Kostnader	-997 113	-1 061 700	-1 051 280	-1 051 020	-1,0	5,4
Netto	-714 413	-763 540	-786 800	-786 540	3,0	10,1
Intäkter	2 740	0	2 000	2 000		-27,0
Kostnader	-4 332 218	-4 542 010	-4 580 520	-4 546 560	0,1	4,9
Netto	-4 329 478	-4 542 010	-4 578 520	-4 544 560	0,1	5,0
Intäkter	167 455	175 000	157 100	157 100	-10,2	-6,2
Kostnader	-10 453 138	-11 021 800	-11 066 380	-11 011 080	-0,1	5,3
Netto	-10 285 683	-10 846 800	-10 909 280	-10 853 980	0,1	5,5
Intäkter	4 395	1 500	1 500	1 500	0,0	-65,9
Kostnader	-1 033 282	-1 168 620	-1 222 020	-1 213 120	3,8	17,4
Netto	-1 028 887	-1 167 120	-1 220 520	-1 211 620	3,8	17,8
Intäkter	31 556	0	0	0		-100,0
Kostnader	-294 279	-317 580	-362 930	-362 930	14,3	23,3
Netto	-262 723	-317 580	-362 930	-362 930	14,3	38,1
Intäkter	13 427	10 000	10 000	10 000		-25,5
Kostnader	-583 638	-576 840	-537 660	-537 660	-6,8	-7,9
Netto	-570 211	-566 840	-527 660	-527 660	-6,9	-7,5
Intäkter	347 530	366 400	348 000	348 000	-5,0	0,1
Kostnader	-1 258 429	-1 481 520	-1 510 250	-1 510 250	1,9	20,0
Netto	-910 899	-1 115 120	-1 162 250	-1 162 250	4,2	27,6
Intäkter	849 803	851 060	783 080	783 080	-8,0	-7,9
Kostnader	-18 952 097	-20 170 070	-20 331 040	-20 232 620	0,3	6,8
Netto	-18 102 294	-19 319 010	-19 547 960	-19 449 540	0,7	7,4

BUDGET 2020
Extern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Administration						
Intäkter	198 203	303 000	316 500	316 500	4,5	59,7
Kostnader	-2 392 186	-2 480 600	-2 561 100	-2 535 280	2,2	6,0
Netto	-2 193 983	-2 177 600	-2 244 600	-2 218 780	1,9	1,1
Samhällsteknik						
Intäkter	833 690	850 000	744 500	744 500	-12,4	-10,7
Kostnader	-4 377 359	-4 702 820	-4 469 500	-4 432 470	-5,7	1,3
Netto	-3 543 669	-3 852 820	-3 725 000	-3 687 970	-4,3	4,1
Mätning- och fastighetsbildning						
Intäkter	2 052 409	2 242 500	2 053 000	2 053 000	-8,5	0,0
Kostnader	-539 646	-560 110	-561 900	-561 620	0,3	4,1
Netto	1 512 763	1 682 390	1 491 100	1 491 380	-11,4	-1,4
Utrymmesförvaltning						
Intäkter	3 116 584	3 137 910	3 237 820	3 237 820	3,2	3,9
Kostnader	-11 113 410	-11 793 520	-12 040 340	-11 712 200	-0,7	5,4
Netto	-7 996 826	-8 655 610	-8 802 520	-8 474 380	-2,1	6,0
Lokalvård och kosthåll						
Intäkter	264 374	277 050	240 550	240 550	-13,2	-9,0
Kostnader	-7 539 358	-7 762 920	-8 625 230	-8 571 190	10,4	13,7
Netto	-7 274 984	-7 485 870	-8 384 680	-8 330 640	11,3	14,5
Planläggning						
Intäkter	78 469	73 000	73 000	73 000	0,0	-7,0
Kostnader	-700 956	-643 940	-686 900	-676 760	5,1	-3,5
Netto	-622 487	-570 940	-613 900	-603 760	5,7	-3,0
Bygg och miljö						
Intäkter	601 097	631 000	636 000	636 000	0,8	5,8
Kostnader	-1 407 345	-1 547 760	-1 523 870	-1 510 470	-2,4	7,3
Netto	-806 248	-916 760	-887 870	-874 470	-4,6	8,5
Avfallsnämnden						
Intäkter	195 649	451 000	458 000	458 000	1,6	134,1
Kostnader	-159 851	-387 140	-397 270	-397 270	2,6	148,5
Netto	35 798	63 860	60 730	60 730	-4,9	69,6
TEKNIK TOTALT						
Intäkter	7 340 475	7 965 460	7 759 370	7 759 370	-2,6	5,7
Kostnader	-28 230 111	-29 878 810	-30 866 110	-30 397 260	1,7	7,7
Netto	-20 889 636	-21 913 350	-23 106 740	-22 637 890	3,3	8,4
Raseborgs stad						
Intäkter	23 591 743	22 814 710	22 903 630	23 085 430	1,2	-2,1
Kostnader	-190 096 214	-195 230 220	-199 153 720	-198 435 120	1,6	4,4
Netto	-166 504 471	-172 415 510	-176 250 090	-175 349 690	1,7	5,3
Raseborgs Vatten						
Intäkter	5 990 938	6 174 180	5 984 380	5 984 380	-3,1	-0,1
Kostnader	-3 153 362	-3 223 980	-3 253 930	-3 253 930	0,9	3,2
Netto	2 837 576	2 950 200	2 730 450	2 730 450	-7,4	-3,8
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	29 582 681	28 988 890	28 888 010	29 069 810	0,3	-1,7
Kostnader	-193 249 576	-198 454 200	-202 407 650	-201 689 050	1,6	4,4
Netto	-163 666 895	-169 465 310	-173 519 640	-172 619 240	1,9	5,5

Intern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Intäkter	1 041	500	0	0		-100,0
Kostnader	-42 073	-55 680	-54 460	-54 460	-2,2	29,4
Netto	-41 032	-55 180	-54 460	-54 460	-1,3	32,7
Intäkter	451 109	424 230	421 360	421 360	-0,7	-6,6
Kostnader	-249 237	-282 620	-278 950	-278 950	-1,3	11,9
Netto	201 872	141 610	142 410	142 410	0,6	-29,5
Intäkter	4 533	654 500	662 000	662 000		14504,0
Kostnader	-57 022	-73 580	-76 770	-76 770	4,3	34,6
Netto	-52 489	580 920	585 230	585 230	0,7	-1215,0
Intäkter	15 442 064	16 925 420	17 020 230	16 859 150	-0,4	9,2
Kostnader	-287 065	-981 810	-964 910	-964 910	-1,7	236,1
Netto	15 154 999	15 943 610	16 055 320	15 894 240	-0,3	4,9
Intäkter	7 752 518	7 821 720	8 809 800	8 671 800	10,9	11,9
Kostnader	-384 266	-420 040	-425 120	-425 120	1,2	10,6
Netto	7 368 252	7 401 680	8 384 680	8 246 680	11,4	11,9
Intäkter	3 860	0	0	0		-100,0
Kostnader	-60 719	-72 920	-74 800	-74 800	2,6	23,2
Netto	-56 859	-72 920	-74 800	-74 800	2,6	31,6
Intäkter	11 307	0	0	0		-100,0
Kostnader	-86 213	-102 760	-116 220	-116 220	13,1	34,8
Netto	-74 906	-102 760	-116 220	-116 220	13,1	55,2
Intäkter	0	0	0	0		-100,0
Kostnader	-8 365	-4 390	0	0	-100,0	-100,0
Netto	-8 365	-4 390	0	0	-100,0	-100,0
Intäkter	23 666 432	25 826 370	26 913 390	26 614 310	3,1	12,5
Kostnader	-1 174 960	-1 993 800	-1 991 230	-1 991 230	-0,1	69,5
Netto	22 491 472	23 832 570	24 922 160	24 623 080	3,3	9,5
Intäkter	27 321 306	29 507 590	30 654 830	30 355 750	2,9	11,1
Kostnader	-27 321 306	-29 507 590	-30 654 830	-30 355 750	2,9	11,1
Netto	0	0	0	0		

BUDGET 2020
Extern / Intern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Revision						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-62 804	-61 480	-63 910	-63 910	4,0	1,8
Netto	-62 804	-61 480	-63 910	-63 910	4,0	1,8
Stadskansliet						
Intäkter	3 233 561	3 018 080	3 051 780	3 051 780	1,1	-5,6
Kostnader	-5 963 027	-5 951 730	-5 778 720	-5 787 300	-2,8	-2,9
Netto	-2 729 466	-2 933 650	-2 726 940	-2 735 520	-6,8	0,2
Ekonomi						
Intäkter	102 509	91 500	101 000	101 000	10,4	-1,5
Kostnader	-1 225 623	-1 324 950	-1 383 430	-1 383 290	4,4	12,9
Netto	-1 123 114	-1 233 450	-1 282 430	-1 282 290	4,0	14,2
Personal						
Intäkter	718 619	718 000	693 000	693 000	-3,5	-3,6
Kostnader	-2 989 172	-2 951 950	-2 930 570	-2 928 000	-0,8	-2,0
Netto	-2 270 553	-2 233 950	-2 237 570	-2 235 000	0,0	-1,6
Stadsutveckling						
Intäkter	92 835	74 000	79 500	79 500	7,4	-14,4
Kostnader	-1 615 950	-1 640 200	-1 870 840	-1 920 140	17,1	18,8
Netto	-1 523 115	-1 566 200	-1 791 340	-1 840 640	17,5	20,8
Kollektivtrafik						
Intäkter	172 978	100 000	170 000	170 000	70,0	-1,7
Kostnader	-498 935	-698 690	-814 080	-771 080	10,4	54,5
Netto	-325 957	-598 690	-644 080	-601 080	0,4	84,4
KONCERTJÄNSTER TOTALT						
Intäkter	4 320 502	4 001 580	4 095 280	4 095 280	2,3	-5,2
Kostnader	-12 355 511	-12 629 000	-12 841 550	-12 853 720	1,8	4,0
Netto	-8 035 009	-8 627 420	-8 746 270	-8 758 440	1,5	9,0
Administration o. stödtj.						
Intäkter	87 169	49 170	39 100	39 100	-20,5	-55,1
Kostnader	-2 176 185	-2 073 190	-2 024 170	-2 023 620	-2,4	-7,0
Netto	-2 089 016	-2 024 020	-1 985 070	-1 984 520	-2,0	-5,0
Vård i hemmet + stödtj.						
Intäkter	1 740 158	1 885 130	1 667 000	1 867 000	-1,0	7,3
Kostnader	-9 314 239	-10 369 890	-10 583 740	-10 562 950	1,9	13,4
Netto	-7 574 081	-8 484 760	-8 916 740	-8 695 950	2,5	14,8
Dygnet runt boende						
Intäkter	4 273 643	4 236 650	4 422 500	4 422 500	4,4	3,5
Kostnader	-16 790 582	-17 134 930	-17 574 330	-17 360 060	1,3	3,4
Netto	-12 516 939	-12 898 280	-13 151 830	-12 937 560	0,3	3,4
Hälsovårdstjänster						
Intäkter	902 601	871 700	887 460	887 460	1,8	-1,7
Kostnader	-10 066 672	-10 210 210	-10 600 960	-10 567 160	3,5	5,0
Netto	-9 164 071	-9 338 510	-9 713 500	-9 679 700	3,7	5,6
Mental- o. missbrukarv.						
Intäkter	461 897	418 600	446 600	446 600	6,7	-3,3
Kostnader	-3 314 057	-3 562 580	-3 477 490	-3 580 860	0,5	8,1
Netto	-2 852 160	-3 143 980	-3 030 890	-3 134 260	-0,3	9,9
Tandvård						
Intäkter	1 083 103	1 125 000	1 151 000	1 151 000	2,3	6,3
Kostnader	-3 066 967	-3 250 050	-3 400 970	-3 387 410	4,2	10,4
Netto	-1 983 864	-2 125 050	-2 249 970	-2 236 410	5,2	12,7
Barn- o. familjetjänster						
Intäkter	320 871	37 050	251 300	251 300	578,3	-21,7
Kostnader	-5 216 466	-5 238 770	-5 601 060	-5 599 780	6,9	7,3
Netto	-4 895 595	-5 201 720	-5 349 760	-5 348 480	2,8	9,3

BUDGET 2020
Extern / Intern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Vuxensoc.arb., handikappserv. O. invandrarbyrå						
Intäkter	582 604	517 600	430 440	430 440	-16,8	-26,1
Kostnader	-13 871 742	-14 178 730	-15 026 180	-15 025 270	6,0	8,3
Netto	-13 289 138	-13 661 130	-14 595 740	-14 594 830	6,8	9,8
Sysselsättn.tjänster						
Intäkter	494 094	573 130	629 380	629 380	9,8	27,4
Kostnader	-3 973 653	-4 113 150	-4 314 740	-4 317 110	5,0	8,6
Netto	-3 479 559	-3 540 020	-3 685 360	-3 687 730	4,2	6,0
Specialsjukvård/Bet.andel						
Intäkter	643 328	150 000	160 000	160 000	6,7	-75,1
Kostnader	-40 802 472	-41 120 000	-41 115 000	-41 115 000	0,0	0,8
Netto	-40 159 144	-40 970 000	-40 955 000	-40 955 000	0,0	2,0
Spec.sj./övr. spec.sjukv.						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-4 827 248	-4 560 000	-4 321 150	-4 321 150	-5,2	-10,5
Netto	-4 827 248	-4 560 000	-4 321 150	-4 321 150	-5,2	-10,5
SOCIAL - O. HÄLSOV. TOTALT						
Intäkter	10 589 468	9 864 030	10 084 780	10 284 780	4,3	-2,9
Kostnader	-113 420 283	-115 811 500	-118 039 790	-117 860 370	1,8	3,9
Netto	-102 830 815	-105 947 470	-107 955 010	-107 575 590	1,5	4,6
Övrig utbildning, (Bildning)						
Intäkter	1 501 384	1 518 210	1 609 060	1 609 060	6,0	7,2
Kostnader	-8 428 205	-8 844 210	-9 548 880	-9 424 910	6,6	11,8
Netto	-6 926 821	-7 326 000	-7 939 820	-7 815 850	6,7	12,8
Småbarnspedagogik						
Intäkter	1 547 411	1 500 750	1 492 200	1 492 200	-0,6	-3,6
Kostnader	-16 901 522	-17 446 170	-17 453 850	-17 408 920	-0,2	3,0
Netto	-15 354 111	-15 945 420	-15 961 650	-15 916 720	-0,2	3,7
Utbildning						
Intäkter	717 363	662 800	595 570	595 570	-10,1	-17,0
Kostnader	-27 606 520	-28 563 780	-29 016 390	-28 934 300	1,3	4,8
Netto	-26 889 157	-27 900 980	-28 420 820	-28 338 730	1,6	5,4
Gymnasier						
Intäkter	65 351	6 500	6 500	6 500	0,0	-90,1
Kostnader	-3 755 373	-3 942 630	-4 096 850	-4 086 360	3,6	8,8
Netto	-3 690 022	-3 936 130	-4 090 350	-4 079 860	3,7	10,6
Muséer						
Intäkter	295 654	70 000	82 500	82 500	17,9	-72,1
Kostnader	-1 171 857	-994 570	-1 278 000	-1 213 840	22,0	3,6
Netto	-876 203	-924 570	-1 195 500	-1 131 340	22,4	29,1
Bibliotek						
Intäkter	46 331	28 000	54 210	36 010	28,6	-22,3
Kostnader	-1 598 929	-1 574 550	-1 580 690	-1 534 850	-2,5	-4,0
Netto	-1 552 598	-1 546 550	-1 526 480	-1 498 840	-3,1	-3,5
Fritid						
Intäkter	822 678	878 600	865 600	865 600	-1,5	5,2
Kostnader	-2 774 247	-3 058 790	-3 095 210	-3 085 110	0,9	11,2
Netto	-1 951 569	-2 180 190	-2 229 610	-2 219 510	1,8	13,7
BILDNING TOTALT						
Intäkter	4 996 172	4 664 860	4 705 640	4 687 440	0,5	-6,2
Kostnader	-62 236 653	-64 424 700	-66 069 870	-65 688 290	2,0	5,5
Netto	-57 240 481	-59 759 840	-61 364 230	-61 000 850	2,1	6,6

BUDGET 2020
Extern / Intern

	Bokslut 2018	BU 2019 med ändr.	Enh. förslag 2020	Budget 2020	Förändr.% Bu 19-20	Förändr.% Bs18 Bu 20
Administration						
Intäkter	199 244	303 500	316 500	316 500	4,3	58,9
Kostnader	-2 434 259	-2 536 280	-2 615 560	-2 589 740	2,1	6,4
Netto	-2 235 015	-2 232 780	-2 299 060	-2 273 240	1,8	1,7
Samhällsteknik						
Intäkter	1 284 799	1 274 230	1 165 860	1 165 860	-8,5	-9,3
Kostnader	-4 626 596	-4 985 440	-4 748 450	-4 711 420	-5,5	1,8
Netto	-3 341 797	-3 711 210	-3 582 590	-3 545 560	-4,5	6,1
Mätning- och fastighetsbildning						
Intäkter	2 056 942	2 897 000	2 715 000	2 715 000	-6,3	32,0
Kostnader	-596 668	-633 690	-638 670	-638 390	0,7	7,0
Netto	1 460 274	2 263 310	2 076 330	2 076 610	-8,2	42,2
Utrymmesförvaltning						
Intäkter	18 558 648	20 063 330	20 258 050	20 096 970	0,2	8,3
Kostnader	-11 400 475	-12 775 330	-13 005 250	-12 677 110	-0,8	11,2
Netto	7 158 173	7 288 000	7 252 800	7 419 860	1,8	3,7
Lokalvård och kosthåll						
Intäkter	8 016 892	8 098 770	9 050 350	8 912 350	10,0	11,2
Kostnader	-7 923 624	-8 182 960	-9 050 350	-8 996 310	9,9	13,5
Netto	93 268	-84 190	0	-83 960	-0,3	-190,0
Planläggning						
Intäkter	82 329	73 000	73 000	73 000	0,0	-11,3
Kostnader	-761 675	-716 860	-761 700	-751 560	4,8	-1,3
Netto	-679 346	-643 860	-688 700	-678 560	5,4	-0,1
Bygg och miljö						
Intäkter	612 404	631 000	636 000	636 000	0,8	3,9
Kostnader	-1 493 558	-1 650 520	-1 640 090	-1 626 690	-1,4	8,9
Netto	-881 154	-1 019 520	-1 004 090	-990 690	-2,8	12,4
Avfallsnämnden						
Intäkter	195 649	451 000	458 000	458 000	1,6	134,1
Kostnader	-168 216	-391 530	-397 270	-397 270	1,5	136,2
Netto	27 433	59 470	60 730	60 730	2,1	121,4
TEKNIK TOTALT						
Intäkter	31 006 907	33 791 830	34 672 760	34 373 680	1,7	10,9
Kostnader	-29 405 071	-31 872 610	-32 857 340	-32 388 490	1,6	10,1
Netto	1 601 836	1 919 220	1 815 420	1 985 190	3,4	23,9
Raseborgs stad						
Intäkter	50 913 049	52 322 300	53 558 460	53 441 180	2,1	5,0
Kostnader	-217 417 518	-224 737 810	-229 808 550	-228 790 870	1,8	5,2
Netto	-166 504 469	-172 415 510	-176 250 090	-175 349 690	1,7	5,3
Raseborgs Vatten						
Intäkter	5 990 938	6 174 180	5 984 380	5 984 380	-3,1	-0,1
Kostnader	-3 153 362	-3 223 980	-3 253 930	-3 253 930	0,9	3,2
Netto	2 837 576	2 950 200	2 730 450	2 730 450	-7,4	-3,8
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	56 903 987	58 496 480	59 542 840	59 425 560	1,6	4,4
Kostnader	-220 570 880	-227 961 790	-233 062 480	-232 044 800	1,8	5,2
Netto	-163 666 893	-169 465 310	-173 519 640	-172 619 240	1,9	5,5